

TamSaha

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Eylül 2008 ● Sayı: 47

**Yeni bir ufuk...
Yeni bir umut...
Yeni bir mutluluk için...**

Yayın Yönetmeni:

Zeki Çol

Sorumlu Yazışları Müdürü:

Mazlum Uluç

Yazışları:

Bağış Erten

İlker Uğur

Cem Zamur

Barış Tarık Mutlu

Nihat Özten

Türker Tozar

Görsel Tasarım:

Hasan Teoman

Baskı:

Elma Basım

Organize Sanayi Bölgesi

Keresteciler Sitesi 13/B Blok

Kat: 4 D: 3

İkitelli / İstanbul

Tel: (212) 670 05 25

Faks: (212) 670 28 58

Yazışma Adresi:

Türkiye Futbol Federasyonu

Medya İletişim Departmanı

Konaklar Mah. İhlamurlu Sok.

No: 9 34330

4. Levent/İstanbul

Telefon: (212) 282 70 20

Dahili: 157-159

e-mail: tamsaha@tff.org.tr

Web Sitesi:

<http://www.tff.org>

YEREL SÜRELİ YAYIN

Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf katkısı sağlayan

Vatan ve Türkiye

gazeteleriyle foto muhabiri

doşlarımız Haydar Tanışan,

Eser Erenler, Bahadır Çoşışler,

Mahmut Bürkük, Nuri Bekar,

Halid Kayacan ve

Fehim Kayacan'a

teşekkür ederiz.

Bayrağı Mahmut Özgener devraldı

Türkiye Futbol Federasyonu Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda, başkanlığı vekâleten yürüten Mahmut Özgener, 202 oyla Türkiye Futbol Federasyonu'nun 38. başkanı oldu. Hasan Doğan'ın vefatı nedeniyle boşalan Futbol Federasyonu Başkanlığı seçimi için yapılan olağanüstü genel kurulda, 173 delegenin imzasıyla başkan adayı gösterilen Mahmut Özgener, genel kurula katılan 216 delegeden 202'sinin oyunu alarak başkanlığa seçildi. Seçimlerde 14 oy da geçersiz sayıldı. Seçim sonucunun açıklanmasının ardından, kısa bir konuşma yapan yeni başkan Özgener, kendisine güvenenleri mahcup etmeyeceklerini ve Türk futbolunun daha ileriye gitmesi için çalışacaklarını söyledi.

Hasan Doğan için slayt gösterisi

Ankara Swiss Otel'de gerçekleştirilen genel kurul toplantısında yasal çoğunluğa ulaşarak, divan kurulu oluşturuldu. Divan Kurulu Başkanlığı'na Prof. Dr. Mehmet Helvacı, başkanvekilliğine Şekip Mosturoğlu, sekreterliklere de Fahrettin Curoğlu ve Ali Sürmen seçildi. Divan kurulunun oluşturulmasının ardından 1 dakikalık saygı duruşu yapıldı ve İstiklal Marşı okundu. Divan Kurulu Başkanı Mehmet Helvacı'nın okuyarak oylamaya sunduğu toplantı gündemi kabul edildi. 143 gün başkanlık koltuğunda oturan ve 5 Temmuz'da Bodrum'da geçirdiği kalp krizi sonrasında yaşamını yitiren Hasan Doğan, bir slayt gösterisi ile anıldı. Salonda yer alan delegeler slayt gösterisini ayağa kalkarak, alkışladı.

Beşesgioğlu “Ekonomik özgürlük şart”

Türkiye Futbol Federasyonu'nun Ankara'da yapılan Olağanüstü Genel Kurulu'nda Mahmut Özgener başkanlığa seçildi. Hasan Doğan'ın vefatının ardından vekaleten başkanlık görevini sürdüren Özgener, olağanüstü genel kurula katılan 216 delegeden 202'sinin oyunu aldı. Hasan Doğan döneminde başlattıkları projeleri, yenilerini ekleyerek sürdüreceklerini söyleyen Özgener, “İlk önemli icraatım 'Türkiye Futbolu Kucaklıyor' projesini daha da yaymak. Futbolda başlattığımız eğitim çalışmalarımızı aralıksız sürdüreceğiz. Avrupa Futbol Şampiyonası'nda yakaladığımız başarıyı, Dünya Kupası Grup Eleme maçlarında da devam ettirerek 2010 Dünya Kupası'na katılacağız” diye konuştu.

Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, genel kurulda yaptığı konuşmada, Türk futbolunun ekonomik özgürlüğe kavuşmak zorunda olduğunu söyledi. Başesgioğlu, 6 ay içerisinde futbol ailesi olarak hem sevinici hem de

üzüntüyü çok yoğun yaşadıklarını belirterek, “Avrupa Futbol Şampiyonası'nda üstün bir başarı elde eden Milli Takımımız, hasret kaldığımız olayı bizlere yaşattı. Yapılan bir ankette, kurumların güvenilirliği sıralamasında ilk sıraya A Milli Takım yerleşti. Bu güzel başarıyla birlikte kısa bir süre sonra başkan kaybetme üzüntüsünü yaşadık. Bütün hücreleriyle kendisini futbola adanmış bir futbol adamıydı. Çok kısa zamanda çok büyük işler yaptı. Acımız büyük olsa da düşüğümüz yerden kalkıp, misyonumuza devam edeceğiz” şeklinde konuştu. Bakan Başesgioğlu, bu seçimden sonra da başarılı bir

başkan ve yönetimin ortaya çıkacağını umduğunu vurgulayarak, sözlerini şöyle tamamladı: “Bir hayli sorunumuz var. Türk futbolu ekonomik özgürlüğe kavuşmak zorunda. Bunu, devlet ve futbol camiası birlikte hallededecektir. Kulüpler yasasını çıkararak, kulüplerimizin ekonomik olarak güçlenmesini sağlamamız lâzım. Yeni bir yasayla da tam anlamıyla âdil olmasını diliyoruz. Bu konuda üzerime düşen ne varsa sizinle birlikte koşacağım. Yeni başkanın ve yönetim kurulunun futbol ailesine hayırlı olmasını diliyorum.”

Özgener devraldı

Erzik “Yasa bir önce Meclisten geçmeli”

Genel kurulda konuşan UEFA Asbaşkanı ve Futbol Federasyonu Onursal Başkanı Şenes Erzik de yasanın bir an önce kabul edilmesi gerekliliğine dikkati çekti. “Hukuki bazda bir ana statü var, ama bir bacağı kısa” diyen Erzik, “Türk futbolunun daha ileriye gidebilmesi için bir yasa metni var. Bunun bir an önce meclisten geçirilmesi, bugünkü çağdaş statünün geçerliliğini sağlayacağı için son derece elzem. Bakanlığın gözetim ve denetim yetkisini kaldırılacak bu yasa nedeniyle TBMM'ye teşekkür ediyorum” diye konuştu. Şenes Erzik, Hasan Doğan'ı geç tanıdığını ve çok sevdiğini dile getirerek, “Hasan Doğan'ın bıraktığı projeleri yeni başkanla birlikte aynı sevecenlikle ele alırsak, Türk futbolunu daha ileri götürebiliriz. Bu değerli projelere, yeni projeleri ekleyerek, şimdi ileriye gitme zamanı. Federasyonun bugünkü konumu olan sevecenlik, hoşgörü ve barış dolu bir platformda ilerlemeliyiz. FIFA ve UEFA Başkanlarının mesajlarını ve tavsiyelerini iletme için geldim. Kendileri Türk futbolunun başarılarının devamını dilediler” diyerek sözlerini tamamladı.

Özgener “Güven ve adaleti getirdik”

TFF Başkanı Mahmut Özgener ise olağanüstü genel kuruldaki konuşmasında, “Türk futbolunda güven ve adaleti sağlamak için yola çıktık” dedi. 5 Temmuz akşamının Türk futbol ailesinin üzüntüsüyle karşılaştığı bir gün olduğuna dikkat çeken Özgener, “Değerli başkanımız

Hasan Doğan'ı kaybetmenin üzüntüsünü tüm milletçe yaşadık. Rahmetli başkanımız Hasan Doğan ile başladığımız bu yolda Türk futboluna güven ve adalet olgusunu yerleştirmek için önemli adımlar attık. Bizler çıtayı iyi bir yere çıkardık. Bundan sonra da hiçbir şahsi davranışın olamayacağı ve bu çıtanın ancak yukarı çıkarılabileceği bir ortam hazırladık” diye konuştu.

Kulüplere hizmet için varız

Projeler için destek veren kulüp temsilcilerine teşekkür eden Özgener, şunları söyledi: “Hasan Doğan'ın başlattığı projeleri devam ettirmedeki kararlılığımıza verdiğiniz destek için hepimize teşekkür ederim. Tek amacımız Türk futboluna hak ettiği değeri sağlamak. Türk futbolu için çalışmalarımızın 6 aylık döneminde nasıl yürüdüsek, bundan sonra da aynen devam edeceğiz. Türk futbolunun uluslararası alandaki başarısının yolu kurumsallıktan geçiyor. Bunun için de attığımız adımları devam ettireceğiz. Futbol Federasyonu bünyesinde olan kurullar federasyona değil, kulüplere hizmet etmek için vardır. Kurullarımızın verdiği kararlar ne kadar az speküle edilirse, o kadar başarılı olur. Kurullarımızın başarısı, kulüplerimizin bize ve kurullarımıza vereceği destekle doğru orantılıdır.”

Dünya Kupası finallerine gideceğiz

Özgener, Türk futbolunda şeffaflığın yolunu da açtıklarını anlatarak, “Yapılan tüm ihaleleri açık ve şeffaf bir biçimde gerçekleştireceğiz. Futbol takımlarımızın şortlarına da reklam almalarına izin vererek, kulüplerimizi

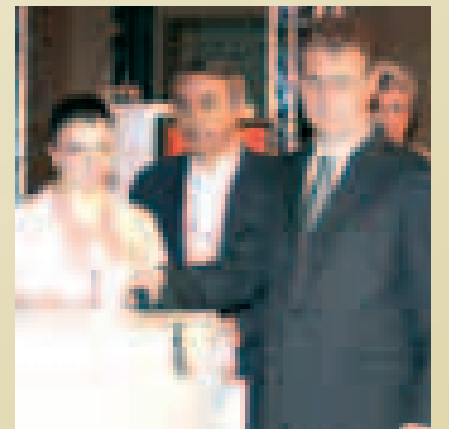
Mahmut Özgener kimdir?

1963 yılında İzmir'de doğan Mahmut Özgener, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden mezun oldu. Üniversiteden sonra Öz-Ege Tütün A.Ş'de görev almaya başladı. Halen aynı şirketin Murahhas Aza görevini yürütüyor. Üç dönem Altay Spor Kulübü Başkanlığında bulunan Özgener, Levent Bıçakçı'nın Futbol Federasyonu Başkanı olduğu dönemde yönetim kurulu üyesi, merhum Hasan Doğan'ın başkanlığındaki Futbol Federasyonu'nda da başkanvekili olarak görev aldı. Mahmut Özgener, Hasan Doğan döneminde başlatılmış olan projeleri daha da geliştireceğini ifade ederek, “İlk önemli icraatım 'Türkiye Futbolu Kucaklıyor' projesini daha da yaymak. Futbolda başlattığımız eğitim çalışmalarımızı aralıksız sürdüreceğiz. Avrupa Şampiyonası'nda yakaladığımız başarıyı, Dünya Kupası Grup Eleme maçlarında da sürdürecek, 2010 Dünya Kupası'na katılacağız” diye konuştu. Avrupa Şampiyonası'nda, Milli Takım'ın final oynamayı hak ettiğini, ancak şanssızlık sonucu yarı finalde elendiğini de söyleyen Özgener, sözlerini şöyle sürdürdü: “Almanya maçında iyi olan taraf biz olduğumuz halde haksız bir yenilgi aldık. Avrupa Şampiyonası'nda İspanya ile final oynamayı hak eden Milli Takımımız şanssızlıklar neticesinde bunu başaramadı. Ancak 2010 Dünya Kupası Elemeleri'nde aynı grupta bulunduğumuz İspanya'yı da yenip grup birincisi olarak Dünya Kupası Finallerine katılacağız. Buna yürekten inanıyoruz.”

maddi bakımdan rahatlatmayı düşündük. Türk futbolunda güven ve adaleti sağlamak için yola çıktık. Bu yolda hiç taviz vermeyeceğiz. 14 ilde yapılan bir ankette Türk toplumunun güvendiği kurumlar arasında A Milli Takım'ın ilk sırada yer alması milletçe futbol ailesine ne kadar güvendiğimizin açık bir örneğidir” şeklinde konuştu. Mahmut Özgener, Eylül ayında Ermenistan maçıyla başlayacak Dünya Kupası grup elemeleri maratonunu da başarıyla tamamlayacaklarını ifade ederek, sözlerini, “Elemelerin Dünya Kupası'na katılmamızla sonuçlanacağından hiç kuşumuz yok” dedi.

Yeni projeler ekleyeceğiz

Özgener, seçimin ardından yaptığı açıklamada ise merhum başkan Hasan Doğan döneminde başlayan dayanışmanın ve birlikteliğin, futbol

Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynayan Milli Takımımız Dünya Kupası elemelerine bu ay Ermenistan ve Belçika maçlarıyla başlıyor

Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynayan Milli Takımımızın önünde yeni bir hedef var şimdi. Başarılarını kalıcı hale getirmek isteyen ay-yıldızlı ekibimiz, Avrupa Şampiyonası'nda oynadığı yarı finalin ardından Güney Afrika Cumhuriyeti'nde düzenlenecek 2010 Dünya Kupası'nın finallerinde yer almayı amaçlıyor. 403 gün sürecek elemelerdeki ilk maçlarımızı bu ay Ermenistan ve Belçika ile oynayacağız. Bu iki maç öncesi Şili ile yaptığı özel maçtan 1-0 galip ayrılan Milli Takımımız, genç oyuncularıyla ortaya koyduğu kazanma azmiyle umut verdi.

Türkiye-Şili: 1-0

İzmit İsmetpaşa Stadı - 20 Ağustos 2008

Hakemler

Anastassios Kakos, Christos Akrivos, Dimitri Bersis (Yunanistan)

Türkiye

Volkan Demirel-Gökhan Gönül, Gökhan Zan, Servet Çetin, Uğur Boral (İbrahim Kaş dk. 65)-Kazım Kazım (Serdar Özkan dk. 63), Selçuk İnan (Gökhan Ünal dk. 46), Mehmet Aurelio, Ayhan Akman (Nuri Şahin dk. 59), Tuncay Şanlı (Mehmet Topal dk. 80)-Semih Şentürk (Halil Altıntop dk. 46)

Şili

Bravo-Carmona (Beausejour dk.77), Contreras, Jara, Cereceda-Sanchez, Vidal, Fernandez (Valdivia dk.46), Estrada-Gonzalez (Fierro dk.77), Suazo

Gol

Halil Altıntop (dk. 74)

Sarı Kartlar

Sanchez (Şili), Nuri Şahin (Türkiye)

1 996'da zirve yürüyüşüne başlamıştı Milli Takımımız. Tarihinde ilk kez Avrupa Şampiyonası'na katılma vizesini almış, finallerde skor olarak umduğunu bulamasa da ortaya koyduğu cesur futbolla, gelecek aydınlık günlerin yolunu açmıştı. Nitekim 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası finallerinde göndere çekilen 16 bayraktan biri de bize aitti. Üstelik bu defa katılmakla

futbolunun zirve noktası oluyordu. Milli Takımımız, elde ettiği dünya üçüncülüğüyle tarih yazıyordu. Bir yıl sonra bu defa Fransa'daki Konfederasyon Kupası'nda elde edilen üçüncülük de cabasıydı. Milli Takımımız 6 yıl boyunca büyük turnuvalara katılmayı başarmış, katılmakla da kalmayıp her turnuvada aşama kaydetmişti. Hedeflenen de buydu aslında.

Umutumuz dünya kadar!

kalmıyor, gruptan çıkıp çeyrek final oynamayı da başarıyorduk. Türkiye harekete geçmişti bir kere... İki yıl sonra Japonya ve Güney Kore'nin ortaklaşa düzenlediği 2002 Dünya Kupası finalleri Türk

Dünyanın "büyük" denilen takımları gibi her şampiyonada Türkiye adını duyurabiliyorduk. Ancak 2004 ve 2006'da hedefi iskaladık. Futbolumuzun ivmesi sekteye uğramıştı. Ta ki, 2008 Avrupa Şampiyonası'na kadar. Euro 2008, Milli Takımımız adına bir dönüm noktası anlamına geliyordu. Ya üçüncü kez bir büyük organizasyonu daha uzaktan izleyecek ve sıradan bir futbol ülkesi konumuna düşecektik ya da bu turnuvaya katılıp yeni bir başlangıcın yolunu açacaktık. Ne mutlu ki, sadece katılmak ve o yolu açmakla kalmadık. Euro 2008'de "umudun bittiği yerlerde" yeniden doğuşun ne anlama geldiğini cümle âleme gösterdik. İsviçre ve Avusturya'daki turnuvada gruptan çıkmakla yetinmeyen, çeyrek finali, yarı finali gören, yaşayan bir Türkiye vardı. Sonrası büyük bir coşku, kelimelerle anlatılamaz bir mutluluk.

Ay-yıldızlı ekibimiz, eleme karşılaşmaları öncesinde oynadığı son hazırlık maçında Şili'yi Halil Altıntop'un golüyle 1-0 mağlup etti

Şimdi ise zurnanın “zırt” dediği yerdeyiz işte. Her zaman dile getirilen, “Türk futbolu istikrarı yakalamak zorunda. Bunun için de büyük organizasyonlara sürekli katılan bir takım olmalıyız” görüşünün eşik noktasındayız. Önümüzde tam 403 gün sürecek yepyeni bir sınav yolu uzanıyor. 2010 yılında Güney Afrika'da düzenlenecek Dünya Kupası Finallerinin elemeleri başlıyor. Biz startı da finışı de Ermenistan'la yapacağız. İlk maçımız 6 Eylül 2008'de deplasmanda, son maçımız 14 Ekim 2009'da Türkiye'de. 403 günlük bu maratonda diğer rakiplerimiz son Avrupa Şampiyonu İspanya, eski günlerini arayan Belçika, Avrupa Şampiyonası elemelerinde de aynı grupta yer aldığımız Bosna-Hersek ve bugüne dek hiçbir büyük organizasyonun finalinde yer alamayan Estonya. Bu defa Avrupa Şampiyonası finallerinden daha zor bir yol var önümüzde. Çünkü

gruplardan iki değil, sadece bir takım direkt olarak finallere katılabilecek. Dokuz grubun en kötü durumdaki ikincisi elenirken, diğer 8 ikinci de ikili eşleşmeyle baraj maçı oynayacak. Milli Takımımız Eylül ayında oynayacağı Ermenistan ve Belçika maçları öncesi Şili ile özel bir müsabaka yaparak tartıya çıktı. İsterseniz bu maçın öncesinde Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim'e kulak verelim.

Futbolda dün yok

“Avrupa Şampiyonası'nın ardından, 2010 yılının yaz ayında Güney Afrika'da bitmesini hedeflediğimiz uzun bir yolculuğun ilk adımını attık. Futbolda dün yok. Avrupa

yapılan kontrollerin ardından kadrodan çıkardık. Çağrıldıklarımız ve çağırmadıklarımızla 2010 Dünya Kupası'nda sahaya çıkacak en iyi takımı kurabilmek için çalışıyoruz. Şili ile oynayacağımız hazırlık maçı, grup elemelerindeki Ermenistan karşılaşması öncesi iyi bir prova niteliği taşıyacak.”

Şili değişik bir rakip

“Şili, Güney Amerika'da Dünya Kupası eleme maçlarına başladı ve 4 takımın finallere gideceği grupta Brezilya'nın da önünde 4. sırada bulunuyor. Özellikle Güney Amerika takımlarının Avrupa turnelerini yakaladığımızda, değişik bir rakip olması nedeniyle cazip geliyor. Ayrıca her istediğiniz takımla, istediğiniz zaman oynayamıyorsunuz.

Şampiyonası'nın heyecanını, sevincini, gururunu hep birlikte yaşadık. Bugün başka bir hedef için kolları sıvadık. Avrupa Şampiyonası kadrosunda yer alan Nihat Kahveci, Hamit Altıntop ve Emre Güngör'ü sakatlıkları, Gökdeniz'i ise önemli bir mazereti bulunması nedeniyle Şili maçının kadrosuna çağırmadık. Arda Turan'ı ise

Şu anda bizim istediğimiz takımlar İtalya, Fransa, İngiltere ve Hollanda. Hollanda ile bir noktaya kadar geldik. Biraz değişik takımlarla da oynayalım diyoruz. Şili hem ciddi hem de tanınan bir rakip. Avrupa'da oynayan oyuncularıyla beraber çok ciddi bir prova olacak. Bize gelen maç teklifleri de var. Japonya'da Japonya'yla oynamak gibi. Yol ve yorgunluk düşünüldüğünde karar vermekte zorlanıyoruz. Maçın yeri için ise Ağustos ayında acıları biraz olsa giderebilir miyiz diye düşündük. Federasyonda arkadaşlarımızla konuştuğumuzda da hazırlık maçlarını Anadolu'da oynamayı tercih ediyoruz. Tabii ki, rakiplerimiz her yere gitmiyor. Eğer bir yerde oynayamıyorsak, rakiplerimizin isteklerinden dolayı oluyor. Fazla müdahale şansımız yok. Hazırlık maçlarımızı mümkün mertebe Anadolu'nun çeşitli yerlerinde oynayacağız.”

Ligin başlama tarihi uygun

“Ermenistan karşılaşmasına kadar ligde ve Avrupa kupalarında yeterli seviyede maç oynanacak. Kulüp takımları ne kadar ciddi maç oynarlarsa, bunun Milli Takım'a yansması da o kadar iyi olur. Geçen sene yaşanan aşırı sıcaklar nedeniyle yeni sezonda lig biraz daha geç bir tarihte start alıyor. Herkes de bundan memnun. Herhangi bir sorun yok. Milli maçı kimse merak etmesin. O zamana kadar yeterli düzeyde maçlar oynanacak.”

Hedefimiz yine aynı

“Hedeflerimizde hiçbir değişiklik yok. Dünya Kupası elemelerinde zorlu bir grupta olduğumuz gerçek. Avrupa

Maç Programı

06.09.2008

Ermenistan-**Türkiye**
İspanya-Bosna Hersek
Belçika-Estonya

10.09.2008

Türkiye-Belçika
İspanya-Ermenistan
Bosna Hersek-Estonya

11.10.2008

Türkiye-Bosna Hersek
Estonya-İspanya
Belçika-Ermenistan

15.10.2008

Estonya-**Türkiye**
Bosna Hersek-Ermenistan
Belçika-İspanya

28.03.2009

İspanya-**Türkiye**
Ermenistan-Estonya
Belçika-Bosna Hersek

01.04.2009

Türkiye-İspanya
Estonya-Ermenistan
Bosna Hersek-Belçika

05.09.2009

Türkiye-Estonya
İspanya-Belçika
Ermenistan-Bosna Hersek

09.09.2009

Bosna Hersek-**Türkiye**
İspanya-Estonya
Ermenistan-Belçika

10.10.2009

Belçika-**Türkiye**
Ermenistan-İspanya
Estonya-Bosna Hersek

14.10.2009

Türkiye-Ermenistan
Estonya-Belçika
Bosna Hersek-İspanya

Şampiyonu İspanya ve Avrupa üçüncüsü biz aynı gruptayız. Hiçbir grupta böyle bir eşleşme yok. Geçen sefer de Avrupa Şampiyonu Yunanistan'la aynı gruptaydık. Mücadele çok zorlu geçecek. Yalnızca bir takım finallere direkt gidecek. Bu, işi daha da zorlaştırıyor. Herkes kendi sahasında kazanmak isteyecektir. İki ülke arasındaki ilişkiler açısından Ermenistan maçımız ayrı bir özellik taşıyor. Üstelik Ermenistan ciddi bir rakip. Bize karşı farklı bir motivasyonla oynayacaklardır. Ama ben zorlu rakiplerimize karşı bu gruptan çıkacağımıza yürekten inanıyorum.”

Zafer sarhoşluğuna kapılmayacağız

“Milli Takımımız şu anda Avrupa'nın 4 büyüğünden birisi. Ancak bu durumun bir zafer sarhoşluğu getirmemesi gerekiyor. Avrupa'nın 4 büyüğünden biriyiz diye zafer sarhoşluğuna kapılırsak, bizim için iyi olmaz. Büyük organizasyonlara katılmanın keyfini bu yaz çok güzel yaşadık. Dev organizasyonlardan uzak kalmanın ülkeye ve futbola zararı çok büyük. Şimdi bu çizgide devam etmemiz gerek. Oynadığımız futbol, verdiğimiz heyecan ve keyifle bugün dünyanın her tarafında konuşulan bir ülke haline geldik. Ciddi başarılar hiçbir zaman tesadüfi olamaz. Eğer emeğiniz varsa, başarılar ciddiye tesadüfi olamaz. Eğer varsa, şans da çalıanların, doğruların, yeteneklilerin yanındadır. Ayaklarımızın üzerinde sağlam duran, bulunduğu yere şükreden ama daha iyi yer için daima ümitli olan ve çalışan bir takım olmalıyız. Çok eminim, çok inanıyorum ve 2010'da da inşallah hep beraber olacağımızı düşünüyorum.”

Ümit Milli Takım'a tam destek

“Ümit Milli Takım, bizim hem oyuncularını A Milli Takım'a hazırladığımız hem de Türk futboluna teknik adamlar yetiştiren bir ocak haline geldi. Oraya kimi koysak telli duvaklı gelin ediyoruz. Ünal Hoca, Tolunay Hoca, Ümit Hoca, şimdi sırada Hami ve Abdullah Hocalar var. Bu da aslında çok

memnuniyet verici bir gelişme. Ümit Milli Takım'da bu ikilinin iyi bir ekip olacağına inanıyorum. Son üç senede Ümit Milli Takım 20-25 kadar oyuncuyu A Milli Takım'a gönderme, bulma görevini Genç Milli Takımlarımızla beraber mükemmel derecede yapmış. Bu gruptan çıkarak büyük bir ihtimalle şampiyonaya gideceğiz. Hatta arkadaşlarımla belki Avrupa Şampiyonası'nda ben de kulübeye çıkacağım. Ümit Milli Takım'ın maçları A Milli Takım maçlarıyla aynı tarihe düşmezse birçok oyuncumuzu da orada oynatacağımıza emin olabilirsiniz.”

Bütün futbolcular evlâdım

“Milli Takım kadrosu geniş bir aile. Kadroya davet ettiğim, edemediğim, edip de forma veremediğim bütün futbolcular benim evlâdım. Son Avrupa Şampiyonası'nda en zor saatlerimi kadroyu 23 kişiye indirirken yaşadım. Hiçbir futbolcuyla kişisel hesabım olmaz, olamaz. Ama ne yazık ki medyada bazı yorumcular kimi kadroya almasam onunla benim aramda bir şey varmış gibi polemik başlattı. Ancak herkesi mutlu edebilmek mümkün değil. Tamam, tartışmalıyız ama sahaya 40-50 kişi ile çıkamam ki. Dün çağırdığım futbolcuyu bugün çağırmayabilirim. Tercihler futbolcuların form durumlarına göre ve bizim kafamızdaki oyun yapısına göre değişkenlik gösterebilir. Halil'i direkt kendi ağzından dinlediğim için yazılanlara itibar etmiyorum. Burada kimsenin kimseye kırgınlığı yok. Oyuncu seçimlerini hep en iyiye, doğruya ve güzele ulaşmak için yapıyorum. Bu fikre sıkı sıkı bağlanmaya çalışıyorum. Çalışıyorum ki, bazen birileri bu tercihlerimiz yüzünden acı çekebilir, üzüntü duyabilir. Ben doğru yaptığımı inandığım şeye sıkı sıkı sarılıyım. Kararı kesinlikle doğru bir nedenle verdiğimi bilirim. Bu da takdir edilmesi gereken bir şey.”

8 oyuncu kadrodan çıkartıldı

Şili ile oynanacak maç saati gelene kadar Milli Takımımız yine sakatlıklarla boğuştu. Başlangıçta açıklanan 28 kişilik kadrodan 8

oyuncu sakatlıkları sebebiyle kadrodan çıkartılmak zorunda kaldı. Kaleci Serdar Kulbilge, defans oyuncularını Hakan Balta, Sabri Sarıoğlu, orta saha oyuncularını Mehmet Topuz, Caner Erkin, Emre Belözoğlu, Arda Turan ve forvet hattından da Mevlüt Erdinç doktor kontrolünün ardından riske edilmemek amacıyla kulüplerine gönderildi.

İzmit'te milli coşku

20 Ağustos akşamı Milli Takımımız İzmit İsmetpaşa Stadı'nda Şili karşısındaydı. Kocaelispor'un Süper Lig'e

yükselmesinin ardından yenilenen İzmit İsmetpaşa Stadı, ilk kez bir A milli maç sahne olmanın coşkusunu tribünlerinde fazlasıyla yaşıyordu. İzmitliler tribünleri tıklım tıklım doldurmuş, Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynadıktan sonra ilk kez sahneye çıkan Milli Takımımızı bağırarak basıyordu.

Şili zorlu çıktı

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim'in Şili karşısında sahaya sürdüğü on bir, 4-5-1 biçiminde görünse de orta sahanın kenarlarında görev alan

kale yerine dışarıya göndermesi içimize su serpiyordu. Şili'nin sert oyunu karşısında ancak 25. dakikadan sonra kendine gelebilen millilerimiz de bu yarıda önemli gol fırsatlarından yararlanamamıştı. Bu pozisyonların çok önemli iki tanesinde santrforumuz Semih'in bir oyun kurucu gibi yaptığı asistler gerçekten de dikkat çekiciydi. Semih önce Tuncay'ı, sonra da Aurelio'yu derin toplanla Şili savunmasının arkasında buluşturuyor, ancak iki oyuncumuz da kaleciyle karşı karşıya kaldıkları bu fırsatları auta yolluyordu.

Atamayana attık

Golsüz sona eren ilk yarının ardından Milli Takımımız oyuncu değişikliğine gidiyor, Selçuk İnan ve Semih Şentürk'ün yerine Gökhan Ünal ve Halil Altıntop sahaya sürülüyordu. Çift santrforla oynamaya başlayan Milli Takımımız, klasik 4-4-2'ye dönmüş, orta alanın kontrolü Aurelio ve Ayhan Akman'a yüklenmişti. Ancak Şili bu devreye çok daha iyi başlamış görünüyordu. Arka arkaya yakaladıkları gol fırsatları da bunun kanıtıydı. En önemli gol kozları Suazo 48. dakikada ön direkt

buluştuğu topu auta atarken, 58. dakikada Şili inanılmaz bir gol kaçırdı. Vidal'in ceza sahamıza girip kaleci Volkan'ı çalımladıktan sonra 5 metreden kalemise gönderdiği topu Gökhan Zan çizgiden çıkartarak mutlak bir golü önlüyordu. İki dakika sonra bu kez Estrada'nın kullandığı serbest vuruşta top üst direğe çarpıp dışarı gidiyordu. Nuri Şahin, Serdar Özkan ve İbrahim Kaş'ın oyuna girmesi, Milli Takımımıza dinamizm kazandırmıştı. 74. dakikada hızla geliştirdiğimiz atakta Gökhan Ünal'ın pasıyla ceza sahasına giren Nuri çok akıllı bir pasla boş

durumdaki Halil Altıntop'u görüyor, usta golcüyü de plase bir vuruşla kaleciyi avlamak kalıyordu: 1-0. Attığımız gol takımımızın oynama iştahını artırırken, Şili, 79. dakikada bir gol daha kaçırmıştı. Suazo'nun kafayla kalemise gönderdiği topu çizgi üzerinden uzaklaştıran Tuncay, rakibimize beraberlik şansını vermiyordu. 83. dakikada Gökhan Ünal'ın kullandığı serbest vuruşta, top üst direktan sekerek auta gidince maçın skoru da ortaya çıkıyordu: 1-0.

Terim: “Futbolcularım kazanmayı öğrendi”

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, Şili maçını değerlendirirken, “Hazırlık maçı da olsa kazanmak önemliydi. Futbolcularım kazanmayı öğrendi. Zaman zaman Şili takımı bizden daha hazır gözüküyordu. Onların da pozisyonları var. Ama kazanmasını bilmek çok önemli. Bundan dolayı mutluyum” diye konuşuyordu. Özellikle gençleri çok beğendiğini ifade eden Terim, “İstekleri, arzuları, oyuna katkıları ve her göreve hazır olmaları bizim için çok sevindirici. Türk Milli Takımı kazandıkça daha iyi oynayacaktır. Diğer arkadaşlarımız geldikçe, takım bütünlüğü sağlandıkça daha da güzel şeyler olacaktır. Kazandığımız için çocukları tebrik ediyorum. Kolay değil, sezon başı. Çok sakat var, hazırlıklar var, sık sık maçlar var. Bunlara rağmen konsantrasyonları kazanma adınaydı” ifadelerini kullanıyordu.

Belçika'dan kötü prova

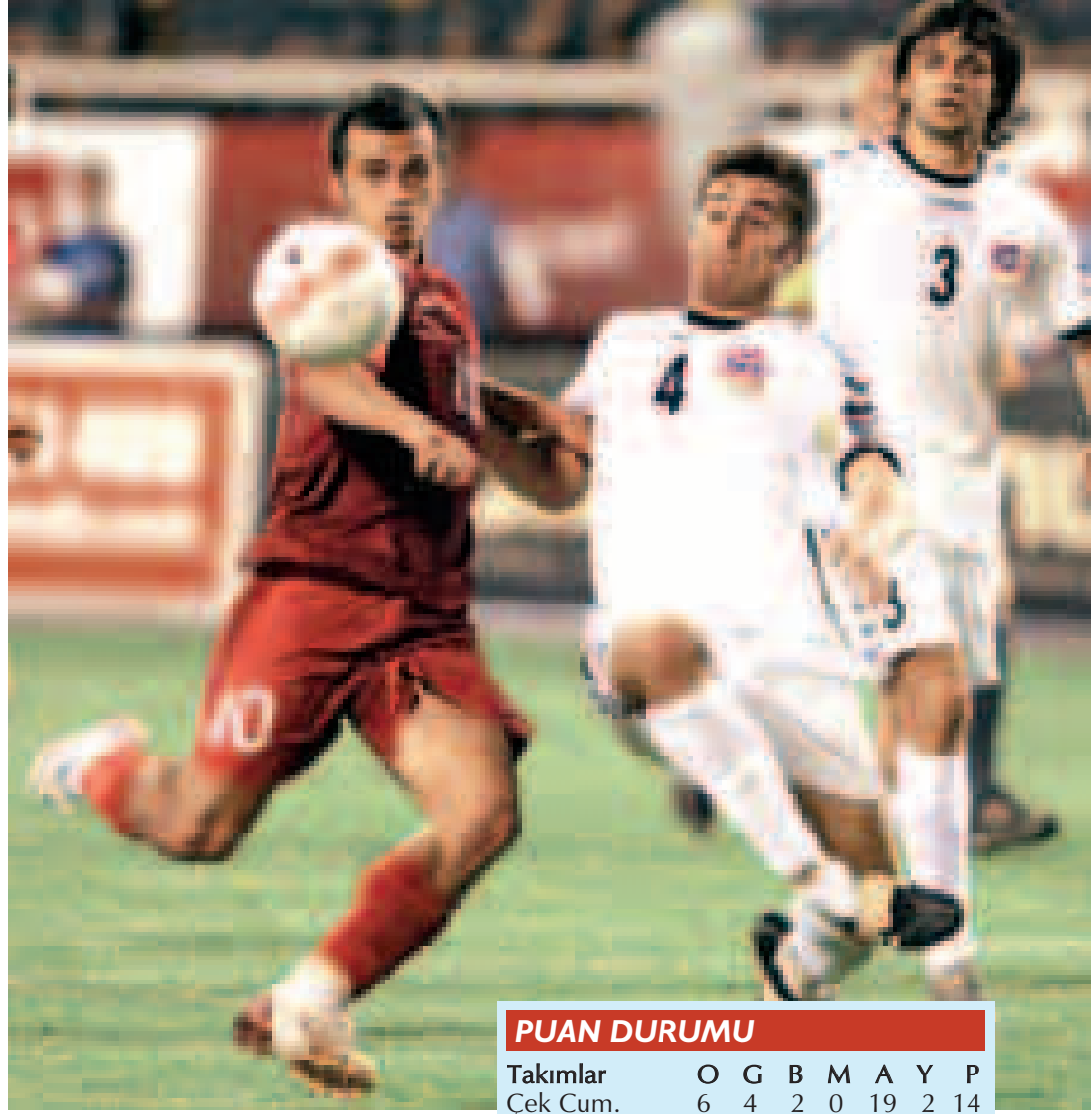
10 Eylül'de Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda ağırlayacağımız Belçika, son hazırlık maçında Almanya'ya deplasmanda 2-0 yenildi. Euro 2008'in finalisti Almanya karşısında Stijnen-Swerts (Hoefkens dk.87), van Buyten, Simons, Daems-Witsel (Gillet dk.64), Mudingayi (de Man dk.87), Defour (Buffel dk.59), Goor-Sonck, De Sutter (van Damme dk.46) on biriyile mücadele eden Belçika, 59. dakikada penaltıdan Schweinsteiger ve 77. dakikada Marin'in gollerine engel olamayınca sahadan 2-0'lık mağlubiyetle ayrıldı. 20 Ağustos'taki diğer özel maçlarda grubumuzdaki rakiplerimizin aldığı sonuçlar şöyle: **Estonya-Malta: 2-1** (Purje 21, Oper 51-Azzopardi 9) **Bosna Hersek-Bulgaristan: 1-2** (Ibricic 59-Berbatov 25, 57) **Danimarka-İspanya: 0-3** (Xabi Alonso 50, 90, Xavi 74)

U21 Takımımız ilk yenilgisini Ermenistan'dan aldı... Grup birinciliği için Çekleri yenmemiz gerekiyor

Hâlâ bir ümit var!

İsveç'te düzenlenecek Avrupa Ümitler Şampiyonası finallerine katılabilmek için mücadele eden U21 Takımımız, grubundaki ilk yenilgisini Ermenistan'dan aldı ve önemli bir avantajı yitirdi. Bu karşılaşma öncesi maç eksikliğiyle grubunda "gizli lider" konumunda bulunan Ümit Milli Takımımız, 6 Eylül'de Bursa'daki maçta Çek Cumhuriyeti'ni yenerse zirveyi ele geçirecek.

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Çek Cum.	6	4	2	0	19	2	14
Türkiye	6	4	1	1	12	6	13
Ukrayna	7	4	0	3	15	7	12
Ermenistan	7	3	1	3	8	12	10
Liechtenstein	8	0	0	8	4	31	0

Ermenistan-Türkiye: 2-1

Hrazdan Stadı - 20 Ağustos 2008

Hakemler

Michel Svendsen, Ole V. Hansen, Henrik Kristensen (Danimarka)

Ermenistan

Grigor Meliksetyan-Karen Khachatryan, Artur Stepanyan (Hayk Chilingaryan dk.72), Mikheil Simonyan, Artak Andrikyan-Artur Edigaryan, Norayr Sahahyan, Hovhannes Goharyan, Henrich Mkhitarian-Gevorg Ghazaryan (Arsen Balabekyan dk.64), Karlen Mkrtchyan

Türkiye

Onur Recep Kıvrak-Orhan Şam, Aykut Demir, Eren Güngör, Ferhat Öztoran-Tunay Torun, Abdullah Durak, Zafer Yelen (Jem Paul Karacan dk.58), Alparslan Erdem-Mehmet Batdal, İlhan Parlak (Volkan Şen dk.80)

Goller

Abdullah Durak (dk.66), Karlen Mkrtchyan (dk.88), Henrich Mkhitarian (dk.90+3)

Sarı Kartlar

Artur Stepanyan (Ermenistan), Tunay Torun, Mehmet Batdal (Türkiye)

üç müsabakasını kazanırken iki galibiyetini Ukrayna'dan almış ve rakibini yarışın dışına itmişti. Tek beraberliği deplasmanda Çek Cumhuriyeti karşısında alan Ümitlerimiz, liderlik için çekiştiği rakibine karşı da avantaj sağlamıştı. Elemelerin sonuna yaklaşıırken ikinci sırada yer alan Ümit Milli Takımımız, Çek Cumhuriyeti'nin 1 puan gerisinde kalsa da maç eksikliğiyle "gizli lider" konumundaydı. 20 Ağustos'taki Ermenistan maçını kazandığı takdirde Çek Cumhuriyeti'nin 2 puan önüne geçecek ve liderliği ele geçirecekti. Ancak İstanbul'daki hesap Erivan'a uymadı. Ümit Milli Takımımız, Ümit Davala'nın ayrılmasından sonra Hami Mandıralı'nın Teknik Direktörlüğü, Abdullah Ercan'ın Antrenörlüğünde ilk sınavına Ermenistan'da çıktı. Ermenistan'ın grupta iki galibiyeti bulunuyordu ve bu

iki galibiyeti de grubun averaj takımı konumundaki Liechtenstein karşısında elde etmişti. Ancak evlerinde Çek Cumhuriyeti ile berabere kaldıkları göz önüne alındığında tehlikeli olabilecekleri

de aşikârdı.

Oyunun ilk yarısında top daha çok takımımızın ayağında geziyor gibi görünse de pozisyonları bulan takım Ermenistan'dı. Öyle ki, Hovhannes Goharyan ve Karlen Mkrtchyan'ın mutlak gollük vuruşlarına kaleci Onur engel olmasa, Ümitlerimizin soyunma odasına yenik gitmesi işten bile değildi. İkinci yarıya daha derli toplu başlayan Ümit Milli Takımımız, bu oyununun semeresini almakta da gecikmedi. 66. dakikada Abdullah'ın pasıyla ceza sahasına giren İlhan Parlak'ın şutunda top kaleciden döndü. Pozisyonu iyi izleyen Abdullah düzgün bir vuruşla topu ağlara göndermekte zorlanmadı: 1-0. Sonrasında oyunu kontrol ederek skoru korumaya çalışan Ümit Milli Takımımız, son dakikalarda hiç de ummadığı bir sonuçla karşı karşıya kaldı. 88. dakikada sağ taraftan kullanılan serbest vuruşta topla buluşan Karlen Mkrtchyan eşitliği sağlayan vuruşu yaptı: 1-1. Maçın uzatma dakikaları oynanırken, Henrich Mkhitarian orta sahadan aldığı topa ceza sahamıza girer girmez sert vurdu ve Ermenistan'ın maçı 2-1 kazanmasını sağladı. Teknik Direktör Hami Mandıralı, karşılaşma sonrası yaptığı açıklamada, "Her şey güzel giderken

iki dakikada yenildik. Ama şansımız devam ediyor. Bu yola baş koyduk" diyordu.

Ümit Milli Takımımız, 6 Eylül'de Bursa Atatürk Stadı'nda Çek Cumhuriyeti ile karşı karşıya gelecek. Ümitlerimiz, grubun finali niteliğindeki maçta Çekleri yendikleri takdirde 2 puan farkla liderliği ele geçirecek. Grubun son maçları ise 9 Eylül'de oynanacak. Milli Takımımız Ermenistan'la karşı karşıya gelirken, Çek Cumhuriyeti de deplasmanda mağlup ettiği Ukrayna ile evinde mücadele edecek. İsveç'teki Avrupa Şampiyonası finallerine katılmak için grup birinciliği de yetmiyor. 14 grup üzerinden yürüyen mücadelede gruplarını ilk sırada tamamlayan takımlar ikili eşleşmelerle baraj maçları oynanacak. Bu mücadeleyi kazanan 7 takım, ev sahibi İsveç'le birlikte 2009 Avrupa Şampiyonası finallerinde şampiyonluk peşinde koşacak.

Kalan Maçlar

06 Eylül 2008

Türkiye-Çek Cumhuriyeti

09 Eylül 2008

Çek Cumhuriyeti-Ukrayna

Türkiye-Ermenistan

Eziklik duygusundan kurtulalım...

Oldukça ilginç bir futbolcu portresiyle karşı karşıyayız. Asıl çıkışını Milli Takımlarda yapıp daha sonra kulüp takımlarında yükselişe geçen bir oyuncu. Cesur bir karar verip 22 yaşında İspanya'nın yolunu tuttu ve şimdi Getafe'nin formasını giyiyor. Euro 2008 kadrosundan son anda çıkartılsa da Dünya Kupası elemeleri için Fatih Terim'in kadrosunda düşündüğü isimlerden. Türk insanının bilinçaltına işlemiş eziklik duygusundan şikâyet ediyor ve "Avrupa Şampiyonası başlamadan önce 'Final oynarız' dediğimizde bize gülenler vardı. Ama bu takım neler yapabileceğini tüm dünyaya kanıtladı. Artık bu eziklik duygusundan sıyrılmamız ve büyük düşünmemiz gerekir" diyor.

▼Bundan 1 yıl önce yaptığımız röportajda top kullanma konusundaki eksiklerinden söz etmiş ve "Haddimi biliyorum" demiştin. Ancak henüz Beşiktaş'ta banko oyuncu olmadan dünyanın en iyi iki liginden biri olarak gösterilen İspanya Ligi'ne gittin. Öncelikle Getafe'nin seni bu kadar çabuk nasıl keşfettiğinden başlayalım istersen.

▲Geçtiğimiz sezon ilk yarıda çok fazla şans bulamamıştım. Ama ikinci yarıda 20'nin üzerinde maçta oynadım ve iyi bir performans gösterdiğimi düşünüyorum. Bir gün menajerim beni çağırdı ve Getafe'ye CV'mi yolladığını belirterek gitmek isteyip istemeyeceğimi sordu. Ben de "Hayırlısıysa olur" cevabını verdim. Getafe'liler beni izlemek için Oson 3-4 maçıma geldi. Bir savunma oyuncusu olmama rağmen o maçlarda üç gol attım ve beğenildim. Sonuçta bir karar vermem gerekiyordu ve ben de tercihim Avrupalı'da futbol oynamaktan yana kullandım.

▼"Önce Beşiktaş'a uzun yıllar hizmet etmek, sonra Avrupa" gibi bir düşüncen vardı ama bunun ilk bölümü gerçekleşmedi. Beşiktaş'tan bu kadar çabuk ayrılmanın sebebi neydi?

▲Ben Avrupa'ya genç yaşlarda gitmenin daha uygun olduğunu düşünüyordum. Uyum sağlamak ve dil öğrenmek açısından bu yaşlarda gitmek daha yararlı. Bir yandan da hedefleri olan bir oyuncuyum. Birçok insan bana "Erken davrandın, buna nasıl cesaret ettin?" dedi ama ben zaten ailemden uzakta yaşıyordum. İspanya'da oynamanın bana bu açıdan zorluk çıkarmayacağını düşündüm.

▼Hedefinin Premier Lig olduğunu ve futbol stiline de bu

İbrahim Kaş

lige daha uygun olduğunu söylemiştin ama İngiltere'ye değil, İspanya'ya gittin. İspanya senin futbol stiline uygun mu?

▲Aslında İspanya Ligi'ni düşünmüyordum. Alman Ligi'nden de teklifler gelmişti. Ama öngörülen şartlar doğrultusunda kendime bir yön çizmem gerekiyordu ve ben de bu kararı verdim. Gittiğim için de pişman değilim.

▼Asıl mevkiin stoperdi ama Beşiktaş'ta zoraki sağ bek oynuyordun. Getafe'de seni hangi mevkiide kullanıyorlar?

▲Burada asıl mevkiimde, yani stoper oynuyorum. Sağ bekini adı bile geçmiyor. Bu nedenle de çok memnunum.

▼Bu transferin ardından Beşiktaş'la aranda bir kırınlık oluştuğunu düşünüyor musun? Çünkü senden bonservis bedeli alamadılar.

▲Belki kırınlıklar olabilir ama futbolda böyle şeyler var. Ben genç bir oyuncuyum ve bu noktaya gelmeden önce Beşiktaş bana imza attırabilirdi. Böyle bir şey olmayınca ben de önüme çıkan fırsatı değerlendirdim.

İspanya'da savunma anlayışı farklı

▼Teknik direktörün güven duygusunu hisseden oyuncunun daha iyi performans göstereceğine inandığını biliyorum. Ertuğrul Sağlam'la da aranda böyle bir ilişki vardı. Peki, şimdi Victor Munoz'la aran nasıl?

▲Açıkçası bu kadar ilgi göreceğimi zannetmiyordum. Munoz benimle çok yakından ilgileniyor ve neleri yapmam, neleri yapmamam gerektiği konusunda sürekli uyarılarda bulunuyor. Taktik açıdan Türkiye ile İspanya arasında büyük farklılıklar var ve bana bunları öğretmeye çalışıyor. Mesela Türkiye'de savunma oyuncusu sürekli rakibine yakın oynarken, Munoz benden bazı pozisyonlarda geriye kaçmamı istiyor.

▼İspanya'daki karşılaşman Türkiye'deki yabancıların karşılanmasına benziyor muydu?

▲Benim karşılanmamda abartılı bir şey yoktu. Zaten bizdeki karşılamalar sadece Türkiye'ye has törenler. Orada ise insan kendisini çok garip hissediyor.

▼Takımla ilk buluşmada nasıl bir elektrik aldın?

▲Takım arkadaşlarımla gayet iyi geçiniyoruz. Takım içindeki en iyi arkadaşım Arjantinli Cata Diaz. 30 yaşında ve o da benim gibi stoper oynuyor.

▼İspanya'da nerede yaşıyorsun?

▲Kulübün bana bulduğu birkaç evden birini seçtim ve orada yaşıyorum. Güzel bir apartman dairesi. Bana tercümanlık yapan bir arkadaşımın birlikteyim. Ailem de zaman zaman yanıma gelecek.

▼Daha önce İngilizce öğrenmek için çaba harcadığını biliyorum. İspanyolca öğrenmeye de çalışıyor musun?

▲Evet, çalışıyorum. Zaten antrenmanlarda kulak dolgunluğu oluyor ve futbol terimlerini yavaş yavaş çözüyorum. Derdimi anlatacak kadar İngilizce bilsem bile bu İspanya'da işe yaramıyor. Çünkü orada herkes İspanyolca konuşuyor.

▼İspanya'daki hayatın sana ters gelen tarafları var mı?

▲İspanyollar çok rahat bir halk. Öğle saatlerinde oldukça uzun bir tatil yapıyorlar. Bankaya gittiğinizde işinizin halledilmesi için uzun bir süre beklemek zorundasınız. Ama buna alışmak gerekiyor. Yemekler konusunda ise yabancılar çekmiyorum, çünkü mutfakları bizimkine benziyor.

Nihat ağabey destek veriyor

▼Nihat Kahveci ile ilişkilerin nasıl? Nihat ilk gittiğinde Tayfun Korkut'un büyük desteğini görmüştü. Şimdi o da sana aynı yardımı yapıyor mu?

Getafe'liler son 3-4 maçına beni izlemek için geldi. Bir savunma oyuncusu olmama rağmen o maçlarda üç gol attım ve beğenildim. Sonuçta bir karar vermem gerekiyordu ve ben de tercihim Avrupa'da futbol oynamaktan yana kullandım.

Avrupa'ya genç yaşlarda gitmenin daha uygun olduğunu düşünüyorum. Uyum sağlamak ve dil öğrenmek açısından bu yaşlarda gitmek daha yararlı. Birçok insan bana "Buna nasıl cesaret ettin?" dedi ama ben zaten ailemden uzakta yaşıyordum.

Beşiktaş'ta belki bana karşı kırınlık olabilir ama futbolda böyle şeyler var. Ben genç bir oyuncuyum ve bu noktaya gelmeden önce Beşiktaş bana imza attırabilirdi. Böyle bir şey olmayınca ben de önüme çıkan fırsatı değerlendirdim.

Nihat ağabeyle telefonla sık sık konuşuyoruz. İspanya'ya ilk geldiği dönemde kendi yaşadığı zorluklardan bahsedip bunlara göğüs gererek bugünkü noktalara geldiğini söylüyor. Bana da "Karşılaştığın her zorluğa karşı ayakta dur" nasihatinde bulunuyor.

İspanya Ligi teknik kapasitenin ön plana çıktığı bir lig.

Antrenmanlarda sadece topa çalışıyoruz. Zaten mücadele, fizik güç ve agresiflik konusunda bir eksiğim yoktu. İspanya Ligi'nde teknik kapasitemi de üst düzeye çıkartabileceğim.

Getafe genellikle genç oyuncuları transfer edip bir süre oynattıktan sonra daha büyük kulüplere pazarlayan bir ekip. Ben de Getafe formasıyla Avrupa pazarında daha ön planda bir oyuncu olmayı amaçlıyorum.

İspanyollar önemli bir şampiyonluk yaşadı ve kendilerine güvenleri en üst düzeyde. En önemli özellikleri yüksek pas yüzdesiyle ve çok çabuk oynamaları. Ama bizim mücadelecili futbolumuz onların pas bağlantılarını bozabilir.

▲Nihat ağabeyle telefonla sık sık konuşuyoruz. Bana tavsiyelerde bulunuyor. İspanya'ya ilk geldiği dönemde kendi yaşadığı zorluklardan bahsedip bunlara göğüs gererek bugünkü noktalara geldiğini söylüyor. Bana da "Karşılaştığın her zorluğa karşı ayakta dur" nasihatinde bulunuyor.

▼Geçmişte İspanya'ya giden oyuncularımız en çabuk geri dönenler oldu. Oktay Derelioğlu, Fatih Akyel ve Arif Erdem'in birkaç ay içinde döndüğünü hatırlıyorum. Senin açıdan da böyle bir pes etme durumu söz konusu olabilir mi?

▲Şu anda zaten sıkıntılara göğüs geriyorum ve geri dönmeye niyetim yok.

▼Ne tür zorluklar yaşıyorsun?

▲Mesela ehliyetim yok ve dolayısıyla araba kullanamıyorum. Zaman zaman takım arkadaşlarım beni evime bırakıyor ama ben artık utaniyorum ve "istemiyorum" diyorum. Çoğu zaman taksiyle eve gidip gelmek zorundayım. Geçenlerde bir deplasman dönüşünde gece ikide kulübe geldik. Bankın üstünde oturup uzun süre taksi bekledim. Şimdi ehliyet almak için başvurudum. En kısa zamanda bir otomobil sahibi olup bu zorluktan kurtulacağım.

▼Getafe'de ve İspanya Ligi'nde oynamanın futboluna neler katmasını bekliyorsun?

▲Öncelikle çok farklı bir lig ve ben şimdiden yavaş yavaş değiştiğimi görüyorum. Her şeyden önce İspanya Ligi teknik kapasitenin ön plana çıktığı bir lig. Biz de antrenmanlarda sadece topla çalışıyoruz ve bunun bana büyük katkı sağlayacağını sanıyorum. Çünkü zaten mücadele, fizik güç ve agresiflik konusunda bir eksiğim yoktu. İspanya Ligi'nde teknik kapasitemi de üst düzeye çıkartabileceğim.

▼Teknik direktörün Munoz'un sende eksik bulduğu noktalar var mı?

▲Sadece İspanyolcayı bir an önce öğrenmemi istiyor. En azından futbol terimlerini tam anlamıyla öğrenmem gerektiğini söylüyor. Taktik uyum açısından eksiklerimi ise giderdiğimi düşünüyor.

▼Takım içindeki rekabette hangi durumdasın? İlk on bir için öncelikle düşünülen oyuncu musun?

▲Takımda benim dışımda üç stoper daha var. Biri 35, biri 30, diğeri de 27 yaşında. Stoperlerin en genci benim. Teknik direktörümüz başlangıçtan itibaren bu mevkide rotasyon uyguluyor ve dönüşümlü olarak görev yapıyoruz. Ancak sezon içinde kendimi diğerlerine göre formaya daha yakın görüyorum.

İspanya'da göz önünde olacağız

▼Getafe senin için bir atlama taşı mı, yoksa uzun süre bu takımda kalmayı mı düşünüyorsun? Kısacası asıl hedefin ne?

▲Asıl hedeflerim daha büyük elbette. Ama hayal kurmak yerine gerçekçi düşünmeyi tercih ediyorum. Getafe genellikle genç oyuncuları transfer edip bir süre oynattıktan sonra daha büyük kulüplere pazarlayan bir ekip. Ben de Getafe formasıyla Avrupa pazarında daha ön planda bir oyuncu olmayı amaçlıyorum.

▼İspanya Ligi'nde yükselmeyi mi istiyorsun yoksa geçmişteki İngiltere hayalin kafanın bir köşesinde duruyor mu?

▲Her zaman kendimi İngiltere Ligi'ne daha yakın gördüm. Premier Lig'in sert ve mücadeleci yapısı benim futbol stilime daha uygun. Ama her şeyin kısmet olduğunu düşünüyorum.

▼Beşiktaş'ta oynadığın dönemde, doğduğun şehir Karabük'ün plaka numarası olan 78 numaralı formayı giyiordun. Getafe'deki forma numaran hangisi?

▲İspanya Ligi'nde forma numaraları 25'e kadar ve ben de 24 numaralı formayı seçtim. Aslında Semih ağabey (Şentürk) "Şans getirir, 23 numaralı formayı giy" demişti ancak o forma bir başka oyuncu tarafından kullanıldığı için ben de 24 numarayı aldım.

▼Geçtiğimiz sezon farklı bir saç stili vardı, bu defa seni kısacık saçlarla görüyoruz. Bu imaj değişikliğinin sebebi nedir? Menajerin mi farklı bir imaj oluşturmanı istedi?

▲Hayır, hayır. İspanya'ya ilk gittiğim zaman çok sıkılmışım. Makineyi elime alıp saçlarımı kökünden kestim.

▼Getafe iki sezon önce Bernd Schuster'le ligde, geçtiğimiz sezon da Michael Laudrup'la UEFA Kupası'nda oldukça başarılı işler yaptı. Takımın bu sezondaki hedefleri neler?

▲Getafe geçtiğimiz sezon UEFA Kupası'na odaklandığı için ligi 15. sırada bitirebilmiş ve küme düşmekten zor kurtulmuştu. Oldukça genç bir takıma sahibiz. Sadece savunmada olgun futbolcular var. Yeni sezonda Avrupa kupalarına katılabilecek bir derece elde etmek için mücadele edeceğiz.

▼İspanya'daki transferleri takip edebildin mi? Takımlar arasındaki güç dengelerini nasıl yorumlarsın?

▲Transfer olduğum günden beri zamanımın büyük bölümü kamlarda geçti ve bu nedenle transferleri yakından takip edemedim.

Oyuncuların üzerinde baskı yok

▼Peki, Getafe'nin kamp düzeniyle Türkiye'deki takımların kamp düzeni arasında bir kıyaslama yapabilir misin?

▲Arada çok fark var. Mesela antrenmana ya da maça bangır bangır bir müzik eşliğinde çıkıyoruz. İspanya'da oyuncuyu streten uzaklaştıran, sakinleştiren bir hava var.

▼Taraftarın sizden beklentileri nasıl? Türkiye'de özellikle büyük takım oyuncuları bir baskı altındadır. Sen İspanya'da böyle bir baskı hissediyor musun?

▲Hayır, hayır. Orada herkes çok rahat. Antrenmanımıza gelen taraftarlar sanki bir şöleni izliyor. Oyuncular da eğlence havasında. Maçlara çıkıldığında ise herkes işin ciddiyetinin farkında ve sorumluluğunu biliyor. Ama maç bittikten sonra herkes gülüp eğleniyor.

▼Türkiye'deki gibi antrenmanı izleyen çok sayıda taraftar ya da medya mensubu var mı?

▲Taraftarlar geliyor ama bir basın ordusu yok. Getafe, başkent Madrid'in takımı olmakla beraber çok büyük bir camiaya hitap etmiyor. Dolayısıyla Beşiktaş'taki gibi yoğun bir medya ilgisi söz konusu değil. Getafe'yi sadece birkaç gazeteci takip ediyor. Açıkçası ben de bu durumdan memnunum. Rahat olmak bir oyuncu için avantaj

çünkü.

▼Transferinle ilgili olarak İspanya basınında ne gibi haberler çıktı?

▲Nihat Kahveci'nin çok samimi arkadaşı olduğumu, Getafe'ye transferimde de onun tavsiyelerinin etkili olduğunu yazdılar.

▼Milli Takım'da iki talihsizlik yaşadın. İlk kez A millisi olduğun Norveç maçında ciddi bir sakatlık geçirdin. Ardından da Euro 2008'in geniş kadrosunda yer aldın ancak daha sonra dışarıda kalan üç futbolcudan birisi oldun. Sonuçta üç futbolcu kadrodan çıkartılacaktı ve bunlar başkası da olabilirdi. Bugün yine Milli Takım'dasın. Aradaki süreçte neler yaşadın, neler hissettin?

▲Kampa katıldım ve 1 ay kadar çalışmalarda yer aldım. Ama dediğiniz gibi üç oyuncu kadrodan çıkartılmak zorundaydı ve hocamız da böyle bir karar verdi. Herkesin saygıyla karşılaması gereken bir karar. Sonuçta bizi Milli Takım'a yeniden çağırarak olan yine Fatih Hocamızdır. Tabii ki her oyuncu gibi ben de Avrupa Şampiyonası finallerine katılmak, o sevinci ve heyecanı paylaşmak isterdim. Maçları televizyondan izlemek zor geldi açıkçası. Ama elde edilen sonuçlardan çok mutlu oldum ve arkadaşlarımla sürekli telefonlaşıp onları kutladım.

Ümit Milli Takım'da da oynayabilirim

▼Şimdi yine Milli Takım'dasın ve demek ki o gün kadrodan çıkartılmış olman dünyanın sonu değilmiş.

▲Elbette değil. Bir de benim yaşım çok genç. Ümit Milli Takım'a yaşım tutuyor. Hocam böyle bir karar verirse gidip Ümit Milli Takım'da da seve seve oynayabilirim.

▼Getafe'de oynaman belki Milli Takım'daki konumunu da sağlamlaştıracak.

▲Ben de öyle düşünüyorum. Futbolcu oynadıkça kendine güveni gelir. Ben de Getafe'de sürekli oynayan bir oyuncu olabilirim Milli Takım için de banko düşünülen bir isim olabileceğime inanıyorum.

▼Dünya Kupası elemelerine Ermenistan maçıyla başlıyoruz. Bu maç futbolun ötesinde farklı anlamlar da taşıyor. Belki biz değil ama en azından rakibimiz böyle bakıyor. Sen bu maçla ilgili neler düşünüyorsun?

▲Şu anda Milli Takımımızın kendine güveni sonsuz diye düşünüyorum. Avrupa Şampiyonası'nda çok önemli bir başarı elde edildi. Arkamızda milyonlarca insanın coşkulu bir desteği ve duaları var. Bizim açımızdan Ermenistan maçının çok başarılı geçeceğine ve üç puanla başlayacağımıza inanıyorum.

▼Dünya Kupası eleme grubundaki en önemli rakibimiz son Avrupa Şampiyonu İspanya. Onların liginde oynayan bir oyuncu olarak İspanyolların bu eşleşme hakkında neler düşündüğünü anlatabilir misin?

▲Onlar sonuçta önemli bir şampiyonluk yaşadı ve kendilerine güvenleri en üst düzeyde. Zaten İspanya'da oynanan futbolun kalitesi de ortada. En önemli özellikleri yüksek pas yüzdesiyle ve çok çabuk oynamaları. Ama bizim de mücadeleci bir yapımız ve son derece kaliteli oyuncularımız var. Ben bu mücadele gücümüzün onların pas bağlantılarını bozacağını düşünüyorum. Avrupa Şampiyonası başlamadan önce "Final oynarız" dediğimizde bize gülenler vardı. Maalesef insanlarımızın üzerinde bir eziklik var. Ne yazık ki bu eziklik insanlarımızın bilinçaltına yerleşmiş durumda. Bundan kurtulmamız ve büyük düşünmemiz gerektiğine inanıyorum. Çünkü bu takım neler yapabileceğini tüm dünyaya kanıtladı.

Üçüncü kez düzenlenen Süper Kupa'yı finalde Kayserispor'u 2-1 yenen Galatasaray ilk kez müzesine götürdü. İlk yarısı Kayserispor'un, ikinci yarısı ise Galatasaray'ın üstünlüğü altında geçen maçta Kayserispor Puroviç'in kafa vuruşunda direğe takıldı. Galatasaray ikinci yarıda Kewell ve Nonda'nın gollarıyla sonuca giderken, Kayserispor'a Mehmet Topuz'un tek golü yetmedi.

Skibbe özür diledi!

Galatasaray Teknik Direktörü Michael Skibbe, Kayserispor'u 2-1 yendikleri Süper Kupa maçının ardından yaptığı açıklamada, kazandıkları için çok mutlu olduğunu söylerken, taraftarlarına ilk yarıda kötü bir futbol izlettirdikleri için özür diliyordu. Kayserispor Teknik Direktörü Tolunay Kafkas ise Galatasaray'ı tebrik ederek, "Finale yakışır bir maç oldu. Yeni hedeflerimize bakacağız" ifadelerini kullanıyordu.

izin vermiyor ve oyunu çabuklaştırarak ciddi pozisyonlar ürettiyordu. 52. dakikada maçın en güzel görüntülerinden birisi yaşandı. Sabri'nin sağ kanattan ortalağı topla arka direkte buluşan Nonda, kafayla penaltı noktası üzerinde Ayhan'ı görüyor, Ayhan'ın gelişine vole vurduğu top üstten auta gidiyordu. Beş dakika sonra bu defa Nonda'nın şutu auta çıkıyor ama Galatasaray'ın golü de sinyallerini şiddetli bir biçimde veriyordu. 66. dakikada Galatasaray oyuncu değişikliğine gitti. Barış'ın yerine oyuna giren Kewell, ceza sahasına doğru bir koşu yaparken, Hasan Şaş'ın sağ kanattan ortası da arka direğe doğru süzülüyordu. Bütün Kayserispor savunmasını aşan topla buluşan ve iyi yükselen Kewell, temas ettiği ilk topu Kayserispor kalesine göndererek takımını 1-0 öne geçiriyordu. Kayserispor iki dakika sonra beraberlik şansına çok yaklaştı. Mehmet Topuz ceza sahasına yaklaşırken sağ ayağının üzerine mükemmel bir pas veriyor, Galatasaray savunmasını geçen topla buluşan Mehmet Eren sağ ayak içiyle uzak köşeye plaseliyor ama adeta

havadan uzayan Aykut bu vuruşa da gol izni vermiyordu. Galiba gün Kewell'in günüydü. Galatasaray'ın ilk golünü oyuna girer girmez atan Avustralyalı, 73. dakikada derin bir pasla Nonda'yı buluşturuyor, usta golcü için plase bir vuruşla skoru 2-0'a getirmek hiç de zor olmuyordu. Ancak doğrusu Kayserispor pes etmek niyetinde değildi. Tolunay Kafkas'ın öğrencileri son ana kadar mücadeleyi elden bırakmıyordu. 88. dakikada derin bir pasla ceza sahasına giren Mehmet Topuz, çok sert bir vuruşla farkı bire indiriyordu. Fakat kalan süre Kayserispor'un eşitliği yakalamasına izin vermeyecekti. Hakem Selçuk Dereli'nin son düdüğü, Galatasaray'ın ilk Süper Kupa zaferini müjdeliyor, sarı-kırmızılılar kupalarını Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener'in elinden alıyordu.

TFF
SÜPER KUPA
2008

Turkcell Süper Lig Şampiyonu ile Fortis Türkiye Kupası sahibini karşı karşıya getiren renktaşların finalinden İstanbul'un sarı-kırmızılıları üstün çıktı

Sezonun süperi

Galatasaray

Galatasaray-Kayserispor: 2-1

MSV Arena Stadı - 17 Ağustos 2008

Hakemler

Selçuk Dereli, Cem Satman, Erdinç Sezertam

Galatasaray

Aykut-Sabri, Meira, Servet, Hakan Balta (Volkan dk.72)-Barış (Kewell dk.66), Mehmet Topal, Ayhan, Hasan Şaş (Alpaslan Erdem dk.84)-Lincoln, Nonda

Kayserispor

Souleymanou-Koray (Durmuş dk.70), Ali Turan, Eren, Toledo-Mehmet Topuz, Saidou, Abdullah (Escobar dk.88), Mehmet Eren-Aghahowa, Puroviç (Umut dk.74)

Goller

Kewell (dk.66), Nonda (dk.73), Mehmet Topuz (dk.88)

Sarı Kartlar

Lincoln, Nonda (Galatasaray), Saidou, Durmuş (Kayserispor)

Süper Kupa'nın önemi adında saklı zaten... Bir ucundan lig şampiyonunun, diğer ucundan kupa sahibinin tuttuğu bu kupayı maç bitiminde havaya kaldıran takım, o sezonun en büyük onuruna erişiyor, "şampiyonların şampiyonu" gibi bir unvana ulaşıyor. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen 2008 Süper Kupası'nın da bir kulpundan lig şampiyonu Galatasaray, diğer ucundan Fortis Türkiye Kupası sahibi Kayserispor tutuyordu. Kupanın değerini artıran bir başka faktör, final oynayan iki takımın da henüz bu kupaya hiç sahip olamamasıydı. Galatasaray ilk kez düzenlenen 2006 finalinde yer almış ancak Beşiktaş'a kaybetmişti. Kayserispor ise bu finale ilk kez geliyordu ve bu unvana sahip ilk Anadolu takımıydı aynı zamanda. Geleneksel olarak Almanya'da

düzenlenen finalin bu yılki adresi Duisburg'daki MSV Arena Stadı'ydı. Maç öncesi ortak basın toplantısı düzenleyen iki takımın teknik direktörleri, Süper Kupa'yı ne kadar çok istediklerini hem sözleriyle hem de heyecanlarıyla ortaya koyuyordu. Galatasaray'ın yeni Teknik Direktörü Michael Skibbe, ülkesinde oynanacak Süper Kupa finali için "Lig çok yakında başlayacak. Bu maç lige hazır olduğumuzu gösterecek ve adeta ligin de ilk maçı olacak. İki takım da kupayı almak isteyeceğinden zevkli bir karşılaşma olacağını umuyorum" derken, Kayserispor Teknik Direktörü Tolunay Kafkas da "Bu maç bizim için prestij açısından önemli. İddialıyız, kupayı kazanmak için buraya geldik. İyi hazırlandık. Kayseri'ye bir ilki daha yaşatmak istiyoruz" ifadelerini kullanıyordu. Toplantıda teknik adamlarla

birlikte yer alan iki takım kaptanından Hasan Şaş, "Steaua Bükreş karşısında iyi oynayamadık. Bu karşılaşmada hem iyi futbol oynamak hem de kupayı kazanmak amacındayız. Biz daha güçlü bir takımız. İyi konsantre olup kazanmak istiyoruz" derken, Aydın Toscalı da "Bizim gibi futbolcular için böyle maçlar bir-iki kez gelir. Umarım kazanan taraf biz oluruz" şeklinde konuşuyordu. Maç saati gelip çattığında, iki takımda da bazı oyuncular sakatlıkları nedeniyle sahada yer alamıyordu. Kayserispor'da Aydın Toscalı, Ragıp, Cangele ve Olembe gibi önemli futbolcular Süper Kupa finalinde takımlarına katkı yapamayacaktı. Galatasaray'da da Emre Güngör, Arda Turan, Tobias Linderoth gibi takımın banko oyuncularını kadroda bulunmuyordu.

Kayserispor başladı

Finalin favorisi Galatasaray gibi görünse de oyun hiç de tahmin edildiği gibi başlamıyordu. Orta sahada üstünlüğü ele geçiren ve oyunu istediği gibi yönlendiren Kayserispor, pozisyon zenginliği açısından da rakibine fark atmış görünüyordu. Kayserispor savunmasında 20 yaşındaki Eren Güngör ile orta sahada Saidou ile birlikte oyunu kontrol eden 21 yaşındaki Abdullah Durak, daha sezon başında "Adımızdan çok söz ettireceğiz" havasında başarılı işler yapıyordu. Henüz 20. saniyede ceza sahasında topla buluşan Mehmet Topuz biraz daha dikkatli vurabilse Kayserispor oyuna 1-0 önde başlayacaktı. Beş dakika sonra bu defa soldan ceza sahası çizgisine yaklaşan Mehmet Eren'in sert şutunda top kaleci Aykut'ta kalıyordu.

Sekizinci dakikada bu kez gole yaklaşan Galatasaray'dı. Hasan Şaş'ın pasıyla buluşan Ayhan'ın şutu auta gidince Galatasaray öne geçme şansını kullanamıyordu. 24. dakikada Kayserispor bir serbest vuruş kazanıyor ve topun başına Mehmet Topuz geçiyordu. Usta ayaktan çıkan sert ve kavisli vuruşa kaleci Aykut Erçetin aynı şekilde başarılı bir müdahalede bulunuyor ve Galatasaray'ın geriye düşmesine izin vermiyordu. Kayserispor iki yeni forvet oyuncusu Aghahowa ve Puroviç üzerinden fazla tehlikeli olamasa da özellikle ölü topraklarla Galatasaray kalesinde gol aramayı sürdürüyordu. İlk yarının en önemli pozisyonu da böyle bir vuruşla yaşandı. 35. dakikada Mehmet Topuz'un kullandığı köşe vuruşunda kaleci Aykut'u geçen topu Puroviç kafayla kaleye gönderiyor, ancak top önce üst direğe, sonra da zemine çarpıp Galatasaray savunması tarafından uzaklaştırılıyordu. İki

dakika sonra bu kez Kayserispor'un genç oyuncusu Abdullah sahneye çıkıyor, orta sahadan aldığı topla Galatasaray savunmasını harmanlayıp ceza sahasına giriyor, fakat göze hitap eden bu atak da sonuca etki etmiyordu. Galatasaray'ın kaleci Souleymanou'da noktalanın tek atağı ise 45. dakikada gerçekleşiyordu. Lincoln'ün kullandığı serbest vuruşta Barış'ın kafayla kaleye yönlendirdiği top Souleymanou'nun ellerinde kalıyor ve ilk yarı golsüz sona eriyordu.

Galatasaray bitirdi

İkinci yarıda sahada çok farklı bir Galatasaray vardı. İstanbul'un sarı-kırmızılıları aynı on birle ama bambaşka bir anlayışla sahne almıştı. Savunmasını öne çıkaran Galatasaray, Nonda, Hasan Şaş ve Barış'la Kayserispor defansına baskı yapıyor, rakibinin oyun kurmasına

Oynamayı seven bir takıma geldim

Yıldızı parladığında henüz 18 yaşındaydı. Nijerya'dan ayrılıp önce Tunus'ta, ardından Ukrayna ve İngiltere'de şansını denedi. Zirveye çıktığı takım şampiyonluklar yaşadığı Shakhtar'dı. Henüz 26 yaşında olmasına rağmen erken yaşta parlamanın yüzünü eskittiğini düşünenlere Kayserispor'da cevap vermek istiyor. Kayserispor tercihini "Büyümek isteyen, iyi bir takım ve güçlü bir takım ruhuna sahip. Takımla ilgili sevdiğim bir başka şey ise futbol oynamak istememiz. Doldur boşaltla karambol bir futbol oynamıyoruz. Bu çok önemli. Eğer bir üst düzeye çıkacaksanız, bunu sadece oynayarak başarabilirsiniz" sözleriyle açıklıyor.

Julius Aghahowa

Futbol dünyanın her yerinde oynanıyor. Ben de futbolun iyi bir şekilde oynandığı Kayseri'yi tercih ettim. Kayserispor bu sezon UEFA Kupası'nda da mücadele edecek ve bu da kulübü tercih etme nedenlerimden birisiydi.

Yeni bir takıma gittiğinizde tamamen farklı bir çevreye giriyorsunuz. Başlangıçta tek hissettiğiniz şey kafa karışıklığı oluyor. O kültürü, yaşam tarzını ve oyun tipini öğrenmeniz gerekiyor. Bu da biraz zaman alıyor elbette. Ama bu bir futbolcunun yaşamıdır.

İnsanların benimle ilgili ne yazdıklarını veya ne düşündüklerini pek umursamam. Tanrı'nın bana verdiği yeteneği kullanırım. Bazen işler iyi gitmeyebilir. O zamanlarda kafanızı kaldırıp devam etmeniz gerekir. Ben buna inanırım.

Uzun süre bir takımda kalırsanız taraftarlar sizi görmekten yorulabilir. Taraftar her zaman yeni yetenekleri ve yeni futbolcuları görmek ister. Bu nedenle Shakhtar'dan ayrılıp kariyerime farklı bir yerde devam etmek istedim.

İlker Uğur

▼Julius Aghahowa'ya sorulması gereken ilk soru şu olmalı bence; Türkiye'de ne yapıyorsun?

▲Ben buraya futbol oynamaya geldim. Bildiğiniz gibi futbol dünyanın her yerinde oynanıyor. Ben de futbolun iyi bir şekilde oynandığı Kayseri'yi tercih ettim. Kayserispor bu sezon UEFA Kupası'nda da mücadele edecek ve bu da kulübü tercih etme nedenlerimden birisiydi.

▼Ukrayna'nın ardından İngiltere'de kısa denilebilecek bir 1.5 yıl geçirdikten sonra Avrupa'nın güneydoğusuna geldin. Adeta bir üçgen çizdiğin söylenebilir. Fakat bunun bir öncesi de var. En geriye, futbola başladığın günlere dönmek ve hikâyeni bir de senin ağzından duymak istiyorum.

▲Tabii. Özellikle Afrika'da çocuklar futbolla büyür. Sokakta oynamaya başlarsınız ve orada yetenekleriniz gelişir. Futbolun kaynağı sokaklardır. Orada keşfedilirsiniz ve yeteneklerinizin gelişimi için daha iyi bir takıma götürülürsünüz. Benim

hikâyem de böyle gelişti. Sokakta oynarken keşfedildim ve iyi bir takıma transfer oldum. Daha sonra arkası da geldi.

▼İlk takımın sanırım polis karakolunun kurduğu takımdı değil mi?

▲Evet. O takımda oynadıktan sonra Nijerya'nın en iyi takımlarından birisi olan Bendel Insurance'a geçtim. O takımdaki performansla Genç Milli Takımlara gitmeye başladım ve orada oynadığım oyunla da Tunus'un Esperance takımına transfer oldum.

▼İlk olarak 1999'da düzenlenen Gençler Şampiyonası'nda parlamıştın. O dönem başardıkların aslında bir Afrikalı çocuk olarak rüyanın gerçeğe dönüşmesi gibidir herhalde.

▲Evet, öyleydi gerçekten. Öyle nitelendirebiliriz.

▼Peki, yaşadığın yerden tamamiyle farklı bir yere gitmek zor olmadı mı?

▲Zor oldu tabii ki. İlk gittiğiniz zaman tamamen farklı bir çevreye giriyorsunuz. Tamamen farklı insanlar var. Öncelikle bu çevre ve insanları tanımanız gerekiyor. Böyle bir çevreye ilk girdiğinizde tek hissettiğiniz şey kafa karışıklığı oluyor. O kültürü, yaşam tarzını ve oyun tipini öğrenmeniz gerekiyor. Bu da biraz zaman alıyor elbette. Ama

bu bir futbolcunun yaşamıdır. Bir an olduğunuz yerde rahatsınızdır, bir diğer gün ise yeni bir yere gitmişsinizdir ve her şeye sıfırdan başlarsınız.

▼Guardian'dan Jonathan Wilson senin Shakhtar'a transferini "mantık evliliği" olarak nitelendirmişti. Taraftarlarını coşturmak isteyen bir takımla Avrupa futboluna adım atmak isteyen yetenekli bir futbolcunun evliliği gibi görmüştü. Ama Shakhtar'da mutsuz olduğunu da söylemişti. Sen bu konuda ne düşünüyorsun?

▲(Gülüyor) Tabii bu onun kendi görüşü. Ben genellikle insanların benimle ilgili ne yazdıklarını veya ne düşündüklerini pek umursamam. Bazen söylediklerinde haklı olurlar bazen de tamamiyle haksız. Bu sonuçta ifade özgürlüğüdür. Ben günün sonunda işimi iyi yapıp yapmadığıma bakarım. Tanrı'nın bana verdiği yeteneği kullanırım. Bazen işler iyi gitmeyebilir. O zamanlarda kafanızı kaldırıp devam etmeniz gerekir. Ben buna inanırım.

▼Ukrayna'ya ilk transfer olduğunda ülkenin en pahalı oyuncusuydun. Bu durum o dönemde üzerinde bir baskı yaratmış mıydı?

▲Böyle bir sorun yaşamamıştım. O dönemde kendimi en pahalı oyuncu olarak düşünmüyordum. O zaman öyle olduğumu bile bilmiyordum. Etrafımda "İşte en pahalı transferimiz" diyerek yaratılmaya çalışılan bir ilgi olmuş da olabilir ama ben bonservisime ne kadar ödendiğini bilmiyordum. Ukrayna'ya futbol oynamaya gitmiştim. İlk kez Afrika kıtasını terk ediyordum. Ben sadece futbol oynamakla ilgiliydim ve ne kadar mal olduğum çok ilgimi çekmiyordu. Oraya gittiğimde şanslıydım. İlk on birde oynamaya başlamıştım ve bana güvenildiğini hissediyordum. Elbette hatalar yaptım; hem de çok. Bunu kabul ediyorum ama o dönem çok şeyler de öğrendim.

Sorun çıkaran adam olmadım

▼Ukrayna yılların çok iyi başlasa da bu performansın bir türlü sürekli olmadı. Zaman zaman parlasan da bir dönem taraftarla aranda sorun olduğu bile yazıldı. 7 sene orada oynamış birisi olarak o dönemden bahsedebilir misin?

▲Ukrayna'da oynadığım yıllar boyunca taraftarlarla hiçbir sorunum olmadı. Böyle bir şey yaşamadım. Takım için de hiçbir zaman sorun yaratan bir oyuncu olmadım. Bir takım kurulurken sonuç elde etmesi beklenir ve bu sonuç beklentisi takım

Ukrayna'ya ilk gittiğimde kar benim için ciddi bir sorundu. Daha önce sadece TV'de gördüğüm kar bu defa gerçekten üzerime yağıyordu ve şoke olmuşum. Antrenmanın ilk iki dakikasının ardından parmaklarımı hissetmiyordum. Fakat alıştım ve artık problem yok.

İngiltere'de oynama arzum yüzünden, gideceğim takımı çok iyi araştırmadım. Takımın benim stilime uyup uymadığını veya bana yer olup olmadığını bilmiyordum. Wigan'da ihtiyaç duyduğum şans bir türlü vermeyen bir takıma transfer olduğumu anladım ve ayrıldım.

Futbolda tecrübe kazandığınız zaman içerisinde karşınıza daha büyük mücadeleler çıkıyor. Yıldızlaştığınız zaman sizin için özel önlemler alınıyor, rakip takım savunmaları sizi tanıyor. Bu benim de başıma geldi. Bunu aşmak için daha çok çalışmanız gerekiyor.

Nijeryalı oyuncular bilinçlendi ve seçimlerini sadece büyük takımlardan yana kullanmıyor. Kendilerine uyan takımları daha çok tercih ediyorlar. Ayrıca büyük takım dediğiniz zaman bu yanında baskıyı da getirir. Ortalama bir takımda kendinizi geliştirmeniz daha mümkündür.

üzerinde bir baskı yaratır. Bu nedenle kulüp pek çok oyuncu transfer etti o dönemde. Ben de çok uzun süredir takımdaydım ve uzun süre bir takımda kalırsanız taraftarlar sizi görmekten yorulabilir. Taraftar her zaman yeni yetenekleri ve yeni futbolcuları görmek ister. Ben bunun dünyanın her yerinde aynı olduğunu düşünüyorum ve bu nedenle kariyerime farklı bir yerde

devam etmek istedim. Bunun dışında teknik direktörüm, takım arkadaşlarım veya yöneticilerle hiçbir problemim olmadı. Oynadığım oyun nedeniyle beni takıma transfer ettikleri için gayet mutluydular. Hatta İngiltere'ye gitmeden önce üç yıllık da sözleşme önermişlerdi. Ama ben ayrılmayı tercih ettim çünkü orada çok kalmıştım. Benim için yeni bir yere gitmenin daha iyi olacağını düşündüm.

▼Ne demek istediğini anlıyorum. Taraftar her sezon yeni bir Aghahowa bekliyor kulüpten.

▲Evet. Her sezon yeni oyuncular görmek istiyorlar. Ben oradayken yeni birisinin gelmesi zordu. Ben de ayrılarak kulübe bu imkânı tanıdım. Şu an Brandao aynı sorunla karşı karşıya. O da uzun süredir takımda ve taraftarlar yeni bir futbolcu görmek için Brandao'nun gitmesini istiyor. Bunun tek nedeni var, o da yeni yüzler görmek istemeleri.

▼İklim şartları sizin için bir problem teşkil etti mi?

▲Ukrayna'ya ilk gittiğimde problem oldu gerçekten. Kar benim için

ciddi bir sorundu. Hayatımda ilk kez kar görüyordum. Daha önce sadece TV'de görmüştüm. Noel dönemi sürekli gösteriyorlardı. Ama Ukrayna'da kar gerçekten üzerime yağıyordu ve şoke olmuşum. Antrenmanın ilk iki dakikasının ardından parmaklarımı hissetmiyordum. Hemen antrenmanı bırakıp saunaya koştum. Fakat zamanla alıştım soğuk havaya. Artık bir problemim yok.

Wigan yanlış tercihti

▼Shakhtar Donetsk sonrası yaşadığınız bir Wigan Athletic macerası var. 1.5 sezon kaldığınız orada. Bugünden bakınca doğru karar verdiğini düşünüyor musunuz?

▲Ben buna ne evet ne de hayır diyebilirim. Evet diyebilirim, çünkü İngiltere'de oynamak hayallerimden birisiydi ve bunu gerçekleştirdim. Esperance'dan ayrılacağı zaman da pek çok İngiliz kulübü benimle ilgilenmişti, ama o zaman gidememiştim. İçimdeki bu şiddetli arzu yüzünden gideceğim takımı çok iyi araştırmadım. Takımın benim oyun stilime uyup uymadığını veya takımda bana yer olup olmadığını bilmiyordum. Shakhtar'dan ayrılmak istediğim için "Oraya giderim ve ortamı görürüm, ona göre bakarım" diyordum. Ama bana ihtiyaç duyduğum şans bir türlü vermeyen bir takıma transfer olduğumu anladım ve ayrılmaya karar verdim. Ancak "Bu transferden dolayı pişmanım" demem. Çünkü bu futbol ve işler her zaman istediğiniz gibi gitmez.

▼2000 Afrika Uluslar Kupası'nda bir kez daha parladınız ve turnuvanın gol kralı oldunuz. O zamanlar Nijerya Milli Takımı'nın bir parçası olmak, goller atmak, başarılar kazanmak nasıldı?

▲Elbette bir golcü olarak oynamak ve goller atmak istersiniz. Ben

futbola aslında sağ açık olarak başlamıştım ama zamanla teknik direktörlerim forvet oynamam konusunda ısrar etti. Orada da işler iyi gitti ancak benim ilk pozisyonum sağ kanattı. Milli takımda forma giymek ve başarısına katkıda bulunmak beni çok mutlu ediyordu. O zaman takımımız da çok iyiydi ve işler iyi gidiyordu. Nijerya halkının desteğini almak da çok güzeldi. Ancak futbolda tecrübe kazandığınız zaman içerisinde karşınıza daha büyük mücadeleler çıkıyor. Yıldızlaştığınız zaman sizin için özel önlemler alınıyor, rakip takım savunmaları sizi tanıyor. Bu benim de başıma geldi. Bunu aşmak için daha çok çalışmanız gerekiyor.

▼Wigan'a transfer olduktan sonra milli takımda çok şans bulamadınız ve bu dönemde kendilerinizi geliştiren Martins, Yakubu gibi oyuncuların yerini aldı. Kayserispor'da başarıya ulaşarak tekrar milli takımın sürekli oyuncularından birisi olmak gibi bir hedefin var mı? Uche ve Okocha Türkiye'den Nijerya Milli Takımı'na sürekli giden oyuncular mıydı mesela.

▲Evet, Türkiye'de oynamış birçok Nijeryalı futbolcu vardı. Bunların bir kısmı milli takımda da oynadı. Milli takıma seçilmek için kulüp takımında oynamanız şarttır. Martins ve Yakubu'nun milli takımda yer almalarının sebebi kendi takımlarında sürekli şans bulmaları. Gol atıp atmamaları çok önemli değil. Oynadıkları sürece milli takım kadrosunda olacaktırlar. Ben milli takıma girdiğim zamanda takımlarında oynamayan oyuncular kenarda bekliyorlardı; şimdi de ben bekliyorum. Ama Nijerya Milli Takımı'nda bir yenilenme çalışması da var. Yeni bir jenerasyon yaratmaya uğraşıyorlar ve ben Milli Takım'da sekiz senedir oynadığım için yerime başkasının gelmesi gerektiği düşünülüyor. Shakhtar'da yaşadığım problemin bir benzeri diyebilirim. Nijerya taraftarları da

Avrupa'da yaşıyorsanız Türk futboluna kayıtsız kalmanız zordur. Takımlarınız Avrupa'da sürekli oynuyor ve göz önündeler. Milli Takım'ın Avrupa Şampiyonası'ndaki performansı da çok etkileyiciydi. Shorunmu'yla da konuştum ve şansımı burada denemeye karar verdim.

yeni oyuncular görmek istiyor milli takımda. Bu da futbolun bir gerçeği bence.

▼Çok genç bir yaşta zirve yaptın ve yüzün yaşlandı adeta. Oysa hâlâ 26 yaşındasın ve futbola verebileceğin çok şey var bence. Ancak en büyük problem yüzünün eskimesi galiba.

▲Evet (Gülüyor). İnsanlar sürekli seni görünce izlemekten sıkılıyor. Bu genelde 10-15 sene oynayan futbolcuların başına gelir ama ben 8 sene oynamama rağmen böyle bir sorunla karşılaştım. İlk parladığımda çok kısa bir zamanda çok büyük bir etki yaptım. İnsanlar belki bu yüzden benim çok uzun süredir oynadığımı ve yaşlandığımı düşünüyor ama aslında böyle değil.

▼Bu durum Harry Kewell için de geçerli sanırım?

▲Evet, evet. O da 8 sene önce zirve yaptı ve hâlâ iyi bir yaşta olmasına rağmen insanlar onu yaşlı zannediyor. Ben bunun Cristiano Ronaldo, Fabregas, Messi ve benzeri diğer oyuncular için de geçerli olacağını düşünüyorum.

▼Sen bu tip genç oyuncuların öncülüydün.

▲Evet ve ben bu sorunla genç yaşında karşı karşıya kaldım. Son döneme bakarsanız çok kısa sürede yıldız mertebesine yükselen futbolcular görürsünüz. Bu futbolcuların yıllar boyu beklentileri karşılamalarının zor olduğunu düşünüyorum. İnsanlar bir süre sonra bu oyunculardan sıkılabilir.

Oynayacağın takıma gitmelisin

▼Nijerya Milli Takımı'nın kadrosunda eskiden Avrupa'nın büyük takımlarında oynayan yıldızlar olurdu. Finidi George, Kanu, Oliseh, Amokachi, West gibi oyuncular üst düzey takımlarda oynarlardı. Şimdi baktığımızda ise milli takım oyuncularınız

Portsmouth, Newcastle United gibi takımlarda top koşturuyor. Bu durum ülke futbolunda bir düşüşün sinyali mi sence?

▲Bunun nedenini bilmiyorum ama oyuncuların bilinçlendiğini söyleyebilirim. Oyuncular artık seçimlerini sadece büyük takımlardan yana kullanmıyor. Kendilerine uyan takımları daha çok tercih eden oyuncularımız var. Baktığınız zaman Chelsea'de oynayan oyunculumuz da var. Ama çok şans bulamıyor ve istediği etkiyi de yaratamıyor. Onun oynayabileceği bir takıma gitmesi bence çok daha önemli. Avrupa'nın her yerinde oynayan oyuncularımız var ama bir önceki jenerasyonun yaptığı etkiyi yaratmıyor olabilirler. Ancak çok daha bilinçliler. Gelişebilecekleri takımları tercih ediyorlar. Ayrıca büyük takım dediğiniz zaman bu yanında baskıyı da getirir. Orada beklentiler çok daha büyük. Yeni gelen oyuncu olarak istediğiniz performans da sergileyemezseniz işler iyi gitmeyebilir. Ortalama bir takımda kendinizi geliştirmeniz çok daha mümkün olur.

▼John Obi Mikel, Manchester United yerine Chelsea'ye gittiği zaman bunu menajerine bağlamışlardı. Afrika futbolunda menajerler bu kadar etkili mi gerçekten?

▲Ben bunun öyle olduğunu düşünmüyorum. Mikel konusunda tercih bence oyuncuya aitti. Mikel istemedikten sonra hiçbir menajer onu Chelsea'ye götüremezdi. Elbette ikna etmeye çalışmıştır ve bu konuyu tartışmışlardır ama sonuçta karar futbolcunundur.

▼Tunus yerine Danimarka'ya gitseydin ben çok şeyin daha farklı

olacağını düşünüyorum.

▲Evet, belki öyle ama hayat koca bir bilinmezlik ve ileriye göremiyoruz. Ben Esperance'ı tercih ederken oynayacağım ve kendimi geliştireceğim bir takım olarak görmüştüm. Şu an o tercihe baktığımda kararımdan pişman değilim. Sonuçta başardıklarım az şeyler değil. Ukrayna'da şampiyonluklar kazandım, milli takımına katkı yaptım, iyi yerlere geldim. Ama

Danimarka'ya gitseydim ne olacağını bilemeyiz.

▼Türkiye'ye dönersek, buraya gelmeden önce neleri biliyordun?

▲Avrupa'da yaşıyorsanız Türk futboluna kayıtsız kalmanız zordur. Takımlarınız Avrupa'da sürekli oynuyor ve göz önündeler. Milli Takım'ın Avrupa Şampiyonası'ndaki performansı da çok etkileyiciydi. Ayrıca burada oynamış çok sayıda futbolcu arkadaşım var ve onlardan duyduklarım da vardı. Shorunmu'yla buraya gelmeden önce konuştum ve o da çok olumlu şeyler söyledi. Bu yüzden şansımı burada denemeye karar verdim.

Büyüme isteyen bir takımdayım

▼Kayserispor takımı hakkında ne düşünüyorsunuz?

▲Takım oldukça iyi bence. Büyüme isteyen, iyi bir takım ve güçlü bir takım ruhuna sahip. Kadroya yeni oyuncular katılıyor ve bu tip durumlarda takımın birbirine alışması genellikle zaman alır. Bu dönemde o zorlukları aşmaya çalışıyorum. Teknik direktörümüz eski bir futbolcu ve futbolun ne olduğunu çok iyi biliyor. En üst düzeyde futbol oynamış bir insan. Ayrıca oldukça disiplinli. Takımla ilgili sevdiğim bir başka şey ise futbol oynamak istememiz. Doldur boşaltla karambol bir futbol oynamıyoruz. Bu çok önemli. Eğer bir üst düzeye çıkacaksanız bunu sadece oynayarak başarabilirsiniz. Bu şekilde geçen sezonki başarının üstüne çıkmayı hedefliyoruz.

▼Kayseri sosyal yaşamıyla ön plana çıkmış bir şehir değil. Bu senin için

problem olacak mı?

▲Ben çok sosyal bir insan değilim ama aynı yerde bir süre sonra sıkılırsınız. İzin günlerimde çok dışarı çıkmayı planlamıyorum. Bilgisayarım, cep telefonum var. Dünyanın her yeriyle iletişimde olabilirim. Ayrıca önceleri çok sosyaldim ama yeni takımına alışmak için bunları bir kenara bırakıp odaklanmam lâzım. Şu an önceliğim oynamak ve takıma adapte olmak. Ayrıca İstanbul ve Antalya gibi şehirler uçakla bir saat sürüyor. Oralara da gidebilirim istediğim zaman.

▼Bilgisayar oyunları veya benzeri şeyler oynuyor musun?

▲Yok, hayır oynamıyorum.

▼Nasıl olur, sen futbol oyunlarının efsanelerindensin.

▲Evet biliyorum. Bana bunu çok sayıda kişi söyledi. Oyunda onların oyuncusuymuşum galiba ama ben hiç oynamadım. Bazen sizi bu şekilde takdir eden oyuncularla karşılaşmak çok iyi olabiliyor.

▼Kayserispor'da şu ana kadar oynadığın maçlardaki performansını nasıl değerlendiriyorsun?

▲Türkiye'deki futbolun çok fiziksel olduğunu gördüm. Savunma oyuncularına topa değil, adama gidiyorlar. Ama zamanla buna alışacağım. Şu an önemli olan takım arkadaşlarımla nasıl oynadıklarını öğrenmem ve onların da benim nasıl oynadığımı görmeleri. Ben takımda çok iyi yetenekler olduğunu düşünüyorum ve iyi bir şekilde karışsak çok iyi yerlere gelebiliriz. Teknik direktörümüz de sürekli bizi cesaretlendirmeye çalışıyor ve destekliyor.

▼Julius Aghahowa'nın bundan sonraki hedefi ne?

▲İlk hedefim burada oynamak ve takıma katkı yapmak. Bu oldukça önemli benim için. Buradaki başarıma ve takımın başarısına göre kalabilirim veya gidebilirim ama bunu zaman gösterecek.

▼Milli takıma geri dönmek senin için önemli mi?

▲İlk önceliğim değil. Geçmişe bakarsak milli takımla her turnuvada oynadım. Olimpiyatlar, Dünya Kupası, Afrika Uluslar Kupası gibi organizasyonlarda goller attım. Bunun üstüne bir şey koyacağımı düşünmüyorum milli takım maçları açısından. Ama milli takımla kupalar kazanmak isterim. O önemli olur. Fakat bu da şu an zor gözüküyor. Ben milli takımda oynarken hatalarımdan öğreniyordum. Böyle bir yerdi. Şimdi ise sürekli teknik direktör değiştiren bir takım olduk. Sürekli yeni oyuncular aranıyor. Benim katkımı isterlerse seve seve giderim ama istemezlerse de sorun değil. Hayat böyle.

Futbolseverin kâbusu olan yaz mevsimini bu yıl “çekilir” kılan ilk organizasyon kuşkusuz Euro 2008'di. Türkiye'nin yarı final oynaması da turnuvadan aldığımız keyfi katladı tabii ki. Temmuz ayını da sağ salim atlattıktan sonra bu kez imdada 2008 Pekin Olimpiyat Oyunları yetişti. Michael Phelps'in ve Usain Bolt'un başrollerine çıktığı enfes hikâyeler bir yana, “güzel oyun”da da “Ben Olimpiyatlardaki futbolu takip etmem” diyenlerin bile kayıtsız kalamayacağı bir serüven yaşandı. Arjantin ve Brezilya'nın zaten beklenen rekabetine ek yapan Belçika ve Nijerya'nın ortaklığı seyre değerdi. Hele Belçika'nın 2010 Dünya Kupası elemelerinde Milli Takımımızla aynı grupta yer alması bizim topraklardan uzak doğuya çevrilen gözlerin sayısını artırdı. Arjantin'in unvanını koruduğu finali 89 bin kişi izledi.

Pekin'de son tango

İbrahim **Koçyiğit**

2008 Olimpiyat Oyunları'ndaki erkekler futbol turnuvasında yaşananları anlatmaya başlamak için aslında biraz daha erken bir tarihe gitmek gerekecek. Olimpiyat öncesi milli takım kadroları açıklandığında, özellikle Avrupalı kulüp takımlarıyla, olimpiik takımlar arasında bir tartışma patlak verdi. Kulüpler, büyük paralar ödedikleri oyuncuları olimpiyata göndermek istemiyordu. Bazıları liglerin başlamasını, bazıları da Avrupa kupalarındaki ön eleme maçlarını gerekçe gösterdi. Tümünün dayandığı asıl gerekçe ise olimpiyatın FIFA takviminde yer almamasıydı. “FIFA takvimi-olimpiyat ruhu” ikileminde tüm oyuncular da kendi saflarını almaya başladı. Kulübünün verdiği karara en yüksek tondan itiraz eden isim Diego'ydu. Brezilyalı, Werder Bremen'in tüm itirazlarına rağmen bohçasını topladı ve bir gece ansızın evini terk edip Pekin'in yolunu tuttu. “Sambacılar”ın bel bağladığı bir başka oyuncu Ronaldinho ise “Milan'a transfer olana Pekin bileti bedava” kampanyası sayesinde milli takımdaki yerini aldı. Zira Barcelona,

Çin'e oyuncu göndermeme konusunda kararlıydı ve bu kararlılığını Ronaldinho'nun gidişinden sonra Messi konusunda göstermeyi sürdürdü. Olimpiyatın yıldız adaylarından Messi'den kararsızlığını teşhir eden açıklamalar geliyor, genç yıldız, ülkesi Arjantin'in idolü Maradona tarafından dahi “daha karakterli davranması” konusunda eleştiriler alıyordu. Aslında tartışmanın hukuki boyutu FIFA ve dolayısıyla milli takımlar aleyhine sonuçlandı. Sepp Blatter'in, “Kulüpler oyuncularını Olimpiyata göndermek zorundadır” açıklamasının ardından konu Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi'ne (CAS) taşındı. CAS'ın kulüpler lehine karar vermesi, bahsi geçen oyuncuların geri çağırılması sonucunu doğurmadı ama kulüplerin eline, milli takımlarla pazarlıklarında koz verdi. Örneğin Messi, bir yıl boyunca Arjantin'in oynayacağı hazırlık maçlarına davet edilmeyecekti.

Favoriler grupta rahattı

Kriz çözüldükten sonra artık gözler grup maçlarına çevrildi. A Grubu'nda son

şampiyon Arjantin; Fildişi Sahili, Avustralya ve Sırbistan ile mücadele verdi. “Tangocular” üç maçlarını da kazanırken, onlara gol atmayı başaran tek takım Fildişi Sahili de altı puanla çeyrek finale yükselen ikinci ekip oldu. B Grubu'nda çekişme daha büyüktü. 1996'da Olimpiyat Şampiyonu olan Nijerya, sonrasında başlayan düşüşüne nokta koyacağının sinyallerini verdi ve üç maçta topladığı yedi puanla grup lideri oldu. Hollanda beş puanla yoluna devam ederken, Amerika Birleşik Devletleri turnuvaya Japonya galibiyeti ve Hollanda beraberliğiyle başlamasına rağmen son maçında Nijerya'ya yenilince üçüncülükle yetindi. Arjantin'le beraber turnuvanın favorisi olarak gösterilen Brezilya, Pekin'deki yolculuğuna Belçika, Çin ve Yeni Zelanda'nın da bulunduğu C Grubu'nda başladı. “Sambacılar” üç maçını da gol yemeden kazandı. Üstelik Yeni Zelanda'ya karşı aldıkları 5-0 ve Çin maçında elde ettikler 3-0'lık galibiyetler durdurulamayacakları izlenimi veriyordu. Brezilya'ya 80 dakika da olsa direnebilen tek takım Belçika, Çin ve

Yeni Zelanda'yı yenerek çeyrek finalist olmayı başardı. Son Avrupa Ümitler Futbol Şampiyonası'nda yarı final oynayan bu jenerasyon Belçika'yı daha da üst turlara taşıyacağının sinyallerini veriyordu. Fildişi Sahili ve Japonya ile birlikte 23 yaş üstü üç oyuncu hakkında feragat eden diğer ekip İtalya ise D Grubu'nda Honduras ve Güney Kore'yi geçip Kamerun'la berabere kalınca grup lideri olarak çeyrek finale çıktı. Afrikalılar da topladıkları beş puanla yola devam etti. Çeyrek final eşleşmelerinin ilki Brezilya ve Kamerun arasında oynandı. Gruplarda harikalar yaratan Brezilya, 90 dakika boyunca rakibine gol atmayı başaramadı. Gol de yemeyince maç uzatmalara gitti. Sobis ve Marcelo'nun dört dakika içinde bulunduğu sayılarla, zorlanarak da olsa yarı finalist olabildi Sambacılar. Bu maçla aynı gün oynanan İtalya-Belçika eşleşmesi ise kuşkusuz gecenin maçıydı. Belçika henüz 17. dakikada 10 kişi kalınca kazanan belli gibiydi aslında. Ne var ki Rossi'nin iki golüne, Belçikalılar üç sayıya cevap vermeyi bildi ve turnuvaya veda eden İtalya oldu.

Rossi ise gol kralığıyla yitenecekti. Brezilya gibi grubunda rahat olup çeyrek finalde zorlanan bir diğer takım da Arjantin'di. Hollanda ile oynanan son sekiz maçında Messi ile erken gol bulmalarına rağmen Otman Bakkal'ın sayısı maçı uzatmaya taşıdı. Di Maria 105'te sahneye çıkıp karşılaşmanın penaltılara gitmesini engelledi. Nijerya-Fildişi Sahili eşleşmesi ise aynı kıtanın takımlarını buluşturan ikinci çeyrek final maçıydı. 44'te Odemwingie, Nijerya'yı öne geçirdi, 82'de de Obinna yarı finali getirdi.

Arjantin rakiplerine fazla geldi

Yarı final gelip çatığında herkes Arjantin-Brezilya maçına odaklanmıştı. Ronaldinho'lu, Diego'lu, Rafinha'lı güçlü bir Brezilya çıktı sahaya. Ne var ki Messi'li, Riquelme'li, Mascherano'lu, Gago'lu ve Agureo'lu orta saha-hücum hattıyla başa çıkamadılar. Golsüz geçilen ilk yarıdan sonra “Maradona'nın damadı” Sergio Aguero 52'de ilk sayısını kaydetti, altı dakika sonra da

farkı ikiye çıkardı. Riquelme'nin 76'daki penaltısı da maçın daha yakışıklı bir skorla bitmesini sağladı. Güney Amerika'nın en iyilerinin maçından galip çıkan Arjantin olmuştu. Diğer yarı final maçındaysa Nijerya, Belçika karşısında hiç beklemediği kadar rahat bir galibiyet aldı ve 4-1'lik skorla adını finale yazdırdı. Serisi Afrikalılar tarafından bozulan Belçika, üçüncülük maçında Brezilya'ya 3-0 yenilince olimpiyat

Arjantin kontratağında Di Maria'dan geldi. Arjantin unvanını korumayı başarmıştı. Tabii ki bu sonuç bir yıl boyunca özel maçlarda Messi'siz kalmaya değermi!

Kadınlarda ABD rüzgârı

Erkekler futbolunda bütün bunlar olup biterken, kadınlar futbolunda da gözler özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Almanya ve Brezilya'nın üzerindeydi. Dörder takımlı üç grup halinde oynanan ilk tur maçlarında E Grubu'ndan (erkekler turnuvasında gruplar D harfine kadar gittiği için kadınlar turnuvasında E'den başlamıştı) Çin, İsveç ve Kanada yoluna devam ederken, Arjantin'in kadınları futbolda henüz erkekler kadar söz sahibi olmadıklarını gösteriyordu. F Grubu'ndan ise iki favori, Brezilya ve Almanya birbirleriyle golsüz berabere kalıp 7'şer puanla çeyrek finalist oldu. ABD, Norveç, Japonya ve Yeni Zelanda'nın yer aldığı G Grubu'nu ise ABD ilk sırada bitirdi. Ama Norveç'e karşı aldıkları 2-0'lık yenilgi onlar için bir uyarı niteliğindeydi. Önce genel averaja değil ikili averaja bakılsa, ABD grubunu ikinci sırada tamamlayacak ve çeyrek finalde Kanada yerine Brezilya ile karşılaşacaktı. G Grubu'nda yola devam eden son takım Japonya olurken, Yeni Zelanda oyunlara veda etti. “Son sekiz” maçlarında Brezilya Norveç'i ve ABD Kanada'yı 2-1, Almanya İsveç'i ve Japonya da Çin'i 2-0'la geçti. Brezilya ve Almanya'nın yolları yarı finalde bir kez daha kesişirken, tribünler bu kez dördü Brezilya'dan olmak üzere beş gol izledi. ABD ise Japonya'yı 4-2 ile geçti. Avrupalılara tek teselli üçüncülük maçında geldi. Atina'da üçüncü olan Almanya, Pekin'de de Japonya'yı Bajramaj'ın iki golüyle geçince yerini korudu. Dört yıl önceki finalde karşı karşıya gelen iki takım, ABD ve Brezilya bir kez daha olimpiyat altınını kazanmak için birbirlerine rakip oldu. 51 bin 612 taraftarın önünde oynanan karşılaşmanın 90 dakikasından gol çıkmadı. Uzatmaların altıncı dakikasında sahneye çıkan Carli Lloyd, Amerika Birleşik Devletleri'nin Olimpiyat Şampiyonu unvanını korumasını sağladı. Kadınlar futbolda böylelikle Atina'daki podyum, Pekin'de de aynen korunmuş oldu.

dördüncülüğüyle yetindi. Ama olimpiik ve genç milli takımlarının son dönem turnuvalarda yükselen performansları, birkaç yıl içinde A milli takımın da Avrupa'da daha iyi yerlere gelmeye başlayacağını sinyallerini verdi. Bu yılki oyunlarda erkekler futbolunda önceki olimpiyatlara oranla daha fazla yıldız vardı ve bu da futbola olan ilgiyi çok artırdı. Oynanan 32 maçı yaklaşık bir buçuk milyon taraftar tribünden izledi. Tabii ki tribünlerin en dolu olduğu maç Nijerya-Arjantin finaliydi. 89 bin 102 seyircinin izlediği finalde bir tarafın hedefi 12 yıl sonra yeniden altın madalya almak, diğerinin hedefi ise unvanını korumaktı. Tabii ki işin ucunda olimpiyat madalyası olunca taraflar maça itidalli başladı. İlk 45 dakikada gol olabilecekti neredeyse hiç pozisyon yoktu. İkinci devrede önce Arjantin sonra da Nijerya gol bulabilmek için daha fazla açılmaya başladı. Madalyanın sahibine karar veren golse, 58. dakikada gelişen

Uluslararası eğitimde standart yakalandı

TFF'nin düzenlediği "Hasan Doğan Uluslararası Hakem ve Gözlemci Semineri"nde, hakem ve gözlemcilere ortak eğitim verilerek standardın sağlanması konusunda önemli bir adım atıldı. Seminerin açılış konuşmasını yapan Başkan Mahmut Özgener, her kulübe eşit davranmalarını istediği hakemlere "Her zaman

yanınızdayız" mesajını verdi. MHK Başkanı Oğuz Sarvan, hakemlerin maç tecrübesini artırmak için kadroda çok ciddi bir indirime gittiklerini vurgularken, hakem ve gözlemcilere saha içi uygulamaları hakkında uyarılarda bulundu. UEFA Hakem Komitesi üyesi Hugh Dallas da hakem ve gözlemcilere uygulamalı ders verdi.

Türkiye Futbol Federasyonu, Ağustos ayı içinde eğitim çalışmalarına ağırlık vererek, farklı klasmanlardaki hakem eğitim seminerlerinin ardından "Hasan Doğan Uluslararası Hakem ve Gözlemci Semineri"ni düzenledi. Silivri'deki Klassis Resort Hotel'de düzenlenen seminere 33 üst klasman, 8 FIFA yardımcısı, 3 FIFA bayan ve 3 de FIFA bayan yardımcısı hakemi olmak üzere toplam 47 hakemle, 36 Süper Lig ve 36 A Klasman olmak üzere toplam 72 gözlemci katıldı. Seminerde Bulgaristan Futbol Federasyonu Hakem Komitesi Başkanı Borislav Alexandow, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hakem Komitesi Asbaşkanı Bengü Topaloğlu, bir üye ve bir hakem, Yunanistan, Kazakistan, Arnavutluk ve Makedonya'dan da birer hakem yer aldı. Seminerin açılışında bir konuşma yapan Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, her zaman hakemlerin yanlarında olacaklarını ifade etti. Konuşmasına "Yeni bir sezon öncesinde sizlerle burada bir arada olmaktan büyük memnuniyet duymaktayım" diye

başlayan Özgener, "Daha önce sizlerin kampına yaptığım her iki ziyarette gözlerinizde gördüğüm kararlılık ve güven duygusunu bugün bir kez daha yaşamaktan ayrıca mutluyum. MHK Başkanı Oğuz Hoca benden böyle bir seminerin açılış konuşmasını yapmamı istediğimde açıkçası bir dakika bile düşünmeden, üçüncü kez sizlerle birlikte olmak için geldim" ifadelerini kullandı.

Özgener "Her kulübe eşit davranın"

Türk futbolunun objektif ve adil bir çizgide gitmesinin en büyük dayanağının hakemler olduğunu vurgulayan Özgener, "Burada bir ayı aşkın bir süredir önemli eğitimlerden geçmekteyiz. Hem bu zorlu eğitimin bir kısmında sizlerle birlikte olmak hem de Türkiye Futbol Federasyonu olarak ne olursa olsun yanınızda olacağımızı belirtmek için bugün sizlerle buluştuk. 20 seneyi aşkın bir süredir devam ettirdiğimiz futbol

Oğuz Sarvan'dan önemli uyarılar

- Yardımcı hakemler, hakeme ancak istemişse yardımcı olacak. Yardımcılar, hakemin görmediği bir pozisyonda yüzde yüz eminse hakeme işaret verecek. İşbirliği konusundaki anlaşmazlıkların üzerinde durulacak.
- Herhangi bir pozisyonda kart göstermesi için hakeme işaret yapan, hakemin ikinci kez baraja gitmesini gerektiren oyuncularla, saha içinde çıkan tartışmalarda uzaktan gelen

futbolculara da kesinlikle kart gösterilecek.

- Özellikle kalecilerin kalesini terk edip tartışmanın yaşandığı yere gelerek yaptığı müdahalelere dikkat edilecek ve kart gösterilecek.
- Her serbest vuruşun, hakemin oyunculara ve seyircilere yönelik adaletini göstereceği bir fırsat olduğu asla unutulmayacak ve adımlama özellikle göstererek yapılacaktır.

yöneticiliği boyunca bir prensibimi asla bozmadım. Şartlar ne olursa olsun hakemlerle ilgili menfi konuşmadım. 6 aydır yürüttüğüm başkanvekilliğinde yaptığım gibi bundan sonraki dönemde de aynı düşüncemi devam ettireceğim. Türkiye Futbol Federasyonu olarak her zaman diyoruz ki; biz hakem arkadaşlarımıza güveniyoruz. Sahaya çıkıp maçları en iyi şekilde yöneteceklerdir. Hakem hataları olabilir. Sizlerden bir tek isteğimiz var; sahada her kulübe eşit davranın. Kulübün isminden, puan cetvelindeki yerinden, taraftar baskısından hiç etkilenmeyin. Sizler doğru bildiğinizi çaldığınız sürece Federasyon olarak her zaman aranızdayız. Çünkü bu salonu dolduran sizler, güven ve adaleti sağlamada önemli aktörlersiniz. Rahmetli Başkanımız Hasan Doğan'ın da her zaman vurguladığı gibi hakemlik müessesinin kontrolü, hakem camiasının elinden alınmamalıdır. Hem federasyon hem de futbol ailesinin diğer aktörleri MHK'ya şans, imkân ve destek sağlamakla yükümlüdür" şeklinde konuştu.

UEFA ile paralel çalışma

Toplantıdan önce MHK yöneticilerinden yapılan eğitimler ve uygulanan testler hakkında detaylı bilgi aldığını söyleyen Başkan Mahmut Özgener, "Tüm uygulamaların Avrupa'nın en önde gelen liglerindekiyle paralel olması için hem MHK hem de Futbol Geliştirme Merkezi önemli bir hazırlık süreci geçirdi. Teknoloji ve bilimin rehber edinildiği tüm bu çalışmalar bugün başlayan uluslararası hakem semineri ile taçlanmış durumda. Yeni sezondaki hedeflerimizden biri de hakem sistemini en alttan en yukarıya kadar reorganize edecek bir yapıyı yurtdışı destekli şekilde gerçekleştirmek. Bu bağlamda UEFA ile paralel çalışmalarımız artarak devam edecek. Bugün aramızda olan UEFA Hakem Komitesi üyesi Sayın Hugh Dallas'ın liderliğinde gerçekleştirilecek eğitimlerden çok faydalanacağınızı ümit ediyorum. Bir kez daha belirtmek isterim ki üst klasman hakemler yani bu camianın gözbebekleri olarak sizler, maçların sorunsuz şekilde oynanması, oyuncuların centilmence mücadele etmesi ve taraftarların seyir zevki almasını sağlayacak en önemli organsınız. Tabii gözlemciler de bu oyunun önemli bir parçası. Bu kadar üst düzey maçların yaşanması için gereken üst düzey hakemlerin yetişmesi ve ortaya çıkması biraz da gözlemcilerin tutum ve davranışlarına bağlı" ifadelerini kullandı.

Erzik "Hedef, futbolumuzu ileriye götürmek"

Seminerde konuşan UEFA Asbaşkanı Şenes Erzik, yeni döneme TFF Başkanı ve Yönetim Kurulu, MHK ve GTK'nın birlikte hareket ederek girdiğini ifade ederek, "Bundan büyük bir mutluluk olamaz. Bu birliktelik aynı misyon uğruna çalışmaktan kaynaklanıyor. Kimsenin bireysel hedefi yok. Hepimizin müşterek hedefi Türk futbolunu daha ileriye götürmek" dedi. Hakemlik ve gözlemcilik müessesesiyle Ahmet Güvener'in başında olduğu Futbol Geliştirme Merkezi'nin birbirinden ayrılmaz olduğunu vurgulayan Erzik, "Bu birliktelik olduğu sürece ve UEFA'nın bu konuda attığı adımlar yakından izlenip, burada aynen uygulandığı sürece Türk futbolunun çok daha ileri gitmesi muhakkak gerçekleşecek. Eğitim konusunda daha fazla duyarlı olmanın çok yararlı olacağını düşünüyorum. UEFA Eğitim Komisyonu ile olan ısrarcı ve inatçı yaklaşımlarından dolayı Oğuz Sarvan ve Ahmet Güvener'i kutluyorum" diye konuştu. UEFA'nın hakem komitesinin eğitimden sorumlu bölümünün de asbaşkanı olduğunu söyleyen Erzik, "Hakemlerimizden bunu bilen var mı?" şeklindeki sorusu karşısında faal hakemler el kaldırmayınca, "Yok değil mi? İşte iletişim anahtar kelime. Bunun bilinmemesi demek bizim aramızda bile hakemlik, eğitim, yönetim konusunda iletişimin eksik olduğunu gösteriyor. Eğitim bölümünün başında da ben varım. Bu iletişime çok önem verin. Kendi aranızda da yalnız kendi maçlarınızı düşünmeyin. Diğer arkadaşlarınızın maçlarını da izleyin. Özgüveni doğuracak olan iletişim ve şeffaflıktır" dedi.

Terim "Oyuncularımız örnek olacak"

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim de Milli Takım oyuncularının davranışlarıyla bu sezon lig maçlarında diğer oyunculara örnek olacaklarını söyledi. Terim, açılışta yaptığı konuşmada, hakem, futbolcu ve teknik adamın birbirinden kopmaması, daima bir arada bulunmasının çok önemli olduğunu ifade ederek, "İnşallah buna da bir çare bulunur. Bu üçlü birbirini hiç

HUGH DALLAS

"Türkiye'de güçlü hakemler var"

UEFA Hakem Komitesi Üyesi İskoç Hugh Dallas, seminerde Euro 2008'de hakemlere verilen talimatları anlattı. Dallas, yaptığı sunumda, Euro 2008'de görev yapan hakemleri şampiyonaya hazırlamak için kullandıkları örnek maç görüntülerini izleterek, çok sayıda pozisyonda hakemlerin verdiği kararları değerlendirdi. Seminere çağırıldığı için gurur

duyduğunu ifade eden Dallas, UEFA'nın ve kendisinin Türkiye'de çok güçlü hakemler olduğunu bildiğini belirtti. Görüntüler izlendikten sonra hakemlerden istediklerini ve beklentilerini anlatan Dallas, hakemlerin sahanın kontrolörü olduğunu, sert müdahaleleri engellemeleri gerektiğini dile getirdi. Hakemlerin geleceği görmeleri gerektiğini belirten Dallas, maçın gidişatı ve futbolcuların hareketlerinin iyi izlenmesi gerektiğini ifade ederek, "Hakemler olarak bizler mutlaka geleceği görmeliyiz. Müdahale gerçekleştirdiği zaman sonuçların ne olacağını zaten biliyoruz" dedi.

Yardımcı hakemlerin önemine de vurgu yapan Dallas'ın sunumlarda yaptığı konuşmalardan özetler şöyle: "Çeşitli olaylar maçın sonunda da gerçekleşebilir. Bu nedenle alarm halinde olmamız gerekiyor. Yardımcı hakemlerin önemi çok fazla, kimi pozisyonlarda hakeme yardım etmek durumundalar. Hakemler olarak hangi hareketin doğal ya da doğal olmadığını anlamamız gerekiyor. Bir hakem olarak saha içinde bu tip

hissiyatımız olmalı. Hem oyuna hem sahanın diğer ucuna hâkim olmamız gerekiyor. Kararlı olmak gerekiyor. Hakemlerin bir olayda sahanın o kısmına çabucak gitmeleri çok önemli. Aynı zamanda olaya en yakın yerdeki yardımcının diğer hakemlere yakın olması da çok önemli." Dallas, sunumunun ardından hakem Kuddusi Müftüoğlu ile hakem-gözlemci toplantısı için örnek bir canlandırma yaptı. UEFA uygulamalarının adaptasyonu çerçevesinde Türkiye'de de başlatılacak uygulamada Müftüoğlu hakemi, Dallas da gözlemciyi canlandırarak, maç sonu toplantısının gösterisini yaptı. Dallas, maç sonu hakem ve gözlemci arasında yapılacak toplantının, hakemin dinlenip rahatladıktan sonra statta soyunma odasında veya otelede yapılabileceğini, bunun önemli bir kriter olduğunu bildirdi. Dallas, gözlemcilere yönelik olarak da, "Bu toplantıda hakeme yalnızca olumsuz şeyleri söylemek doğru olmaz. Saha içinden her şeyi görmek çok kolay değil. Bu nedenle onları teşvik etmek gerekir" şeklinde konuştu. Dallas, hakem ve gözlemci toplantısının maçtan önce de yapılması konusunda ne düşündüğü sorusu üzerine, "Maçtan önce hakemle görüşmem. Çünkü hakemin beni memnun etmesini istemem. Kendi tarzını korumasını isterim. Maçı benim kararlarıma göre değil kendi kararlarına göre yöneterek müsabakadan zevk almasını isterim" cevabını verdi. Dallas, hakemlik yaptığı dönemde ünlü İtalyan hakem Pierluigi Collina ile yaşadığı bir anıyı şöyle anlattı: "Japonya'da final maçında Collina'ya 4. hakemlik yapıyordum. Almanya ve Brezilya'dan konuşuyorduk. Collina bana ilk iki sarı kartı kimin göreceğini söyledi. Numaralarını bildirdi. Çünkü bu oyuncuların her zaman agresif tarzda oynadığını söyledi. Gerçekten muhteşemdi ve kartları bildi. Takımlara yönelik olarak ev ödevinizi yapmanız gerekiyor. Tam olarak yargıya varmamanız gerekiyor fakat taktiksel varyasyonları çözmeniz lâzım."

tanımıyor. Son Avrupa Şampiyonası'ndaki sempatimizi ve yaklaşımımızı, oyuncularımızın kendi ülkemizdeki maçlarda da koruyacağından emin olabilirsiniz. Bizim oyuncularımız burada da diğerlerine örnek olacak" dedi.

Sarvan "Hakemliğimizi futbolumuzun yanına getireceğiz"

Merkez Hakem Kurulu Başkanı Oğuz Sarvan, amaçlarının, Türk hakemliğini uluslararası arenada Türk futbolunun yanına getirmek olduğunu söyledi. Sarvan, açılış konuşmasında, Türk hakemleri olarak 1974'te Doğan Babacan'ı Dünya Kupası'na gönderdiklerini, Dünya Gençler Finali'nde Ahmet Çakar'ı izlediklerini belirterek, "Milli Takımımızın Macaristan galibiyetiyle övünürdük. Şimdi Fatih Hocomamızın başında olduğu takımımız, Avrupa üçüncülüğüne ulaştı, kulüp takımlarımızın başarıları var fakat hakemlerimiz UEFA'nın birinci kategorisine dahi gelememi" dedi. Sarvan, kendilerine genelde "Avrupa Şampiyonası'nda, Dünya Kupası'nda ve Şampiyonlar Ligi'nde neden Türk hakem yok?" sorusu sorulduğunu anlatarak, "Türk hakemin buralara gelmesi için bir niyet olmalı. Biz merhum Hasan Doğan ve yönetiminde bu niyeti gördük. Göreve geldikleri ilk günden bugüne bize çok büyük destek verdiler. Misyonumuz Türk hakemliğini Avrupa ve dünya çapında hak ettiği yere taşımak. Bunun için 2014 Dünya Kupası'nı hedef koyduk. Amacımız, Türk hakemliğini uluslararası arenada Türk futbolunun yanına getirmek" şeklinde konuştu.

Olgunluk ve deneyim

Geçen yıl bu dönemde Turkcell Süper Lig ve Bundesliga'da görev yapan hakemlerin kıyaslandığı bir tablo gösteren Sarvan, "Geçen yıl Türkiye'de 35 hakem var, Almanya'da 19. Türk hakemlerin yaş ortalaması 33, Süper Lig'de bugüne kadar yönettikleri maç ortalaması 29.1. Almanya'da yaş ortalaması 38, maç ortalaması 93.5. Hakemlikte en önemli unsur güvendir, bunun ardından da deneyim ve kişilik gelir. Baktığımızda Alman hakemlerin Türk hakemlerden 5 yaş daha olgun, 3 kat daha deneyimli oldukları görülüyor. Avrupa'da olmayışımızda en önemli fark bu. Hedefimiz bu tabloyu yakalamak. Bunun için attığımız adımlar var. 2007-08 sezonunda Türkiye liglerinde 917 hakem görev yaparken, radikal bir karar alarak bu sayıyı 646'ya indirdik. 271 hakem azaldı, 420 hakem klasman düştü, sadece 125 hakem klasmandan çıktı. Hakem sayısını azaltıp, maç sayısını arttırmaya yönelik adımlar attık" şeklinde konuştu.

"Kuruma zarar verenin aramızda yeri yok"

Yönetim anlayışlarının iki temel ilkesi olduğunu dile getiren Oğuz Sarvan, "Birincisi herkesin onuru eşittir. İkincisi korku kültürünü benimsemiyoruz. Bütün hakem arkadaşlarımız nerede nasıl hareket edeceklerini çok iyi biliyor. Her kurumda çekişmeler vardır. İnsanların bazen birbirini çekememesi vardır. Biz yeni bir anlayış getirdik. Türk hakemi dürüsttür, âdildir, kurumsal bağlılığa önem verir, her zaman topluma örnektir, kendi başarısını başkasının başarısızlığında aramaz, vefalıdır, geçmişine sahip çıkar. Hakemlerimiz de insandır, her zaman hata yapacaktır, ama hakemlik kurumuna zarar veren kişinin aramızda yeri yok. Merkez Hakem Kurulu bunun takipçisi olacaktır" diyerek sözlerini tamamladı.

Dinçer "Felsefe ve eğitimde biriz"

GTK Başkanı Kemal Dinçer de 6 ay önce göreve geldiklerini, adalet ve eşitlik duygusunda yıpranmalar olduğunu gördükleri için bu konuda çalışmalar yaptıklarını ifade ederek, "İkinci önemli konumuz da eğitimdi. Hakemlerle beraber gözlemciler de eğitim alıyor. İşimizi en iyi şekilde yapmak zorundayız. Türk futbolu

yukarı doğru çıkacaksa hakemi, gözlemcisi, temsilcisi, kurumsallaşmasıyla çıkacaktır. Gözlemciler ve temsilcilerde önemli talimat değişikliği yaptık. En önemli kriter UEFA normlarına uymaktır. Hiçbir kararı masa başında vermedik. Bizim amacımız hakeme destek vermek. İşimizin yegâne öznesi hakemdir. Bugün MHK ile felsefede ve eğitimde biriz. Hakemin aldığı eğitimi gözlemcim de alıyor. Felsefede ve eğitimde bir olduktan sonra iki kurumun farklı olmasının hiçbir sakıncası yok" diye konuştu.

Özerten "Hiçbir eksğiniz yok"

Hakemlerin saha içinde olduğu gibi, saha dışında da çok dikkatli olmaları gerektiğini vurgulayan Futbol Federasyonu'nun eğitimden sorumlu yönetim kurulu üyesi Ufuk Özerten, "Federasyon olarak bu müessesenin futboldaki en üst unsur olması için çalışıyoruz. Hatta hakemlik, futbolu geçsin. En son Avrupa Şampiyonası'nı izledik. Oradaki hakemleri gördük. Sizin dünya hakemlerinden hiçbir eksğiniz yok. Sizler ne kadar güvenilir ve âdil olursanız hem bizler sizinle gurur duyarız hem de sizin kurumunuz o denli rahatlar ve sizlerle gurur duyar. Hakemi ve gözlemcisiyle gurur duyacağımız kurumlarımız olmanızı temenni ediyorum" diye konuştu. Seminerde

eski hakemlerden Muzaffer Sarvan, Talat Tokat, Yavuz Tunç, Veli Necdet Arı, Nihat Özbirgöl, Ahmet Şenyiğit, İlyas Ayan, Doğan Babacan ve Özcan Ergül da birer konuşma yaptı.

Gözlemcilere özel ders

MHK Başkanı Oğuz Sarvan, seminerin ikinci gününde "Teknik Eğitim Konuları" başlıklı bir sunum yaptı. Hakemlerin katılıp katılmamakta serbest olduğu sunum, gözlemcilere yönelik yapıldı. Sarvan, hakemlerin saha içinde türlü pozisyonlar gereği yapması gereken standart uygulamaları anlatıp, gözlemcilerden hakemleri bu standart uygulamaları yapıp yapmadığına göre değerlendirmelerini istedi. Pozisyon alma ve ofsayt, serbest vuruşların yönetimi, barajlar, çatışma ve karşı gelme, işbirliği, ekip çalışması ve kenar yönetimi, avantaj, cezanın tutarlı olması gibi konularda bilgilendirme yapan Sarvan, gözlemcilere, hakemlerin yönetimlerinde dikkat etmeleri gereken ayrıntıları anlattı. Seminerde Gözlemci ve Temsilciler Kurulu Üyesi Ahmet İbanoğlu, "Gözlemciliğin Önemi ve Hakemliğin Gelişimine Katkısı", Gözlemci ve Temsilci İşleri Müdürü Baki Şahin "FYS Rapor Gönderme ve İdari Konular", GTK Üyesi Yılınur Önen de "Grup Çalışmalarının Sunumu" başlıklarında birer konuşma yaptı.

Genç oyunculara

problem var

Tecrübe para verip de satın alabileceğiniz ya da bazı insanların telkin edip sizin de kabullenerek olumlu bir şekilde kendinize yansıtabileceğiniz bir şey değil. Tecrübe yaşanarak elde ediliyor. Süper Lig'de fazla oynamadan büyük bir takıma gitmem hataydı.

Beşiktaş'ta birkaç maç yedek kalınca bir burukluk yaşadım. Aslında iki sezon önce İnegölspor'da oynayan bir oyuncu olarak Beşiktaş'ın yedeği olmak bile önemliydi. O takımda Ricardinho yedek kalıyorsa sen kimsin?

Genç futbolcuların en büyük handikaplarından biri çok çabuk bir yerlere geldiğini sanması ve çok çabuk düşmesi. Oysa ayaklarının her zaman yere basması lâzım. Ben 23 yaşında artık tam bir profesyonel olduğumu düşünüyorum.

İbrahim Akın, Del Bosque'ye "Hedefim Raul gibi olmak" dediğinde Hoca'nın cevabı "Senin yanında Raul da kim?" olmuş. Türk futbolcusunun yeteneklerini başka insanlar görebiliyor ama bizde bir problem var. Yetenek tamam, ancak bizde başka bir eksiklik olmalı.

Mazlum Uluç

▼İlginç bir kariyer çizgin var. Gaziantepspor'dan çok genç yaşta Beşiktaş'a gelen, Ümit Milli Takım'da oynayan ve Türkiye'nin gelecekteki önemli golcülerinden biri olarak gösterilen bir oyuncuydun ama sonrasında şansını yeniden Anadolu'da aramaya başladın. Beşiktaş'ta neler yaşadığından, neleri yanlış yaptığından söz eder misin?

▲Tecrübe para verip de satın alabileceğiniz ya da bazı insanların telkin edip sizin de kabullenerek olumlu bir şekilde kendinize yansıtabileceğiniz bir şey değil. Tecrübe yaşanarak elde ediliyor. Kendimi bu konuda çok şanslı hissediyorum. Henüz 23 yaşındayım. Büyük takımda, Anadolu takımında ve şimdi de Bursaspor'da oynamanın nasıl bir şey olduğunu biliyorum. Bu tecrübelerimi bu sezondan sonra sahaya yansıtip hedeflerime bir bir ulaşacağımı düşünüyorum. Başlangıçta da hedeflerim vardı. En başta A Milli Takım'da oynamak gibi... Bu hedeflerime ulaşamamamdaki tek sorun tecrübesizliğim. Süper Lig'de fazla oynamadan büyük bir takıma gitmem hataydı.

▼Sözünü ettiğin bu tecrübesizliğin somut yansımaları neler oldu?

▲Beni Beşiktaş'a getiren Tigana'dır. Başlangıçta takımda yer verdi. Ama bir-iki maç oynatmayınca insanda bir burukluk oluyor. Aslında iki sezon önce İnegölspor'da oynayan bir oyuncu olarak Beşiktaş'ta yedek kalmanın bile değerini bilmelisiniz. Ama o anda insanın aklına bunlar gelmiyor. İnsan kendisini belki de büyük görüyor. Halbuki o takımda Ricardinho yedek kalıyorsa sen kimsin yani, Gökhan Güleç kim? Ertuğrul Hoca,

Ricardinho'yu Dünya Kupası'nda izliyordu ama yeri geldiğinde Beşiktaş'ta yedek bıraktı. Ricardinho kenarda oturmayı kabulleniyorsa Gökhan Güleç haydi haydi kabullenmeliydi. Genç Türk oyuncuların en büyük handikaplarından biri çok çabuk bir yerlere geldiğini sanması ve çok çabuk düşmesi. Ben 23 yaşında artık tam bir profesyonel olduğumu düşünüyorum. Bundan sonra nerede oynarsam oynayayım, görev verilirse sahaya çıkıp en iyisini yapacağım, verilmezse de moralimi hiç bozmadan eksiklerimi gidermeye çalışacağım. Mesela bir dükkânınız vardır ve müşteri geldiğinde bir şeyler satmaya çalışırsınız. Müşteri isterse o malı alır. Futbol da buna benziyor. Takımın başına bir teknik direktör geliyor, eğer isterse sizi oynatır. Oynamazsa yapacağınız fazla bir şey yok. Sadece oynadığınız dakikalarda, satıcının malını beğendirmesi gibi siz de hocaya tabiri caize kendinizi satmaya çalışırsınız.

▼23 yaşındaki bir oyuncu için ciddi bir olgunlaşma.

▲Ben bazı şeyleri 23 yaşında idrak ettim. Eğer Gaziantepspor'dan çok erken ayrılmak yerine bir-iki sezon oynasaydım daha farklı olabilirdi. Ama büyük takım tecrübesi yaşamak da çok farklı. Bunu yaşadığım için kendime daha fazla güveniyorum ve gereken çıkışı yakalayacağıma inanıyorum.

Yetenek tamam ama başka bir eksik var

▼Beşiktaş'ta kenarda kaldığın dönemde neyi eksik yaptın? Futbola mı küstün?

▲Oynamayan futbolcu her zaman mutsuzdur. Sizi bir takım istese koş a koş gidersiniz ama oynamadığınız

zaman mutsuz olursunuz. Bu insanın doğasında var. Avrupalı futbolcuların bizden farkı demek ki bu. İbrahim Akın benim iyi arkadaşımdır ve anlattığı bir olaya çok şaşırmıştım. Del Bosque, Beşiktaş'a geldiğinde aralarında geçen bir konuşmada İbrahim Akın, "Hedefim Raul gibi olmak" demiş. Del Bosque'nin cevabı "Senin yanında Raul da kim?" olmuş. Türk futbolcusunun yeteneklerini başka insanlar görebiliyor ama bizde bir problem var. Real Madrid'i çalıştırmış, şimdi İspanya Milli Takımı'nın başında bulunan çok önemli bir teknik direktör, İbrahim Akın'a "Senin yanında Raul kim?" diyebiliyor. Yetenek tamam ama demek ki bizde başka bir eksiklik olmalı. Benim yaş grubumda Burak ve İbrahim Akın'la birlikte "Geleceğin Metin-Ali-Feyyaz'ı" olarak anılıyorduk ancak bakıyoruz hiçbirimiz oralarda değiliz.

▼Peki, Beşiktaş'tan ayrılışın nasıl oldu?

▲Beşiktaş'tan gitmek çok kolay. "Gidiyorum" dersiniz ve gidersiniz ama geri dönmek o kadar kolay olmuyor. Acele alınmış kararlar hiçbir zaman doğru sonuç vermiyor. Bir kelime söylerken bile birkaç kez yutkunmak gerekir derler ya... Hayatımla ilgili bir karar verirken aceleci davranmam ve Denizlispor'a gittim. Ama dediğim gibi tecrübeler yaşanmadan elde edilmiyor.

▼Bursaspor'a transferin nasıl gerçekleşti?

▲Denizlispor'da kadro dışı kaldığımda Samet Hoca menajerimiz Adil Bey aracılığıyla beni aradı ve "Görüşelim" dedi. Ondan sonra telefonla sürekli irtibat kurduk. Geçen sezonki başarısızlığımın nedenini bildiğini, bana güvendiğini söyledi. Bildiğiniz gibi Denizlispor geçtiğimiz sezon

Gökhan Güleç

Merdivenleri çok çabuk tırmandı, İnegölspor, Gaziantepspor, Milli Takımlar derken çocuk yaşta kendisini Beşiktaş'ta buldu. Ancak geri dönüşü de çıkışı kadar hızlı oldu. Şimdi Bursaspor'da patlama yapmak için kendisine yeni bir rota çiziyor. Bu defa son derece olgun ve profesyonelce bakıyor hayata. Yeteneğin her şey olmadığını vurgularken çok çarpıcı örneklerle ülkemizdeki genç oyuncuların problemlerini ortaya koyuyor.

Kappa

Topu alıp dört-beş kişiyi geçecek bir futbolcu değilim. Kafaya çıkarım, koşarım, stoperle mücadele ederim ve gol bölgelerinde olmaya çalışırım. Teknik adamların beni seçmelerinin en önemli nedeni ise defansı en uç noktadan başlatmam.

Artık sadece gol atan forvet diye bir şey kalmadığını çok iyi biliyorum. Hakan Şükür bundan 10 sene evvel 38 golle kral olmuş bir oyuncu. Şimdiki rakamlara bakın, 20 gole ulaşan kral oluyor. Futbolun ne kadar değiştiğini şu iki istatistik bana göre çok iyi özetliyor.

Anadolu'dan bir şampiyon çıkacaksa bunun Bursaspor olması gerekir. Çünkü Bursa gerçekten tam bir futbol şehri. 2. Lig'de 15 bin kombine satan bir kulüpten söz ediyoruz. Taraftarı, medyası, altyapısı, 2.5 milyonluk nüfusuyla Bursa şehri şampiyonluğu rahatlıkla taşıyabilir.

Tesisleri ilk gördüğümde "Herhalde Real Madrid'in bile böyle tesisleri olamaz, çünkü en güzeli budur" demiştim. Dünyanın en iyi kulübünün tesislerini nasıl hayal edebilirsiniz öyle bir tesis bizimkisi de. Bursaspor'un tesisleri bugün için son nokta.

sürekli yüksek toparla oynayan bir takımdı. Benim o sistemde oynayamayacağımı, ancak Bursaspor'da başarılı olacağıma inandığını söyledi. Ben de kendisine teşekkür ettim. İnşallah Hocamı utandırmayacağım.

▼Denizlispor'da kadro dışı kalma sürecinden söz eder misin biraz?

▲Bildiğiniz gibi alacaklarımız ödenmediği için bir eylemimiz olmuştu. Eylemi takım olarak yaptık ama sonuçta bir suçlu bulunması gerekiyordu. Sözleşmesi bitecek olan Souleymanou, Bülent Ertuğrul ve kiralık oyuncu olarak ben kadro dışı bırakıldık. Ama bence futbolculara ceza veren bir kurum olduğu gibi yöneticilere ceza veren bir kurumun da bulunması gerekiyor.

▼Denizlispor'da performans açısından da bir sorun yaşadın. Bunu takımın oynadığı futbol sisteminin senin oyuncu özellikleriyle bağdaşmamasıyla mı açıklıyorsun?

▲Bana göre öyle. Ama Güvenç Hocama da teşekkür ediyorum. Çünkü her zaman bana destek oldu. Bu sistemde sıkıntı yaşadığımı bildiğini söylüyordu. Eminim ki Samet Hoca beni transfer etmek isterken Güvenç Hocayı aramıştır. Demek ki Güvenç Hocam da olumlu bir referans verdi ki bu transfer gerçekleşti. Yoksa ligde bir, kupada iki olmak üzere bir sezonda toplam üç gol atmış bir forvetin transfer yapması zordur.

▼Bursaspor'u tercih etmenin sebebi neydi?

▲Ben zaten Bursalıyım. İnsan Mercedes'ten inip sonra başka bir arabaya bindiğinde bunu yadırgıyor. Beşiktaş'a gittiğiniz zaman bir basın ordusuyla idman yapıyorsunuz. Denizlispor'da ise halı sahada antrenmana çıkar gibi çıkıyorsunuz. Bunu ekmeğini yediğim takımı küçümsemek için söylemiyorum. Ama ne yazık ki Anadolu kulüplerinin gerçeği bu. Bursaspor ise çok farklı bir camia. Bunu içine girdiğiniz zaman daha iyi görüyorsunuz. İlgisi, organizasyonları, tesisleri, Türkiye çapında yayın yapan yerel TV kanallarıyla Bursa gerçekten çok farklı. Hazırlık maçlarımız bile Bursa'da canlı yayınlandı.

▼Bu ilgi futbolcu açısından itici bir güç mü?

▲İşler iyi giderken çok iyi ama kötü giderse ister istemez bir baskı olur. Ancak unutmamak gerek, bir işte risk ne kadar fazlaysa kâr da o kadar büyüktür.

▼Bursaspor, forvetinde önemli

değişiklikler yaptı. Tum ve Sinan Kaloğlu gitti. Şimdi yeni transfer olarak sen ve Adriano, geçen sezondan da Zuniga ve genç Sercan Yıldırım var. Bu rekabet içinde kendini nerede görüyorsun?

▲Profesyonel bir futbolcuyum ve kendimi satmak için elimden geleni yapacağım. Diğer arkadaşlar da aynı çabayı gösterecek. Sonuçta patron kimi seçerse o oynayacak.

Kapasitesini bilen bir oyuncuyum

▼Bursaspor sezona teknik direktör değişikliği yapmadan başladı. Dolayısıyla oyun sistemi de belli. Sen kendini bu sisteme uyum açısından nasıl değerlendiriyorsun?

▲Zaten uygun olduğum için Samet Hocam beni seçti. Ben de kendi açımdan bu sistemin bana yararlı olacağını biliyorum. Özelliklerim belli. Kapasitesini bilen bir oyuncuyum. Topu alıp dört-beş kişiyi geçecek bir futbolcu değilim. Kafaya çıkarım, koşarım, stoperle mücadele ederim ve gol

bölgelerinde olmaya çalışırım. Aslında tam bir pivot santrfor değilim. Fuleli bir oyuncuyum ve stoperlerin arkasına koşu yapabilirim. Ekstra avantajım ise kafa topalarına iyi yükselmem. Bu da Bursaspor'un sistemine uyuyor. Teknik adamların beni seçmelerinin en önemli nedeni ise defansı en uç noktadan başlatmam.

▼Geçmişte forvet oyuncularından sadece gol atmaları beklenirdi. Onlar da "Ben nasıl olsa gol atıyorum, topu kazanmak da diğerlerinin işi" diye düşünürdü. Futbolun "herkes savunma yapmalı" anlayışına dönüştüğü dönemde birçok ünlü golcü bu nedenle oyunun dışında kaldı. Sen "savunma yapan golcü" anlayışını nasıl oturtun kendine?

▲Bir kere artık sadece gol atan forvet diye bir şey kalmadığını çok iyi biliyorum. Futbolda o kadar çok şey değişti ki, forvet oyuncularının bazen top gelmeyeceğini bildiği halde yaptığı kör bir koşu arkadan gelen takım arkadaşına gol fırsatları hazırlıyor.

O pozisyonda belki forvet gol atmıyor ama takımının gol atmasını sağlayarak gereken katkıyı yapmış oluyor. Düşünüyorum da Hakan Şükür bundan 10 sene evvel 38 golle kral olmuş bir oyuncu. Şimdiki rakamlara bakın, 20 gole ulaşan kral oluyor. Futbolun ne kadar değiştiğini şu iki istatistik bana göre çok iyi özetliyor.

▼Yusuf Şimşek'le Denizlispor'da beraberiniz, şimdi Bursaspor'da yine birlikte oynayacaksınız. Yusuf çok önemli özellikleri olan bir oyuncu. Böyle yetenekli bir oyuncunun önünde oynamak seni nasıl etkileyecek?

▲Yusuf ağabey gerçekten çok özellikli bir oyuncu ve onunla oynamak elbette avantaj. Ama bana göre Yusuf ağabeyin oynadığı forvet oyuncusu daha önemli. Yusuf ağabey, çok koşan, boş alanlar oluşturan bir forvet oyuncusunun arkasında oynadığı zaman, sezonu 10 golün altında bitirmez.

▼O halde sen de Yusuf için bir avantaj sayılırsın.

▲Bunu kendim için söylemedim. Koşan bütün forvetler Yusuf ağabey için avantajdır. Ligimizden örnek vermek gerekirse bir Umut Bulut, bir Gökhan Ünal yaptıkları koşularla arkadan gelenlere gol pozisyonları hazırlayabiliyor.

Anadolu'nun şampiyonu Bursaspor olmalı

▼Şampiyonluk yarışında hangi takımları avantajlı görüyorsun, Bursaspor bu yarışın neresinde olacak?

▲Açıkkçası Anadolu'dan bir şampiyonun mutlaka çıkacağına inanıyorum. Mesafeler artık kısalıyor ama ortada bir İstanbul gerçeği de var. Eğer Anadolu'dan bir şampiyon çıkacaksa bunun Bursaspor olması gerekir. Çünkü Bursa gerçekten tam bir futbol şehri. 2. Lig'de oynadığı dönemde 15 bin kombine satan bir kulüpten söz ediyoruz. Bu kolay değil.

Şampiyonluğun en çok yakışacağı Anadolu takımı Bursaspor'dur. Taraftarı, medyası, altyapısı, 2.5 milyonluk nüfusuyla Bursa şehri şampiyonluğu rahatlıkla taşıyabilir.

▼Bir de sahip olduğunuz yeni tesisleriniz var.

▲Tesisleri ilk gördüğümde "Herhalde Real Madrid'in bile böyle tesisleri olamaz, çünkü en güzeli budur" demiştim. Dünyanın en iyi kulübünün tesislerini nasıl hayal edebilirsiniz öyle bir tesis

bizimkisi de. Bursaspor'un tesisleri bugün için son nokta. Ama elbette iki yıl sonra ortaya daha iyisi de çıkabilir.

▼Bundan sonraki hedeflerin neler?

▲Allah'ın izniyle bu sezon A Milli Takım'a yükselebilmek. İlk hedefim bu.

▼Ümit Milli Takım'da oynayan ve o havayı teneffüs eden bir oyuncu olarak Milli Takım'dan uzak kalmak nasıl bir etki bırakıyor?

▲Milli Takım'a sürekli çağrıldığınızda, oraya gitmek bazen zor gelebiliyor. Çünkü kulüp takımınızda zaten çok yoğun bir tempoda çalışıyorsunuz. Kamptan çıkıp evinize gitmeden Milli Takım kampına gidiyorsunuz. Ama uzak kalınca insan o ortamı o kadar özleyiyor ki. Şimdi çağırırsalar Voleybol Milli Takımı'na bile giderim. Milli Takım'da oynamak o kadar farklı bir gurur.

▼Milli Takım'ın 2010 Dünya Kupası elemelerindeki şansını

Milli Takım'a sürekli çağrıldığınızda, bir kamptan çıkıp diğer kampa gitmek bazen zor gelebiliyor. Ama uzak kalınca insan o ortamı o kadar özleyiyor ki. Şimdi çağırırsalar Voleybol Milli Takımı'na bile giderim. Milli Takım'da oynamak o kadar farklı bir gurur.

nasıl değerlendiriyorsun?

▲Bana göre tüm büyük turnuvalara istikrarlı şekilde katılan bir takım olmamız gerekiyor. İbrahim Akın-Raul örneğinde de sözünü ettiğim gibi yetenek konusunda bir sıkıntımız yok. Her şey futbolda bitiyor. Futbolcu profesyonel olacak, kendisine bakacak, hocasının dediğinin dışına çıkmayacak, kapris yapmayacak, eksiklerinin üzerine gidecek. Bence Avrupalı oyuncudan farkımız bu.

▼Bundan sonra da yaşayarak mı tecrübe edineceksin, yoksa artık başkalarının tecrübelerinden faydalanmayı da düşünüyor musun?

▲Anlatılanlardan tecrübe çıkarmak çok önemli bir şey ama insan bazı şeyleri yaşamadan öğrenemiyor işte. Derler ya "Bir musibet bin nasihatten evlâdır" diye.

▼Bundan sonra yeniden Beşiktaş'a veya bir başka büyük takıma gitmek gibi bir hedefin var mı?

▲Bursaspor şampiyonluğa oynarsa kesinlikle yerimden kıpırdamam. Mehmet Topuz niye Kayserispor'dan ayrılmıyor? Eğer başka bir takıma gitse çok farklı ve yabancı bir ortama uyum sağlamaya çalışacak. Kayserispor aynı maddi imkânları sağlıyorsa neden gitsin ki? Benim için de aynı durum söz konusu. Bursaspor sürekli yukarıya oynayan bir takım

olursa kalacağım. Hedeflerinden uzaklaşırsa ve ben de iyi performans gösterirsem zaten başkanım anlayış gösterecek.

▼Ligde en beğendiğin oyuncular kimler?

▲Gökhan Ünal'ı çok beğeniyorum. Stoperleri çok rahatsız edici bir özelliği var. Sürekli dikine koşu yapıyor. Stoper ya onunla gelecek, arkası açılacak ya da kendisi gidecek ve gol atacak. Gökhan Ünal'ı çok faydalı buluyorum ve beni de yanıltmıyor. Burak Yılmaz'ın da bu tip özellikleri var ama zaman zaman başka bölgelerde de oynatıldığı için direkt forvet olarak düşünülüyor.

▼Karşısında oynamaktan zorlandığın stoperler var mı?

▲Ben hep gezindığım için stoperlerle hiç yan yana olmuyorum ki...

Ben ne yaptım

140 yıldır halka mal edilen futbol, kurallarıyla sürekli bir gelişim içinde. Oyunun kuralları ile ilgili araştırmalarıyla tanınan Stanley Lower, FIFA Magazin'de futbolcu-hakem iletişimde ne gibi gelişmeler üzerinde durulması gerektiğine açıklık getirmeye çalışıyor. Kuralların yeniden gözden geçirilip açıklayıcı bir işaret dilinin geliştirilmesinin hem oyuncular hem de izleyiciler için kolaylık getireceğini ve tartışmaları önleyeceğini savunan Lower, saha içindeki gerilimin de bu yolla asgariye indirileceğini söylüyor. Şimdi sözü, konunun uzmanı Stanley Lower'a bırakalım.

Derleyen: Hasan **Cemali**

yapmaktan kaçınacağımı ve daha dikkatli olacağımı söyledim. Ancak aklıma takılan konu, neden beni anında uyarmadığıydı. Belirli bir işaretle bunu açıklayamaz mıydı? Ben de dâhil olmak üzere orada bulunan herkes neyin ne olduğunu hemen anlamış olurdu. Milyonlarca insanın izlediği İtalya ile Fransa arasında oynanan 2006 Dünya Kupası finalini yöneten Arjantinli hakem Horacio Elizando'dan başkası, yaklaşık iki saat boyunca nefes kesen bu mücadelenin öyküsünü bilemez. Oysa topun oyunun dışında kalması haricinde dakikaların nasıl eridiği anlaşılır gibi değildi. Peki bu durum futbol camiasının umurunda mı? Başkalarını bilmem ama beni ve benim gibileri ilgilendiriyor. Çin'de edindiğim bir deneyimden söz etmek istiyorum. Bu da yalnız olmadığımı kanıtıyor. Açıklamalı Futbol Kuralları kitabımda söz ettiğim olay 1965 yılında Pekin'deki Worker Stadı'nda oynanan bir maçta, 40 bin futbolseverin önünde yaşandı. Oyun zaman zaman duraklıyor ve yapılan açıklamaların ardından bir alkıştırdı gidiyordu. Bunun ne anlama geldiğini yanımdaki tercümana sorduğumda aldığım cevap oldukça ilginçti. “Bak” demişti, “Şu gördüğün taç çizgisinin yanı başındaki masada oturan uluslararası bir hakem ve sahada verilen kararları hoparlörden açıklayarak herkesi anında

bilgilendirmiş oluyor. Taraftarlar takdir ettikleri uzmanın görüşünü hem alkışlıyor hem de kurallar hakkında bilgi sahibi oluyor. Ana fikir, iletişimi sağlamaktır.” Oyuncular, futbolseverler ve önemli maçlardaki yorumcular doğal olarak bilgilendirildikleri zaman daha sağlıklı bir ortam sağlanmış oluyor. Pekin'de de açıklayıcı bilgiler bir eğitim aracı olarak görülüyordu. Oysa günümüz futbolunda öncelik süreklilik olduğundan açıklamaların yapıldığı duraklamalara tahammül yok. Peki, teknik olarak işaretler buna çözüm olamaz mı? İletişim açısından diğer spor branşlarının futbolun oldukça ötesinde olduğunu görüyoruz. Bu branşlar iletişimi kolaylıkla sağlıyor. Örneğin rugby, beyzbol, basketbol, buz hokeyi, kriket gibi oyunlarda hakemlerin verdikleri kararlar hakkındaki açıklamalarının oldukça belirgin olduğunu görüyoruz. Milyonların ilgi odağı olan futbol, neden böyle bir deneyin kapılarını açmasın? Buna bir tek neden olarak futbolun centilmenler sporu olarak doğmuş olmasını gösterebiliriz. Fair-Play'in empoze edildiği bir olgudan söz ediyoruz. Bu nedenle de hakem orada tartışılan konularda futbolculara kararını belirtiyor. Ancak bu yeterli değil. İşaretlerle kuralları açıklamak mümkün ve böylece yorumlar daha sağlıklı, anlaşılabilir olacak. Maç sırasında sorgu sual olmadığı çelişkili

hakem bey?

pozisyonlarda, hakem tartışmasız ve kesin kararını veriyor. Günümüz futbolunda sarı ve kırmızı kart cezalarının futbolcuları daha hırçın yapıp yapmadığı tartışılıyor. Hakem kararlarına itiraz edilmeyen geçmiş dönemler artık geride kaldı. “Bu haksızlıktır” deyip karara itiraz eden futbolcuyu aydınlatmak, kurallarda yapılacak gelişmelerle mümkün olacak. Hakemler geçmişte verdikleri kararları açıklamak zorunda değillerdi. Elle yaptıkları işaretler de henüz gündeme gelmemişti.

Karışıklık ve şaşkınlık

Hakemlerle iletişim konulu araştırmama 1970'li yıllarda başladım ve iki yıl süren çalışmalarım sonucunda edindiğim bilgiler ışığında hakemlerin sorunlarını dile getirmeye çalıştım. Hakemler daha öğretici olmayı ve böylece oyuncuların itiraz etmeden kendilerini daha iyi anlayacağını umut ediyor. Karşınızdaki sizi anlarsa karışıklık böylece ortadan kalkmış olacak. Hakemlerin kullandıkları resmi olmayan işaretler henüz anlam kazanmadığı için ortak bir dil kullanılamıyor. Bir maçta ortalama 14 kez kullanılan resmi olmayan işaretler hakemlik açısından soruna çare değil. Altı maçlık analizde 27 değişik işaretin anlamını iki kategoride açıklamak mümkün. İçgüdüsel-doğal hareketlerle hatayı taklit ederek göstermek; örneğin topa elle müdahale etmek, itmek, rakibi tekmelemek, formayı çekmek ve

bunun gibiler. Kişiye özgü, şahsen yapılan müdahaleleri ise işaretle belirtmek oldukça zor. Örneğin engelleme, ofsayt ve tehlikeli hareket gibi. Hakemin vücut diliyle verdiği mesaj çeşitli anlamlar ifade eder ancak net değildir. İletişim sağlayanlar ise daha gayretli ve kararlı olanlardır. Hakemin vücut dilini çok iyi kullanarak verdiği kesin kararların taraftar galeyanını ve oyuncu itirazlarını bastırdığını görmekteyiz. 1972'de Londra civarında Crystal Palace'ta yapılan bir gençler turnuvası finalinde resmi olmayan bir deney uygulandı. Maçtan önce seyirci ve futbolculara hakem işaretlerini örneklerle belirten broşürler dağıtıldı. Bunların ne anlam ifade ettiği soruldu. Deneme memnuniyetle kabul ve

ilgi gördü. Yorumlarda “neden maç öncesi böyle bir girişimin yapılmadığı” konusu dile getirilmişti. Aynı yıl bu araştırma ve deneyin sonuçlarından çıkan yorum da futboldaki hakem işaretlerinin esasta kurallar düzeni içinde olması yolundaydı. FIFA'ya önerilen bu olgu hakem komitesi tarafından ilgiyle karşılanmasına rağmen sumen altına mahkûm oldu. Üç yıl sonra yayınlanan 1977 FIFA Universal Guide for Referees'deki memorandumda şu tavsiyeler göze çarpıyor: “Verdiği kararın içeriğini futbolcu ve taraftarlara açıklamak hakemin görevi değildir. Aksi takdirde bu karışıklık gecikme ve kararsızlık yaratır.” 1991'de hakem kararlarında biraz yumuşama olduğunu görüyoruz. Hakemin vücut diliyle futbolcuya verdiği mesajın türü, iletişimde önemli bir rol oynar ve karşılıklı saygının sağlam temeller üzerinde oturmasını sağlar. Hakem kararlarının birçoğu gizliliklerini korurken futbolcu ve taraftarlar kendi başlarına bırakılmakta ve değişik yorumlar karşısında şaşkınlıklarını dile getirmektedir. Her geçen gün büyük ölçüde ilginin arttığı futboldaki yorumları daha anlaşılabilir düzeye getirmek için esasta birleşmek fikri güncelliğini koruyor. Karışıklık, anlaşmazlık ve gecikme gibi faktörler daha basit ve anlaşılır hale getirilebilir. Bu da basitçe yorumlanabilir işaretlerin esasında yatmaktadır.

Öneriler

Hakemler mimiklerini ve öğretici içeriği olan vücut dilini yerinde kullandığı vakit taraflar arasında gerilime yol açan anlaşmazlıklar aşağı çekilmiş olur. Hakemler bu davranış biçimini içgüdüsel olarak yapmalıdır. En küçük bir tereddüt, sonsuz yorumlara yol açabilmektedir. Vücut diliyle verilen mesajlar doğru kararlarla geçerlilik kazanmaktadır. Hakemler uygulamalarını işaretler aracılığıyla oyuncuya anlaşılabilir bir dilde yönlendirdikleri takdirde problem kökünden çözülmüş olacaktır. Bu bakımdan sıkça tekrarlanan hataların işaretlerle oyuncuya belirtilmesi ve belirli bir standarda bağlanması önerilmektedir. Dilerseniz bu işaretleri örneklerle açıklayalım. **Avantaj:** Her iki kolu ileriye uzatmak biçimindeki geleneksel “oyuna devam” işareti aynı zamanda “Ben bir şey görmedim, oyuna devam et” anlamına da geliyor ve farklı yorumlara neden olarak eleştirileri de beraberinde getiriyor. Oysa “Gördüm ama devam et” işaretinde yapılacak ufak bir değişiklik, verilen mesajın kolayca anlaşılır hale gelmesini sağlayabilecek. Örneğin hakem olayın geçtiği yeri işaret ederken, diğer koluyla devam işareti verebilir.

Ofsayt: Hakemler ofsayt pozisyonunu değişik işaretlerle yorumluyor. Birçok maçta beş farklı işaret göze çarpıyor. İleriye doğru yapılan tek kol hareketinden, her iki elin baş üzerinden kaldırılmasına kadar birçok işarete şahit oluyoruz. Ancak tek bir işaretin bu anlaşmazlığı gidereceğine inanıyorum. Standart ofsayt işareti, omuzlar hizasına kalkan ellerin iki işaret parmağının ileri geri dikey olarak hareket etmesi olabilir.

Tehlikeli ve dikkatsiz/gereksiz sertlik kullanılması: İtme, çelmeleme, tutma gibi ihlallerde bugün yapılan işaretler sürekli itirazlara yol açıyor. Oynamak isteyeniyi engellemek, oynatmamak gibi hallerde oyuncular hakemlerle tartışmalara bile girebiliyor. Bu üç değişik faul yorumuna bir tek işaretle çözüm getirilebilir. Hakem göğüs hizasında yumruklarını sıkarak hatayı belgeleyebilir.

Tehlikeli hareket: İstek dışında rakibe yapılan her türlü tehlikeli hareket, örneğin kafa hizasındaki topa ayakla müdahale etmek gibi durumlar tek bir işaretle açıklanabilir. Hakemin kolu kafa hizasına kalkmışsa tek, kafa hizasının dikey olarak üzerindeyse çift vuruş şeklinde anlamlandırılabilir. **Golün geçersiz sayılması:** Bu karar çeşitli itirazlara yol açmakta, bu nedenle de ortaya hoş olmayan tavırlar çıkmaktadır. Hakemin yorumu burada kesin olmalıdır. İki elin göğüs hizasında çapraz biçimde tutulması konuyu aydınlatmak tek yol olarak görülmektedir.

Okan Buruk

Artık zevk alacağım

Galatasaray ve Milli Takım formaları altında bir Türk oyuncunun yaşayabileceği tüm zaferleri tattı. İtalya'da Inter, Türkiye'ye dönüşünde ise Beşiktaş ve Galatasaray formalarıyla yine şampiyonluk yarışlarının içinde oldu. Şimdi 35 yaşında ve artık Büyükşehir Belediyespor'un başarısı için ter döküyor, kolundaki kaptanlık bandıyla genç arkadaşlarına yol gösteriyor. Yoğun ilgiden sıkılan bir insan olarak Belediyespor'daki dinginlikten son derece mutlu olduğunu ve bundan sonra futbol oynamaktan daha fazla keyif alacağını söylüyor.

Galatasaray'la sözleşmem bitmişti ve ayrılık teklifi onlardan geldi. Aslında bu ayrılıklar daha onore edici olabilir. Dilerim bundan sonra bizim jenerasyonumuza kulüp içinde aktif görevler verilir. Bundan sonra da Galatasaray'a hizmet etmek isteriz.

Başkanımız Göksel Gümüşdağ ve teknik ekip eskiden beri tanıdığım insanlar. Belediyespor'u iki sezondur gönül bağıyla takip ediyordum. Bir de futboldan sonra antrenörlük yapmayı düşündüğüm için hedefleri olan bir teknik ekiple çalışmak bana çok fayda sağlayacak.

Mazlum **Uluç**

▼ Uzun süre sakatlığın dolayısıyla sahalardan uzak kaldın. Geçtiğimiz sezonun sonlarına doğru üç maça ilk on birde başlasan da ardından yine kadroda yoktun.
▲ Yeniden sakatlandığım için oynayamadım.

Üç maçta ilk on birde oynadığım dönemde Feldkamp hastalığı sebebiyle burada değildi. O dönemde Ahmet Akcan bana forma vermişti ve bir de gol atmıştım. Ancak Feldkamp geri döndükten sonra beni yine oynamadı. Ardından bir sakatlık daha geçirdim ama şimdi çok iyiyim. Mükemmel bir kamp dönemi geçirdim ve har anlamda hazırım.

▼Galatasaray'dan ayrılış nedenin neydi? Sonuçta sen o takımın altyapısından yetişmiş, ismi kulüple özdeşleşmiş bir oyuncuydun.

▲Sözleşmem bitmişti ve ayrılık teklifi onlardan geldi. Yeni bir sözleşme düşünmediklerini, yeni bir yapılanmaya gittiklerini söylediler. Beni çok sevdiklerini ancak böyle bir karar aldıklarını bildirdiler. Ben de "Peki" dedim. Sonuçta dünyanın sonu değildi.

Ayrılıklar onore edici olmalı

▼Bülent Korkmaz buruk ayrılmıştı. Ergün Penbe'nin gidişi de öyle. Bu sezon Hakan Şükür benzer bir şekilde futboldan koptu. Şimdi de sen Belediyespordasın. Oysa hepiniz Galatasaray'da sembol oyuncularınız. Sadece Galatasaray'da değil, genel olarak futbolda böyle bir anlayış var artık galiba.

▲Ben bunu Galatasaray'daki vefasızlık olarak değerlendirmiyorum. Türkiye'de genel olarak böyle bir anlayış var. İnsanlara hak ettikleri değer çok fazla verilmiyor. Başarılarla hep göz önündesiniz ama belli bir yere geldikten sonra güle güle deniliyor. Aslında bu ayrılma noktasında her şey daha iyi bitebilir. En azından futbolcu küçük şeylerle onore edilebilir.

▼Aslında kulüpler açısından bakıldığında onların da oyuncuyu iyi döneminde kullanıp düşünüş döneminde yollarını ayırmaları normal. Galiba mesele ayrılığın biçiminde yatıyor.

▲Ayrılıklar futbolun gerçeği. Kulüp elbette oyuncunun verimli olup olmadığına göre karar verecek. Ancak sembol olmuş ve büyük başarılar yaşamış oyuncuların onore edilmesi gerekiyor. Aslında biz böyle bir şey beklemezsek bile dışarıdan bakanların bu tür konuşması Galatasaraylı olarak bizleri üzüyor. Bugüne kadar hiçbir oyuncu için ayrılıklar doğru biçimde düzenlenmedi ama inşallah bundan sonrası için bazı şeyler değişir. Ben ayrılırken de "Seni çok seviyoruz, ileride yine aramızda görmek isteriz" dediler. Dilerim bundan sonra bizim jenerasyonumuza kulüp içinde aktif görevler verilir. Çünkü hem insan olarak hem de altyapı olarak hepimiz çok önemli tecrübeler yaşadık. Bundan sonra da Galatasaray'a hizmet etmek isteriz.

▼Aslında önünde bir seçenek daha vardı. Futbolu Galatasaray'da

bırakabilirdin ama sen bir başka takımda oynamayı tercih ettin.

▲Futbol oynamayı sürdürmek istiyordum. Kendimi futboldan kopacak noktada görmüyordum. İnsanın hedefleri de hiç bitmiyor. Ben de hedefleri olan bir kulübe geldim.

▼Belediyespord'u tercih etmenin nedeni neydi? Başka teklifler de almış mıydın?

▲Galatasaray'dan ayrılır ayrılmaz Belediyespord'la anlaştım. Başkanımız Göksel Gümüşdağ ve teknik ekip eskiden beri tanıdığım insanlar. Antrenörler Arif Erdem ve Mert Korkmaz yıllarca birlikte oynadığım ve sevdiğim arkadaşlarım. Zaten ben bu takımı iki sezondur gönül bağıyla takip ediyordum. Bir de futboldan sonra antrenörlük yapmayı düşündüğüm için hedefleri olan bir teknik ekiple çalışmak bana çok fayda sağlayacak.

▼Belediyespord'daki beklentilerin neler? Futbol hayatın boyunca hep büyük takımlarda oynadın ve şampiyonluk yarışının içinde yer aldın. İlk defa Belediyespord gibi farklı hedefleri olan bir takımdasın. Bu senin kariyerin açısından nasıl bir adım?

▲Belediyespord'daki en büyük eksiklik seyirci. Bunun dışında kulübün organizasyonu ve ekonomik yapısı büyük kulüplerden farksız. Her açıdan oturmuş ve dört dörtlük bir kulüp. Transferde de sadece ihtiyaç duydukları oyuncuyu alıyorlar. Seyirci açığı ve medyanın yanınızda olmaması eksiklik olabilir ama ben bugüne kadar hep bu tip ortamlarda yaşadığım için bu dinginlik bana huzur veriyor. Zaten yoğun ilgiden sıkılan bir insanım.

▼Seyirci baskısı ve medya kuşatması nasıl etkiliyordu seni?

▲Devamlı göz önündesiniz, asla rahat hareket edemiyorsunuz. İlginin ve baskının güzel yanları da var ama bir yandan da oldukça yıpratıcı. Şimdi Belediyespord'da futbol

oynamaktan daha fazla zevk alacağımı düşünüyorum.

▼Bu sezon şampiyon adayın hangi takım?

▲Büyük takımlara baktığımızda dördü de kadrolarını güçlendirdi ve hepsi şampiyon aday. Özellikle Trabzonspor bu sezon önemli bir yatırım yaptı. Sivasspor geçen sezondan iyi bir şekilde geldi. Büyükşehir Belediyespord geçtiğimiz sezon lige yön veren takımdı ama istediği yerde bitiremedi. Bu sezon bizim de daha büyük hedeflerimiz var. Gaziantepspor, Gençlerbirliği ve Ankaraspor da iyi takımlar kurdu. Bence çok çetin bir sezon yaşayacağız.

1 numaralı transfer Emre

▼Sezonun en çarpıcı ve faydalı transferi kim?

▲Bana göre Emre Belözoğlu. Fenerbahçe'nin Güiza'yı, Galatasaray'ın Meira'yı alması da önemli ama yine de Emre'nin 1 numaralı transfer olduğunu düşünüyorum.

▼Emre Belözoğlu senin kardeşin gibi. Sen de daha önce bir Galatasaraylı olarak Beşiktaş formasını giymiştin. Fenerbahçe formasını giyiyor olmasın Emre'yi nasıl etkileyecek?

▲Emre'yle sık sık görüşüyorum ve Fenerbahçe'ye alıştığını görüyorum. Olumsuz yönde etkilenmediğini sanmıyorum. Hem başkandan hem de seyirciden destek aldı. Bu desteği hissettiği sürece zorluk çekeceğini sanmıyorum. Emre'nin geçmişte sakatlıkları oldu ve futbol kariyerinde işler tam anlamıyla istediği gibi gitmedi. Fenerbahçe onun için yeni bir çıkışın başlangıcı olacak. Sakat Emre imajını üzerinden atmak için daha istekli olduğunu yakından görüyorum. Elbette ortada zor bir durum var. Ben de aynı şeyi Beşiktaş'a gittiğimde yaşamıştım. Taraftara kendinizi kabul ettirene

Belediyespord'daki en büyük eksiklik seyirci. Bunun dışında kulübün organizasyonu ve ekonomik yapısı büyük kulüplerden farksız. Her açıdan oturmuş ve dört dörtlük bir kulüp. Transferde de sadece ihtiyaç duydukları oyuncuları alıyorlar.

Bana göre sezonun 1 numaralı transferi Emre Belözoğlu. Sık sık görüşüyorum ve Fenerbahçe'ye alıştığını görüyorum. Son yıllarda sakatlıklar nedeniyle işler tam anlamıyla istediği gibi gitmedi. Fenerbahçe onun için yeni bir çıkışın başlangıcı olacak.

Ümit Davala gibi hem insanlığı hem de Ümit Milli Takım'daki teknik adamlık kariyeriyle değerli bir ismin Galatasaray'da görev alması önemli bir adım. Oyunculara çok yardımcı olabilecek. Ümit'in varlığı Skibbe için de büyük avantaj.

Teknik adamın yaşlı olması kişiden kişiye değişir. Feldkamp'ın dezavantajı çok uzun süre bir takım çalıştırmamış olmasıydı. Aragonese ise hiç ara vermeden ve futboldan kopmadan, üstelik Avrupa Şampiyonu takımın teknik direktörü olarak geldi.

kadar bir süre geçiyor. Ancak iyi oynadığınız takdirde sorun kalmıyor. Benim transfer olduğum dönemde Beşiktaş iyi gitmiyordu. Fenerbahçe'de işler yolunda giderse taraftarın Emre'yi kabullenmesi de kolay olur.

▼Fenerbahçe son Avrupa Şampiyonu İspanya'nın Teknik Direktörü Aragonese'i transfer ederken, Galatasaray farklı bir tercihte bulunup Skibbe gibi başarıya aç ve genç bir teknik adamı takımın başına getirdi. Sence hangisi daha doğru bir adım gibi görünüyor?

▲Bence ikisi de doğru tercih. İkisi de

Euro 2008'deki sonuç kimseyi aldatmamalı. Önemli olan devamlılık sağlayabilmek. Önümüzdeki turnuvaya ve diğerlerine de katılmamız gerekiyor. Dolayısıyla kulüp bazında da doğru işler yapılması lâzım. Biz bu işi bitirdik havasından kurtulmamız gerekiyor.

Bizim takımımız futbol oynayan rakiplere karşı daha iyi performans sergiliyor. İspanya maçlarında iyi oynayacağımızı düşünüyorum. Bu maça özel olarak hazırlanmaya bile gerek yok. Ama diğer maçlar çok ciddiye alınması gereken karşılaşmalar.

Futbol sürekli gelişen ve değişen bir oyun. Futbolcu olduğunuz dönemde bu değişimi çok fazla hissetmiyorsunuz. Ama artık bir antrenör gözüyle de bakmaya başladım. Antrenman teknikleri, sezon öncesi çalışmalar ve taktik bilgisi açısından adeta kurs görüyorum.

Takım'daki teknik adamlık kariyeriyle değerli bir ismin Galatasaray'da görev alması önemli bir adım. Çünkü Ümit, Galatasaraylı futbolcuları çok iyi tanıyan birisi. Oyunculara saha içinde ve dışında çok yardımcı olabilecek. Bence Ümit'in varlığı Skibbe için de büyük bir avantaj.

▼Geçtiğimiz sezon yaşlı bir teknik adamla çalıştın. Şimdi Fenerbahçe'ye gelen Aragones de yaşlı bir teknik direktör. Yaş bir teknik adam için dezavantaj mıdır sence?

▲Bence bu durum kişiden kişiye değişir. Feldkamp'ın dezavantajı çok uzun süre bir takım çalıştırmamış olmasıydı. Futbolda antrenman çeşitleri ve futbolcularla iletişim gibi konular sürekli değişiyor. Feldkamp'ın böyle bir dezavantajı vardı. En azından insanlar dışarıdan böyle baktılar ve Feldkamp ekisi puanla başlamış oldu. Aragones ise hiç ara vermeden ve futboldan kopmadan, üstelik Avrupa Şampiyonu takımın Teknik Direktörü olarak geldi.

▼Avrupa Şampiyonası'ndan söz etmişken, Milli Takımımızın Euro 2008'deki performansı hakkında neler söylersin?

▲İlk maça istediğimiz gibi oynayamadık ama diğer yandan bakıldığında en iyi futbol oynadığımız maçı da kaybettik. O yüzden günümüz futbolunda oynanan oyundan çok kimin kazandığı önemli. Bence Milli Takım Portekiz maçından sonra hiçbir zaman ezik bir futbol da oynamadı. Elde ettiği sonuçla da Türk futbolunun imajını tazeledi.

▼Finallerde en beğendiğin oyuncular hangileriydi?

▲Arda oynadığı maçlarda çok iyiydi. Hamit bazı maçlarda harika oynadı. Ama ben genel olarak takım halinde iyi oynadığımızı düşünüyorum. Favorim İspanya'ydı ve bu defa gerçekten de kötü kaderlerini yıktilar.

▼Elde ettiğimiz sonuç bizi Avrupa'nın en iyi dört futbol ülkesinden birisi mi yaptı?

▲Turnuvadaki sonuçlar kimseyi aldatmamalı. Önemli olan devamlılık sağlayabilmek. Önümüzdeki turnuvaya ve diğerlerine de katılmamız gerekiyor.

Dolayısıyla kulüp bazında da doğru işler yapılması lâzım. Biz bu işi bitirdik havasından kurtulmamız gerekiyor. Çok yetenekli oyuncularımız var. Devletin ve tüm ülkenin futbola büyük desteği ortada. Bence daha iyi şeyler yapmamız ve

başarıda devamlılık sağlamamız lâzım.

▼Aslında Milli Takım son aşama. Futbolun kalkınması, futbolcuların yetiştirilip yönlendirildiği kulüplere bağlı. Sence ülkemizde oyuncu yetiştirilmesi yönünde ciddi bir çaba var mı?

▲Çaba var ama bu oyunculara yeterince şans verilmiyor. Herkes günlük düşündüğü ve özellikle büyük takımlarda her şey galibiyete odaklandığı için riske girilmiyor ve gençlere yeterince fırsat tanınmıyor. Belki eskisi kadar yıldız oyuncu da yetişmiyor. Geçmişte transfer döneminde parlayan en azından 4-5 futbolcu olurdu ama birkaç sezondur bunu göremedik. Transferin gözdesi denilebilecek sadece bir-iki futbolcu vardı. Bugün direkt Milli Takım'a koyup verim alabileceğiniz çok fazla genç oyuncu yok. Bence bunun araştırılması ve üzerinde durulması gerekiyor.

Diğer maçlar İspanya'dan daha zor

▼Dünya Kupası elemelerinde, Euro 2008'deki favorin İspanya ile aynı gruptayız. Bu gruptaki şansımızı nasıl değerlendiriyorsun?

▲Bizim takımımız futbol oynayan rakiplere karşı daha iyi performans sergiliyor. Futbol oynamayan, defansa çekilen, katı savunma yapan takımlara karşı çok zorlanıyor. Dolayısıyla ben İspanya maçlarında iyi futbol oynayacağımızı düşünüyorum. Elbette İspanya en güçlü rakibimiz ama bence diğer maçların sonuçları daha önemli olacak. İspanya maçına özel olarak hazırlanmanıza bile gerek yok. Bir gün önceden toplansanız bile sahaya çıktığınızda bambaşka bir maç oynarsınız. Ama diğer maçlar çok ciddiye alınması gereken karşılaşmalar.

▼Ermenistan'la başlıyoruz. Rakibimiz futbol açısından bizden çok geride ama iki ülke arasındaki ilişkilerin de farklı bir boyutu var.

▲Ermenistan deyip geçmemek lâzım. Bundan önce de bu tip rakipler karşısında sıkıntılar yaşadık. Kesinlikle onların motivasyonu iki katı olur. Daha önce Bosna'ya, Azerbaycan'a gittik, kardeş takımlarla oynuyoruz dedik ama bizi neredeyse tekme tokat dövdüler. Ermenistan'ın durumu ise çok daha farklı. Dolayısıyla çok daha fazla dikkat etmemiz gerekiyor.

▼Sen geçmişte Yunanistan'a karşı da oynamıştın.

▲Evet. Bu tip maçlarda oyuncunun psikolojisi çok farklı oluyor. Mesela Galatasaray'la oynadığımız bir Juventus maçı var. O dönemde İtalya ile aramızda çok ciddi bir siyasi sorun vardı. Sahaya çıktığımızda ilk 10 dakikada adeta kaskatıydık.

O kadar gerilmişti ki. Ermenistan maçında ise biz o kadar stresli olmayacağız ama rakibimiz bu maça çok katı hazırlanacaktır. Daha kompleksli olacaklarını düşünüyorum.

▼Futboldan sonra antrenör olacağını söyledin. Abdullah Avcı ve ekibiyle çalışarak ne gibi kazanımlar elde etmeyi düşünüyorsun?

▲Yaklaşık iki aydır takımla birlikteyim ve gerçekten çok şey öğrendim. Futbolculukla antrenörlük çok farklı şeyler. Bir takımı idare etmek, 30 kişiye hitap etmek oldukça zor. Hocamızla devamlı görüşüyorum. Gerçekten çok kaliteli ve tecrübelerini karşındakine aktarmaktan mutluluk duyan bir insan. Abdullah Hocamla, Arif Hocamla ve diğerleriyle mükemmel bir bilgi alışverişimiz var. Kendimi burada futbolculuğun dışında bir gözlemci gibi görüyorum. Takım kapitanlığını da bana verdiler. Bir şekilde teknik ekibin takım içindeki eli-kolu gibiyim. Belediyespor'da futbol oynamam ve bu ekiple iç içe olmam benim için çok faydalı. Futbol sürekli gelişen ve değişen bir oyun. Futbolcu olduğunuz dönemde bu değişimi çok fazla hissetmiyorsunuz ama artık bir antrenör gözüyle de bakmaya başladım. Antrenman teknikleri, sezon öncesi çalışmalar ve taktik bilgisi açısından adeta kurs görüyorum.

▼Daha önce de birçok teknik adamla çalıştın ve kafanda da antrenörlük vardı. Hangi teknik adamlardan neler aldın?

▲Gerçekten de çok önemli teknik direktörlerle çalıştım. Del Bosque hem antrenör hem de insan olarak dört dörtlük birisiydi. Fatih Hoca ile uzun süre çalıştım, birlikte birçok başarı elde ettik ve dolayısıyla ondan da çok şeyler öğrendim. Feldkamp'la iki kez çalıştım, Mustafa Denizli ile öyle... Yurt dışında Cuper ve Zaccaroni ile çalıştım. Hepsinden bir şeyler alıyorsunuz ama önemli olan onları kafanızın bir yerine yazabilmek ve bir senteze ulaşabilmek. Futbolu bıraktıktan sonra da kendimi geliştirmek istiyorum.

▼Okan Buruk nasıl bir teknik direktör olacak?

▲Uzaktan konuşmak kolay değil. En önemlisi hedefleri olan bir antrenör olmak istiyorum. İnsanın kendi doğruları olmalı, bu doğrular çerçevesinde kendisine bir yol çizip hiç sapmadan o yoldan yürümeli. Ben de bu doğruların peşinden yürümek istiyorum. Türkiye'de böyle bir yol çizip sapmadan yürümenin kolay olmadığını da biliyorum. Ülkemizde futbolü yöneten insanların da belli bir çizgiye gelmesi gerekiyor. Sadece yöneticiler değil, futbolcular, taraftarlar ve teknik adamlar açısından da bu gelişmeyi sağlamamız şart.

üst düzey takımları çalıştıran teknik adamlar. Galatasaray'da geçen sezondan beri başlayan gençleştirme operasyonu göz önünde tutularak Skibbe gibi bir teknik direktör getirilmiş olabilir. Ümit Davala gibi hem insanlığı hem de Ümit Milli

İspanya kasasını da doldurdu

Euro 2008'in en çok izlenen maçı doğal olarak final maçı, yani Almanya-İspanya karşılaşması oldu. Söz konusu maçın izleyici ortalaması yüzde 13.9 olarak gerçekleşti. Milli Takımımızın Almanya'ya karşı oynadığı yarı final maçı ise en çok izlenen dördüncü maç olma özelliğini taşıyor.

Euro 2008 boyunca kendi ülke sınırları dışında en popüler takımlar sıralamasında liderliği Almanya elde etti. Milli Takımımız 16 ülke arasında dördüncü sırada yer aldı. Söz konusu sıralamada ikinciliği İtalya, üçüncülüğü ise şampiyon İspanya elde etti.

Enteresan bir bulgu da kadınların Euro 2008'e 140 milyon euro civarında direkt katkılarının hesaplanmış olması. Bu bulgu, kadınların basit bir hespla maç başına 4 milyon euro katkıda bulunduklarını gösteriyor.

Burak Gürkan

İlk defa 1960 yılında, Fransa'da organize edilen Avrupa Futbol Şampiyonası geçen Haziran ayı içerisinde 16 ülke milli takımının katılımıyla İsviçre ve Avusturya'da gerçekleştirildi. UEFA'nın milli takımlar düzeyindeki amiral gemisi Avrupa Futbol Şampiyonası (Euro 2008) İspanya'nın tam 44 yıl aradan sonra elde ettiği şampiyonlukla sona erdi. Turnuvanın hiç kuşku yok ki en çok izlenen maçı final maçı, yani Almanya-İspanya

karşılılaşması oldu. Söz konusu maçın izleyici ortalaması yüzde 13.9 olarak gerçekleşti. Milli Takımımızın Almanya'ya karşı oynadığı yarı final maçı ise en çok izlenen dördüncü müsabaka olma özelliğini taşıyor. Turnuva ile ilgili en enteresan verilerden bir tanesi izleyici sayılarının, Avrupa ülkeleri için 2006 FIFA Dünya Kupası'ndan daha düşük olmasıydı. Bir diğer enteresan veri ise turnuvayı en çok takip eden televizyon izleyicisi sıralamasında 44 yıl sonra

şampiyonluğa ulaşan İspanya'nın ancak onuncu sırada yer almasıydı. Turnuvaya en çok ilgi gösteren ülke ise yüzde 21.6'lık seyirci ortalaması ile finalist Almanya oldu. Bir diğer veriye göre İtalyanlar, Fransızlar ve İspanyollar kendi takımlarının maç oynamadığı zamanlarda turnuvaya en az ilgiyi gösteren milletlerdi. Bunun en önemli sebeplerinden bir tanesi, özellikle İspanya ve İtalya'da var olan güçlü yerel lig organizasyonlarıydı. Bu ülkelerin insanları kaliteli ve iyi futbol için

dışarıya değil, içeriye bakıyor ve kendi liglerinde seyrettikleri oyunun kalitesi onlara yeterince doyurucu geliyor.

En popüler takım Almanya

Euro 2008 boyunca kendi ülke sınırları dışında en popüler takımlar sıralamasında liderliği Almanya elde etti. Milli Takımımız ise 16 ülke arasında dördüncü sırada yer aldı. Söz konusu sıralamada ikinciliğe İtalya, üçüncülüğe ise şampiyon İspanya ulaştı. Mastercard tarafından Euro 2008 için gerçekleştirilen çalışmada elde edilen

Euro 2008, organizasyonunun ev sahipleri İsviçre ve Avusturya ekonomilerine 300 milyon euro civarında katkı yaptı. Turnuvanın şampiyonu İspanya da yeni sponsorluk anlaşmaları, TV yayın hakkı anlaşmaları, bilet satışları, lisanslı ürün satışları, turizm gibi konu başlıklarından toplam 90 milyon euro ekstra gelir elde edecek. İspanya Ligi La Liga, milli takımın Euro 2008'de elde ettiği şampiyonluğun meyvelerini toplamaya başladı bile. Lig tarihinde ilk defa bu sezon bir isim sponsorluğu anlaşması yapıldı. Ligin isim sponsoru olan BBVA Bank, kulüplere yıllık 32 milyon euro ödeyecek.

enteresan bir bulgu da kadınların Euro 2008'e 140 milyon euro civarında direkt katkılarının hesaplanmış olmasıydı. Bu bulgu, kadınların basit bir hespla maç başına 4 milyon euro katkıda bulunduklarını gösteriyor. Mastercard'a göre 1.4 milyar euro olarak hesaplanan toplam katkının yüzde 10'unun kadınlara ait olması, geçmişte futboldan uzak durmayı hatta erkekleri bile bu spordan uzak tutmayı tercih eden kadınların, geçen zaman içinde futbola olan ilgilerinin ciddi oranda arttığının da önemli bir kanıtı. Turnuvanın ev sahibi ülkelere ekonomik etkilerine gelince... 1992'den beri turnuvanın sponsorları arasında yer alan Mastercard'a göre, organizasyonun ev sahibi ülkeler İsviçre ve Avusturya ekonomilerine toplam katkısı 300 milyon euro civarında gerçekleşti. Yine Mastercard'ın araştırmasına göre, Euro 2008

Euro 2008'de elde ettiği şampiyonluğun meyvelerini toplamaya başladı. Lig tarihinde ilk defa bu sezon La Liga için bir isim sponsorluğu anlaşması yapıldı. Anlaşmaya göre BBVA Bank, lig için yıllık 32 milyon euro ödeyecek ve ligin adı da "Liga BBVA" olacak. 32 milyon euro tüm kulüpler arasında eşit olarak bölünecek ve kulüp başına yıllık 750 bin euroluk ekstra katkı yaratılmış olacak. BBVA Bank aynı zamanda İspanya 2. Ligi'ne de sponsor olacak ve kulüp başına 250 bin euro ödeyecek. Fakat ligin adı, bankaya ait başka bir ürünle örtüştürülecek ve "Liga Adelante" olacak. Türkiye'de de Avrupa Şampiyonası finalleri gibi organizasyonların düzenlenmesi elbette ki hem ülke ekonomisi hem de Türk futbolu için inanılmaz getiriler sağlayacaktır. Hem yurt dışına futbolcu ihracatımız artacak hem tesislerimiz uluslararası düzeye çıkacak hem de maddi olarak çok ciddi kaynaklar sağlanabilecektir. Euro 2008'i İsviçre ve Avusturya gibi futbol merkezli olmayan iki ülkenin organize ettiği düşünülürse, ülkemizin bu organizasyonun çok daha iyisini yapabileceği muhakkaktır.

Can Bartu

Futbol yetenekle oylanır

İlk kez bir Türk şöhreti UEFA'nın "elçi"si oldu ve finali Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda oynanacak UEFA Kupası'nın kurasını çekti. Bu onur, önce basketbol sonra da futbol milli takımlarımızda forma giyip inanılmaz bir başarıya imza atan, İtalya'da üç farklı takımda 7 yıl top koşturan "Sinyor" a aitti. Bugün 72 yaşında olan "Sinyor", futbol üzerine fikir üretmeye devam ediyor. Bu röportajda onun ilginç anılarını, Türk futbolu üzerine düşüncelerini, genç Türk oyunculara öğütlerini bulacaksınız. "Sinyor" tarihi bir yanlışı da bu röportajda düzeltiyor.

Mazlum **Uluç**

▼Bugün artık hayal gibi görünen bir şeyi başardınız, basketbol ve futbolu milli düzeyde oynadınız. Basketbola nasıl başladığınızın ve futbola geçişinizin hikâyesini anlatır mısınız?

▲Akranlarıma göre daha uzun boylu olduğum için peni pivot olarak Modaspor aldı. O sırada 10-12 yaşlarındayım. Sonra Allah rahmet eylesin Önder Dai, Fenerbahçe Genç Takımı'nda bizi müthiş bir çalışmaya tâbi tuttu. Fundamental olarak çok iyi eğitildim. Yaş grubumuzda Türkiye Şampiyonu olduk. Sonra Fenerbahçe A takımına

yükseldim ve Milli Takım'da oynadım.

▼Arkasından futbola geçişiniz nasıl oldu?

▲Bilirsiniz, herkes mahallede futbol oynar. Ben de oynuyorum. Çok yetenekliyim ama futbol değil basketbol oynuyorum. Sonra dediler ki "Sen neden futbol oynamıyorsun? Gel Fenerbahçe kulübünde futbol oyna." O dönemde genç takım Pazar sabahı maçlar yapıyor. Ben de oynamaya başladım ve kupalar aldım. Takımla Bulgaristan'a turnuvaya gittim. Genç takımı Bulgaristan'a gönderen Niyazi Sel vardı. Fenerbahçe'nin eski

sağ açığı. O dönemde de Fenerbahçe'de yöneticilik yapıyor. Beni A takıma aldı. Fakat o vakit A takımında futbol oynamak değil, takım arkadaşlarının seni tutması önemli. Orada oynadığım futbolla popüler oldum. Bir maça annem de geldi. Maç Fenerbahçe'nin eski stadından oynanıyor. Küçük bir şeref tribünü var, annem de orada oturuyor. Fenerbahçe bir sezon önce Karşıyaka'ya yenilmiş. Benim oynadığım maçı 7-1 kazandık. Santradan aldığım topu yere indirmeden gol attım. Tribündeki birisi beni

Önder Dai Fenerbahçe Genç Basketbol Takımı'nda bizi müthiş bir çalışmaya tâbi tuttu. Fundamental olarak çok iyi eğitildim. Sonra A takıma yükseldim ve Basketbol Milli Takımı'nda oynadım. O dönemde mahalle arasında futbol da oynuyordum.

Futbolda çok yetenekliydim. Fenerbahçe'nin genç takımında oynamaya başladım ve kupalar kazandık. Bulgaristan'da katıldığımız bir turnuvanın ardından Niyazi Sel beni A takıma aldı. O vakit A takımda futbol oynamak değil; takım arkadaşlarının seni tutması önemliydi.

Avrupa'da uzun süre oynayabilmek kalite, zekâ, beceri ve şahsiyetle ilgili bir şey. İtalya'da oynadığım tüm takımların sahadaki patronuydum. Giyiminle, kuşamınla, yemeğinle, konuşmanla, arkadaşlığınla iyi ilişkiler kurman lâzım.

Bizim zamanımızda böyle sahalarda yoktu. Çamurun içinde oynuyorduk. O zamanki toprakla iplik dikilmiş, son derece ağır. Bir de eskimesin diye içyağıyla yağlanınca iyice ağırlaşıyor. Topun o sıyrılmaz kısmı kaşına falan gelse indirir kaşını aşağı.

övmek için küfürlü bir tabir kullanmış. Yanındakiler hemen “Sus yahu, annesi burada” diye ikaz etmiş. Annem bir daha maça gelmedi. Ben de futbola böyle başladım. **▼Bugün için bir basketbolcunun dönüp de futbol oynayabilmesi mümkün mü?** **▲**Elbette, yeteneği varsa neden olmasın? Hem yeteneğin olacak hem de fizik kabiliyetin olacak. Güçlü olman gerekiyor tabii. Futbol basketbola nazaran çok ağırdı. Bizim zamanımızda böyle sahalarda yoktu ki. Çamurun içinde oynuyorduk. Bileğe kadar balçığa batıyorduk. O zamanki toprakla iplik dikilmiş, son derece ağır. Bir de eskimesin diye içyağıyla yağlanınca iyice ağırlaşıyor. Topun o sıyrılmaz kısmı kaşına falan gelse indirir kaşını aşağı. Üstelik o zaman Mithatpaşa Stadı'nda oynuyoruz. Gazhane tarafından bir rüzgâr eserdi, ciğerlerimizi deler geçerdi. Formalarımızın içine gazete kâğıdı koyup da futbol oynardık. Sonra oraya da tribün yapılıncaya rüzgârı kesti.

Galatasaray'a değil, Beşiktaş'a attım

▼Aynı gün içinde Galatasaray'a karşı hem basketbolda hem de futbolda mücadele edip potada 28 sayı, sahada 1 gol attığınızı okumuştum. O günden bize söz eder misiniz? **▲**Bunu Yılmaz Özdil de yazmış ama olay tam öyle değil. Mithatpaşa Stadı'nda Beşiktaş maçı oynadım ve 4-2 kazandığımız maça 2 gol attım. Ondan sonra da Galatasaray-Fenerbahçe Teşvik Turnuvası finalinde oynadım ve 32 sayı attım. 32 sayı bugünün 32 sayısı da değil. Çünkü istersen 32 dakika topu elinde tut. Bugünkü gibi 24 saniye hücum süresi sınırlaması yok. Üstelik Galatasaray'a karşı. Galatasaray da muhteşem bir takım. O maç ilk defa radyodan yayınlanmış ve Eşref Şefik anlatmıştı. O dönemde Gümüşsuyu'nda Fenerbahçe'nin bir lokali vardı. Mithatpaşa'dan çıkınca beni o lokale getirdiler. Oradan bir taksiye binip Spor Sarayı'na gideceğiz. Ama Radyoevini'nin önünden Spor Sarayı'na kadar insan seli. Geçebilmek mümkün değil. O dönemde İstanbul'da kadana atlı polisler vardı. Zaten o polisleri geçmek de mümkün değil. Bir polis arabası gelip beni aldı ve itfaiyenin arkasından Spor Sarayı'na götürdü. O Galatasaray maçını böyle oynamıştım. **▼Sami Çölgeçen Bey iyi bir dostunuz. Onun evinde size ait bir gümüş plaket gördük. Ona hediye etmişsiniz. Bu plaketin ne olduğunu ve hediye etmenizin hikâyesini anlatır mısınız?** **▲**Fiorentina'ya transfer olduğum vakit, Atletico Madrid'le Glasgow'da Kupa Galipleri Kupası finali

oynamıştık. Glasgow o dönemde en büyük stada sahipti. Tam 130 bin kişilik. O finale katıldığımızı dair birer plaket verdiler. Ben de Sami'ye çok severim, “Al bunu sakla” diye plaketini ona hediye ettim.

Hidegkuti beni gözüne kestirmiş

▼Siz Avrupa kupalarında final oynayan ilk Türk futbolcusunuz. Menajerlik sisteminin bulunmadığı, Türk futbolunun gündem oluşturmadığı, iletişimin de bu derece yaygın olmadığı bir dönemde sizin İtalya'ya transferiniz nasıl gerçekleşti? Fenerbahçe'de oynarken, Macar şampiyonu Csapel'le İstanbul'da bir maç yaptık. 97. saniyede gol yedik. 86. dakikada bir gol attım ve maç 1-1 bitti. Rövanş maçında da olağanüstü bir futbol oynadım ve 3-2 kazandık. Maçı izleyen Macar futbolunun sembol isimleri Hidegkuti, Lantos, Kocsis bizim soyunma odasına geldiler. “8 numara kim?” diye sordular. Ben de sıska bir çocuğum. Adamlar boynuma sarılıp beni öptüler. Hidegkuti beni gözüne kestirmiş. Daha sonra Fiorentina'ya Teknik Direktör olunca beni de transfer etti. Fiorentina'ya gittiğimde 25 yaşındaydım. **▼Sizin döneminizde ve öncesinde Avrupa'ya oyuncularımızın gittiğini görüyoruz, ama sonrasında uzun bir duraklama devri yaşıyor. Bu duraklamanın nedeni neydi sizce?** **▲**Bir kere o dönemde şimdiki kadar fazla sayıda turnuva yoktu. Bugünkü gibi milli maç temaları yoktu. Mesela diyorlar ki Hakan veya

bir başkası şu kadar milli oldu. Lefter bir senede iki maç oynuyor, 60 kere milli olmuş. İkisini nasıl mukayese edeceksiniz? Bugün bir senede 15 tane milli maç oynanıyor. O zamanlar bir-iki tane hususi maç oynanacak ki görüneceksiniz. Mali yetersizliklerden dolayı takımlarımız Avrupa'ya da gidemiyordu. Yoksa o devirde olağanüstü yetenekli oyuncular vardı. Bir Ali İhsan vardı Beşiktaş'ta, olağanüstü bir oyuncuydu. Beckenbauer'in iki misli futbolcuydu. Santrhaftı ama nereye koyarsanız oynardı. Müthiş çabuktu. Topu kaleciye verdiği görülmemişti, mutlaka oyuna sokardı. Her çıktığı kafa topunu mutlaka arkadaşına indirirdi. Recep vardı, Kadri vardı, Lefter vardı, Suat vardı. Hepsi müthiş oyuncularlardı.

Nerede o eski yıldızlar?

▼İyi bir noktaya geldik. Bugün deniliyor ki, eski futbolcular günümüz temposuna ayak uyduramazdı. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? **▲**Bakın ben iki devirde de oynamış bir adamım. Son dönemimde yeni nesille de oynadım, eskilerle de oynadım. O zamanın Lefter'li, Recep'li, Ali İhsan'lı, Eşref'li, Nusret'li, Mehmet Ali'li Milli Takımı'nı kur ve bugünkü çalışmayı yaptır, Almanya'yla alay ederler. Hepsi olağanüstü bireysel yetenekli, çabuk ve kuvvetli oyuncularlardı. Bütün iş iyi antrenman yapıp takım oyununu oturtmakta. **▼Bugün eskisi kadar yetenekli oyuncu çıkmamasını nasıl açıklayabiliriz?** **▲**Bir Macaristan'ı ele alın. Macaristan şimdi köylü takımı oldu. Wembley'de İngiltere ile oynuyorlar, İngiltere tarihi boyunca orada yenilmemiş. Avrupa karmasına ilk yarıda 4 tane atan bir takım. Macarlar o İngiltere'ye 6 tane attılar, ortalık birbirine girdi. Başka türlü bir futbol oynuyorlardı. Tabii yetenekli futbolcuları vardı. Budapeşte'de de İngilizlere 7 tane attılar. Ama şimdi onlarda da eski yetenekler yok. Bu bir kabiliyetli ve kaliteli oyuncu jenerasyonu meselesi. **▼Peki, yetenek eksikliğini neye bağlamak gerekiyor?** **▲**Bir şeye bağlamak gerekmiyor. Yetenekse yetenek bir yerde ortaya çıkar. Şimdi Brezilya'da futbol okulları var, kulüpler var ve çok büyük bir organizasyon var. İngiltere'de de öyle. Ama o okullara ve kulüplere gelen oyuncular çok yetenekli değilse olmuyor işte. **▼Acaba futbol okulları sokaktaki yetenekleri baskı altına alarak köreltiyor mu?** **▲**Futbol okullarında önemli bir yanlış var. Küçük çocuklara kondisyon antrenmanı yaptırıyorlar. Halbuki o çocukların fundamente ihtiyacı var. Kondisyon 14

Mithatpaşa'da Beşiktaş'ı 4-2 yendiğimiz maça 2 gol attım. Sonra Spor Sarayı'nda Galatasaray potasına 32 sayı bıraktım. 32 sayı bugünün 32 sayısı da değil. Çünkü istersen 32 dakika topu elinde tut. Bugünkü gibi 24 saniye hücum süresi sınırlaması yok.

Csapel'le İstanbul'da 1-1 berabere kaldık ve golü ben attım. Rövanşta da olağanüstü oynadım ve 3-2 kazandık. Hidegkuti, Lantos, Kocsis soyunma odasına geldiler, sarılıp öptüler. Hidegkuti daha sonra Fiorentina'ya Teknik Direktör olunca beni transfer etti.

Lefter'li, Recep'li, Ali İhsan'lı, Eşref'li, Nusret'li, Mehmet Ali'li Milli Takım'ı kur ve bugünkü çalışmayı yaptır, Almanya'yla alay ederler. Hepsi olağanüstü bireysel yetenekli, çabuk ve kuvvetli oyuncular. Bütün iş iyi antrenman yapıp takım oyununu oturtmakta.

Futbol okullarında önemli bir yanlış var. Küçük çocuklara kondisyon antrenmanı yaptırıyorlar. Halbuki o çocukların fundamente ihtiyacı var. Kondisyon 14 yaşından sonra verilir. Bizde 9 yaşındaki çocuğa kondisyon veriliyor. Oysa o yaşta çocuk oyun oynamalı.

Milano'da öyle bir maç oynadım ki, Milan'ı 2-0 yendik. Maçın bitmesine 5 dakika kala elimi kaldırdım ve “Oyundan çıkıyorum” dedim. O zaman oyuncu değiştirme falan yok. Takım 10 kişiyle oyuna devam etti. Maçı izleyen Interliler bunu görünce gülmekten ölmüş.

Geçmişte Oğuz'u beğeniyordum, şimdi de Arda'yı. Bizim Alex'i beğeniyorum ama durarak oynayanını değil, hareketlisini. Güiza iyi işler yapacak gibi görünüyor. Delgado'yu, Kayserispor'dan Mehmet Topuz'u ve stoper Aydın'ı beğeniyorum.

yaşından sonra verilir. Bizde 9 yaşındaki çocuğa kondisyon veriliyor. Oysa o yaşta çocuk oyun oynamalı. Yetenekli çocuğu motomot bir sistemin içine sokarsanız becerilerini de kaybediyor. Ama yine de olağanüstü bir yetenekse mutlaka çıkar.

Lider oyuncu olmanız lâzım

▼Siz Avrupa'da 7 sene kaldınız. Bugün baktığımızda çok az oyuncumuzun Avrupa'da uzun süreli kalabildiğini görüyoruz. Bunu nasıl değerlendirmek gerekir? **▲**Bu kalite, zekâ, beceri ve şahsiyetle ilgili bir şey. Fiorentina'dayken ben o takımın sahadaki patronuydum. Venezia ve Lazio'da da öyle. Takım arkadaşlarıma “Onu öyle, bunu böyle yapın” diyordum. Bir de oraya gidip onun bunun peyki olmak var. **▼Türkiye'den başka bir dünyaya gidiyorsunuz. Hele sizin devrinizde aradaki fark daha da fazlaydı. Kültürel olarak da farklı bir ortam var. Nasıl lider oyuncu olacaksınız?** **▲**Oynadığın oyunla, oyundaki bilginle, verdiğin paslarla, attığın gollerle oluyorsun. İtalya'da penaltı kullanmadan 21 gol atmıştım. İspanyol Suarez penaltılarla 29, Milanlı Rivera 17 gol atmıştı. **▼Sadece oyun kalitesi yetmiyor herhalde.** **▲**Ben Moda çocuğuyum. Bir bilgi ve görgünüz varsa tabii ki farklı bir şey oluyor. Ona göre dostluklar kurabiliyorsunuz. Bakın bir misal anlatayım. Spor yazarlığı yapmaya başladıktan sonra Galatasaray'ın Roma ile oynayacağı maç için Roma'ya gittik. Avaccio diye bir restoran var. Gitmeyeli kaç sene olmuş. Galatasaraylı bir grupla oraya yemeğe çıktık. Futbol oynadığım dönemde orayı kalabalık bir aile çalıştırıyordu. İçeri girdim, kapıdaki adam “Bartu sen misin?” dedi, sarıldık, öpüştük. Yarım saat sonra evden babalarını alıp geldiler. Adamcağız felç geçirmiş, tekerlekli sandalyeyle getirdiler. Böyle dostluklar kurulmuş yani. Giyiminle, kuşamınla, yemeğinle, konuşmanla, arkadaşlığınla iyi ilişkiler kurman lâzım. Bunun yanında futbolu da iyi oynarsan büyük bir ağırlığın oluyor. İdareci üzerinde de oluyor tabii. **▼Lisan konusunda sıkıntı çektiniz mi?** **▲**Oraya gittiğimde “piove”den başka kelime bilmiyordum. Domenico Modugno'nun ünlü şarkısının ismi. Her Cumartesi günü takım halinde sinemaya gidiyorduk. Sinemada neyin ne olduğunu anlıyorsunuz ve lisan öğrenmenize büyük katkı sağlıyor. Anlamadığınızı

mahvettik ve 2-0 kazandık. Maçın bitmesine 5 dakika kala elimi kaldırdım ve teknik direktörümüze "Ben oyundan çıkıyorum" dedim. O zaman oyuncu değiştirme falan yok. Takım 10 kişiyle oyuna devam ediyor. Teknik direktörümüz yanıma gelip koluma girdi, bir sigara yakıp bana verdi. Inter takımı da Teknik Direktörleri Herrera ile birlikte maçı izlemeye gelmiş. Bizim teknik direktörümüz de maçtan önce onlara "Bartu bu Milan'ın canına okuyacak" demiş. Inter de tabii Milan'ın

şeyi arkadaşınıza soruyorsunuz, o size izah ediyor. Televizyon seyrediyorsunuz. Sonuçta kısa sürede derdimi anlatmaya başladım. Inter'i 4-1 yendiğimiz maçtan sonra televizyon ve radyodan benimle röportaj yaptılar. "Ne kadar iyi İtalyanca konuşuyorsun" dediler. Basit ve kısa İtalyanca cümlelerle derdimi anlatabilmiştim.

▼İtalya'da en iyi olduğunuz dönem Venezia dönemi miydi?

▲Venezia'da müthiş oynadım. Milano'da Monza ile bir kupa maçı oynadık, 3-0 yendik, üç golü de ben attım. Venedik'te gazete basılmaz. Milano'da basılıp Venedik'e gelir. Geri dönüşte deniz otobüsüne bineceğiz. İskeleden gazete aldık, manşette "Bartu'nu yeni dansı" başlığı var. Lazio'dayken küme düşmemeye oynuyoruz. Son üç maçımız kalmış. O sırada da "Bir avuç dolar" filmi oynuyor ve filmin "Bir şey olursa ben buradayım" diye meşhur bir repliği var. Üç maçı da adeta tek başıma aldım. Televizyoncular, gazeteciler geliyor. Onlara "Bir şey olursa ben buradayım" diyorum. Birinci sayfalardayım. O performansla Lazio kümede kaldı.

Milano'da maç bitmeden sahadan çıktım

▼Anılarınız birbirinden değerli ama unutamadığınız maçlardan birini anlatır mısınız?

▲Lazio ile Milano'da Milan'la oynuyoruz. Milan takımında Rivera, Altafini, Radice, Trapattoni, Cesare Maldini var. Sisli bir hava ve maç 0-0 gidiyor. Son 5 dakikada sis iyice yoğunlaşınca hakem maçı iptal etti. Bir hafta sonra yine gittik, yine kötü bir hava var. 15 dakikada 2-0 yaptılar. Bizim kalecimiz de şimdiki Buffon'un babası. Devre arasında yine sis basmaz mı? Bu sefer Milan ağlıyor. Hakem yine maçı tehir etti. Üçüncü maçta hava cam gibi. O gün bir maç oynadım ki, Milan'ı

yenilmesini istiyor. Benim sahadan öyle çıkışımı gördüklerinde Interliler gülmekten ölmüş.

▼Madem teknik direktörden bahsediyoruz, bugünün futbolcu-teknik direktör ilişkileri ile sizin döneminizi kıyaslar mısınız?

▲Bizim dönemimizde futbolda bu kadar fazla para yoktu. Oyun daha amatör olduğu için antrenörler daha babacan davranırlardı. Şimdi işin içine para girdiğinden oyuncu antrenörden çekiniyor. Bakın, İtalya'da oyuncu oyundan atılmaktan da korkar. Çünkü oyundan atıldığınızda cezanız Salı günü açıklanır. Kaç hafta ceza aldıysanız maaş ve priminizin o kadarlık bölümünü kaybedersiniz. Burada cezanın zamanında açıklanması ve oyuncunun aldığı cezaya göre para kaybetmesi önemli. Bu sistemin Türkiye'de de uygulanması faydalı olur.

Kulüp bütçeleri denetlenmeli

▼İtalya'da uygulanmasında fayda gördüğünüz ve Türkiye için tavsiye edeceğiniz başka örnekler var mı?

▲Juventus 1982'de Platini'yi aldı. Ardından da Zico'yu transfer etti. Federasyon hemen devreye girip "Alamazsınız, çünkü bütçeniz buna müsait değil" dedi. Bunun üzerine daha ucuz diye Boniek'i aldılar ve Zico da Udinese'ye gitti. Üstelik Juventus'un Başkanı da Agnelli. Bırakın Zico'yu, memleketini de beraber alır. Ülkemizde de böyle bir denetimin getirilmesi ve kulüplerin bütçelerine göre transfer yapılabilmesi lâzım.

▼Günümüzün taraftar davranışları hep geçmişle kıyaslanır ve geçmişe övgüler dizilir. Sizin bu konudaki değerlendirmeniz nasıl? O dönemde de bugünkü gibi amigolar, taraftar grupları var mıydı?

▲Amigo olarak bir tek Karıncaezmez Şevki vardı. Dünya beyefendisi bir adamdı. Deniz

tarafındaki Galatasaray tribününde bayrağını açar, takımı alkışlatır; arabasının altında sarı-kırmızılı çiçekler vardır, onları sular. O dönemde bir de şu vardı. Mesela Fenerbahçe, Kasımpaşa ile oynuyor, 30 bin seyircinin 7-8 bini Galatasaraylı. Lefter'le Can'ı seyretmeye geliyorlardı. Fenerlilerin 7-8 bini de Metin Oktay'la Kadri'yi görmek için Galatasaray maçına gidiyordu. Tribünde de yan yana oturuyorlardı. Ama ortaya rant çıkınca böyle taraftar birlikleri de oluşuyor.

▼Bugünün futbolcuları içe kapalı yaşıyor ve toplumla fazla ilişki kurmuyor. Bu konuda da bir kıyaslama yapabilir misiniz? Siz de toplumdaki uzak mı yaşıyordunuz?

▲Yok canım, nerede? Benim hem basketbol hem de futbol oynadığım dönemde Altıyol çok popülerdi. Oraya çıkardık. Ben tıfıl bir çocuktum. Orada beni yakalayan öperdi. Futbolcuya karşı bir garaz yoktu. Şimdi oyuncu hem çok para kazanıp hem de bir şey vermediği zaman insanlar sinirleniyor. Dolayısıyla oyuncular da toplumun içine fazla çıkmıyor. Bugünkü oyuncuların aldıkları paralara karşı değilim. Sonuçta ben futbolcudan yanayım. Ama aldıkları paranın karşılığında profesyonelce yaşasınlar ve özellikle büyük takımlarda oynamanın ne kadar önemli olduğunu anlasınlar.

Türkiye'de çok çabuk başarı bekleniyor

▼Türkiye'de oyuncu yetiştirilmesi konusuna yeterince önem verildiğini düşünüyor musunuz?

▲Bu konuda şöyle bir örnek vereyim. 70'li yılların başında Ajax, Bayern Münih'i Amsterdam'da 4-0 yendi. Bayern'in başkanına "Böyle bir fark olur mu?" diye sordular. Adam, "Evet olur. Bizim 12, Ajax'ın 32 tane genç takımı var. Aradaki fark budur" cevabını verdi. Bizde başkandan da yöneticiden de futbolcudan da çok çabuk başarı istiyorlar.

▼Stilini kendinize benzettiğiniz bir oyuncu var mı?

▲Bana benzetilen oyuncular vardı. Sergen Beşiktaş'ın genç takımında oynarken adı "Küçük Can Bartu"ymuş. İzlemeye gittik, hakikaten de çok güzel oynamıştı. Beni ise Büyük Fikret'e benzetirlerdi. Sergen de bana benzetiliyordu. Ama ben daha deparlı, çabuk ve güçlü bir oyuncuydum. Fenerbahçe'de forma giyip oynadığımız hakemli maçlarda 286 gol atmışım. Bunu Hikmet Pulcu bana söyledi. Fenerbahçe kitabında ise resmi maçlarda attığım 136 gol var.

▼Bugün beğendiğiniz oyuncular var mı?

▲Oğuz'u beğeniyordum, bıraktı. Arda'yı beğeniyorum. Bizim Alex'i beğeniyorum ama durarak oynayanını değil, hareketlisini. Appiah'ı beğeniyordum, gitti. Güiza iyi işler yapacak gibi görünüyor. Delgado'yu beğeniyorum. Ben becerikli ve oyuna hâkim olabilen oyuncularını seviyorum. Kayserispor'dan Mehmet Topuz'u, stoper Aydın Toscalı'yı beğeniyorum.

Fenerbahçeliler beni dövecekti

▼Galatasaray hiç peşinize düştü mü?

▲Daha futbol oynamadan önce Galatasaray beni istedi. Bunun ilginç bir hikâyesi var. Basketbol A Milli Takımı'yla Yugoslavya'dan dönmüştük. Suadiye Otel'in arkasında golf sahası vardı. Orada da Çadırspor diye bir takım kurulmuş, Beşiktaşlı Coşkun ve Sedat, Galatasaraylı Süt Ali, Kâmil, Yüksel oynuyorlar. Çiçek Sineması'nın karşısında da 7 kişilik bir futbol sahası var. "Hadi" dediler, "Basketbolcularla maç yapalım." Maç 6-6 berabere bitti, bunları mahvettim. Dediler ki, "Turnuva başlıyor, aman sen de Çadırspor'dan oyna." Baba Gündüz de orada, maçları seyretmeye geliyor. Galatasaray A takım oyuncularıyla Fenerbahçe'nin A takım oyuncularını karşılaşıyor, ben de Galatasaraylıların içindeyim. Metin falan oynayamıyor o takımda. Fenerbahçe ile Galatasaray finalde karşılaşacak. Beni "Galatasaraylıların arasında oynama" diye tehdit ediyorlar. Eve kaçtım. Anneme "Aman sakın bana izin verme, hadise çıkacak" dedim. Galatasaraylılar üç kişi geldi, annem "Hayır" diyemeden yaka paça alıp beni götürdüler. Saha tıklım tıklım dolu. En az 10 bin kişi var. Maç başladı, 9-0 yaptık. 9 golü de ben attım. Kaleci Selahattin'i bir o yana yatırıyorum, bir bu yana. Fenerbahçeliler beni dövmek için sahaya girdiler, linç edecekler. Kavga çıktı, polis geldi, maç yarıda kaldı. Neyse, Suadiye golfe döndük. Gırgır olsun diye, "Bu futbol çok hoşuma gitti, kavgalı mavgalı bir spor. Karar verdim, futbol oynayacağım" dedim. Suat, "Oğlum burası parke mi, yağmurda çamurda nasıl oynayacaksın? Futbol oynamayı o kadar kolay mı zannediyorsun?" dedi. "Sen kendine yer ara, ilk milli maçta sağ iç ben oynayacağım" karşılığını verdim. O dönemde henüz futbol oynamıyorum. Neyse bu olaydan sonra Fenerbahçe beni kadroya aldı. İlk milli maçta sağ iç ben oynuyorum, Suat yedek. Tek seçici de Galatasaraylı Eşfak Aykaç. O maçta Polonya ile 1-1 berabere kaldık.

Avustralya

Brett Emerton

Lucal Neill

Avustralya için dönüm noktası 1976 Montreal Olimpiyatları'ydı. Tek bir altın madalya dahi alamayan ülkenin yöneticileri bu utancın altında ezilmektense müthiş bir sistem devrimine gitti. Avrupa'daki spor enstitüleri incelenmiş ve birçok spor dalında elit sporcuların yetişmesinde enstitü sisteminin başarısı vurgulanmıştı. Avustralya da 1981'de enstitü sistemine geçti ve günümüzde tüm kıtayı saran muazzam bir sisteme sahip oldu.

Caner **Eler**

Futbolun yeni ekolü

Ünlü yıldız Harry Kewell Liverpool'dan Galatasaray'a transfer olduğundan bu yana sakatlıkları, yeteneği, kariyeri gibi birçok özelliği dillere pelesenk oldu. Fakat en az üstünde durulan konu belki de Harry Kewell'in yetiştiği, köklerinden beslendiği Avustralya'nın futbol geleneği. Evet, "Avustralya'nın futbol geleneği" demek, kulaklara biraz uzak gelen bir deyim olsa da tamamıyla gerçeği yansıtıyor. Genelde Avrupa ve Güney Amerika kıtalarındaki emsallerinden hep etkilenen Türkiye'nin, aslında Avustralya sistemine mercek tutması uzun vadede çok daha değerli olur gibi gözüküyor. Bu sistemi biraz incelemek gerekiyor.

John Aloisi

Mile Sterjovski

Avustralya, ülke geçmişine baktığımızda meşhur kaptan James Cook ve mürettebatının bu büyük kara parçasını keşfetmesinden ve 18. yüzyılda ilk kolonileşmenin başlamasından bu yana devamlı dışarıdan göç alarak gelişen bir yapıya sahip. Büyük bölümünü Britanya'daki az gelirli ya da toplumdan dışlanmış kesimin oluşturduğu bu göç akımının etkisiyle İngiliz sporlarından etkilenmişlerdi. Temellerinde hep bu var. Fakat İngilizlerden futbolu taşımalarına rağmen asıl daha çok klasik kriket, rugby, polo gibi Britanya spor türlerini örnek aldılar. Lâkin II. Dünya Savaşı sonrasında özellikle Güney ve Doğu Avrupa ülkelerinden gelen göçmenlerin yoğunluğunun artması ve özellikle de Avustralya yönetiminin ırk olarak daha çok bu ülkeleri göç kotasında değerlendirmesiyle spor alışkanlıklarında da değişimler yaşanmaya başladı. Zaten sonrasında 1956 Melbourne Olimpiyat Oyunları'nın düzenlenmesi spor gelişiminin hızlanmasında ve özellikle çeşitlenmesinde büyük rol oynadı. Futbola olan ilgi de gelen göçmen profilinin farklılaşmasıyla artmaya

başladı. Özellikle Hırvat, Sırp, Polonyalı, İtalyan, Yunan, Alman doğumluların tabana yayılması, sadece İngiliz kökenli olan kriket, rugby gibi sporları değil diğerlerini de öne çıkarmaya başladı. İşte tam bu dönemde yani 50 ve 60'lı yıllarda temel eğitimin sporla kol kola yürümesi gerektiğini düşünen Avustralya yönetimi, spor liseleri açmayı düşündü. Bunların ilki ve en önemlisi Sydney'de "Westfields Sports High School" adıyla açılarak, örgün eğitimle sportif gelişimi koordineli bir şekilde öğrencilere sunmaya başladı. İlk yılında 300 öğrenciyle hizmet veren okul, çok yoğun bir eğitim müfredatına sahip olmasına rağmen birçok spor dalında da etkin bir öğretim sistemine sahipti. Fakat genel spor skalasında futbol hâlâ çok aşağılardaydı. Zaten Avustralyalıların kriketin oynanamadığı kış aylarında uğraşabilmek için icat ettikleri ve rugby'nin Avustralya kurallarıyla oynanan versiyonu olan "Aussie Rules" yani Avustralya futbolu

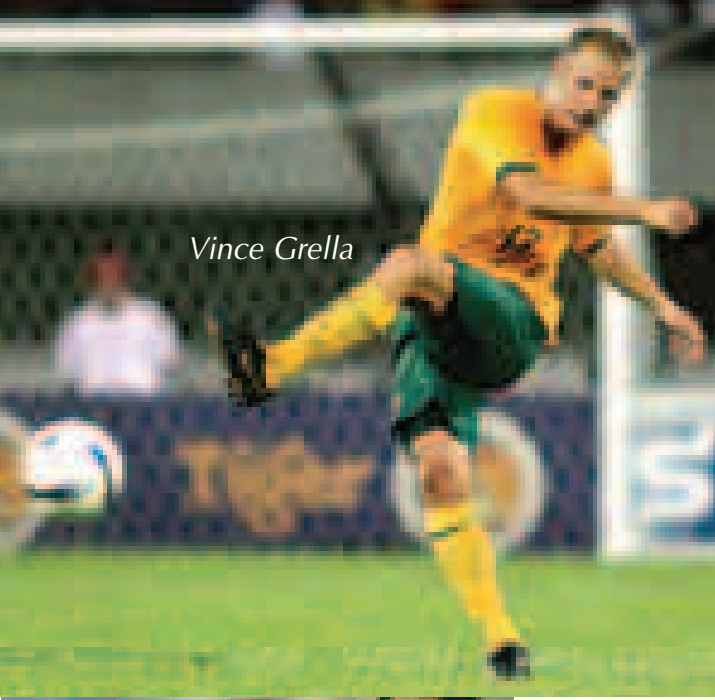

Harry Kewell

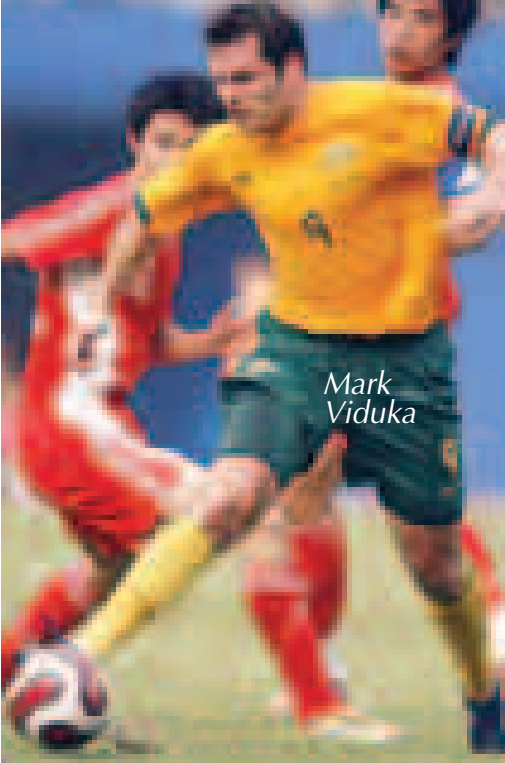
en popüler spor türüydü. Bu yapılan eğitimsel sistem değişiklikleri sonucunda Avustralya ilk kez Futbol Milli Takımı olarak 1974'te Dünya Kupası'na katılma şansı buldu. 1962'de ülkeye göç etmiş olan Sırp kökenli Rale Rasic yönetiminde kupaya giden Avustralya ilk turda elenmekten kurtulamadı. Milli takımın Dünya Kupası elemelerine ilk 1966 için katıldığını hatırlatalım. Zaten ilk yıllarında Teknik Direktör olarak eski Yugoslavya, Almanya ve İngiltere temsilcilerini görürüz. Avustralya sporu ve futbolu için asıl dönüm noktası 1976 Montreal Olimpiyat Oyunları oldu. Tek bir altın dahi alamayan ülkenin yöneticileri büyük bir utanç duyduklarını belirttiler, fakat bu utancın altında ezilmektense müthiş bir sistem devrimine

Mark Bresciano

Vince Grella

Mark Viduka

gittiler. Aslında 1973'te ilk olarak adımları atılan, fakat bu başarısızlık sebebiyle iyice hızlandırılan projenin genel yapısı hükümet tarafından kurulan bir komisyon ve onun başkanı Profesör John Bloomfield tarafından bir raporla belgelendirilmişti. "Avustralya'nın gelişiminde sporun rolü ve analizi" başlıklı raporda Avrupa'daki spor enstitüleri incelenmiş ve birçok spor

dalında elit sporcuların yetişmesinde enstitü sisteminin başarısı vurgulanmıştı. Bu rapor doğrultusunda hükümet, Dr. Allan Coles yönetiminde bir çalışma grubu oluşturarak, Avustralya'da spor enstitüsünün kurulması için çalışmalara başladı. Coles raporu da enstitü konusunda olumlu görüşler sununca 1975 yılında tavsiye kararı alındı. Fakat özellikle hükümet ile ülke olimpiyat komitesi arasındaki ihtilafların artması

sebebiyle proje ancak 1981 yılında hayata geçirildi. İşin enteresanı rafa kalkan projenin hayata geçmesinde o dönemin bakanlarından Bob Elicott'un Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı seyahat sırasında Çin'de enstitü ve akademi konseptini görmesiyle doğrudan bağlantı bulunması. 26 Ocak 1981'de açılan AIS "Avustralya Spor Enstitüsü" tüm spor dallarında eğitim vermeyi amaçlıyordu. Merkezi başkent Canberra yakınlarında bulunan kurumun, yıllar geçtikçe 26 spor dalında 35 spor programıyla inanılmaz bir büyüklüğe ulaşmasıyla Avustralya'nın çeşitli şehirlerinde merkezleri oluşmaya başladı. Günümüzde tüm kıtayı saran muazzam bir sisteme ve örümcek ağına sahipler. Enstitü açıldığında var olan temel sekiz spor dalından biri ise futboldu. Her ne kadar enstitü direktörlüğüne

yüzme antrenörü Don Talbot getirilse de her branşta uzman bir eğitim kadrosu oluşturulmuştu. Futbol programı iki amaçla hareket ediyordu:

- 1- Yetenekli genç futbolcu adaylarını keşfedip onları 20 yaşaltı milli takımı için yetiştirmek.
 - 2- Yetenekli antrenörleri burs yöntemiyle eğitmek ve geliştirmek.
- Bunun yanı sıra bilimden ve tıptan da destek alan eğitim programı üst düzey bir fiziksel ve mental antrenman programına sahipti. Buradaki temel noktalardan biri de sadece futbolcuları değil onları eğitecek olan antrenörleri de eğitmekti. İşte zaten bu noktada Avustralya futbolunun gelişimi başladı. İlk olarak 1980 yılında Okyanusya Kupası'na katılabilen yetersiz bir futbol milli takımı ve sadece göçmen Avrupalı nüfusun kurduğu "Sydney Croatia" ve "Marconi" gibi takımların yer aldığı sahipsiz bir lige dayanan futbolun temelleri, enstitünün ve onun öncesinde bahsettiğimiz spor liseleri sisteminin de etkisiyle inanılmaz bir hızla yeşermeye başladı. Sistemin diğer bir önemli artışı da sadece eğitim yuvası olarak değil, aynı zamanda tüm sporlarda olduğu gibi futbolda da Avustralya Gençler Ligi'nde mutlaka AIS takımının bulunması. Böylece genç futbolcu adayları sadece bilimsel olarak taktik, teknik ve fiziksel yönden değil, pratik ve oynama tecrübesi açısından da geliştiriyorlar. Günümüzde, program kapsamında spor psikolojisi, beslenme, fizyoloji, biyomekanik, güç, kondisyon, iyileşme ve seyahat dersleri dahi alıyorlar.

Kewell sistemin ürünü

Hemen hatırlatalım Harry Kewell hem Westfield Spor Lisesi hem de sonrasında Avustralya Spor Enstitüsü tedrisatından geçmiş bir futbol yeteneği. Onun böyle büyük bir yıldız olmasında bu sistemin çok büyük bir payı var. Daha kimler için yok ki? Bir bölümü Avustralya futbolunun tavan yaptığı 2006

Dünya Kupası kadrosunda da yer alan ve aralarında ülkemizde de oynayan isimlerin yer aldığı tarafımdan kısaltılmış liste bile bir hayli kabarık: Mark Viduka, Lucas Neil, Vince Grella, Mark Bresciano, Brett Emerton, Josip Skoko, Craig Moore, Kevin Muscat, John Aloisi, Mile Sterjovski, Ned Zelic. AIS sadece Avustralya futbolunda değil, Josip Simunic, Beşiktaşlı Anthony Seric, İtalyan Christian Vieri gibi isimlerin de gelişmesinde rol oynadı. Artık yavaş yavaş kendi ekolünü oluşturmaya başlayan bir ülke olmaya başladılar. 2004'te kurulan ve ilk sezonunu 2005-06 arasında yaşayan A-League de dünyadaki profesyonel ligler arasında örnek gösterilen bir organizasyon yapısına sahip. Lig sistemi konusunda enteresandır, ne İngiltere ne de diğer Avrupa ligleri örnek alınmış. Tam tersine, diğer Avustralya profesyonel liglerinde olduğu gibi (basketbol, rugby, Avustralya futbolu) Amerikan sistemi daha çok öne çıkmıştır. Hatta Avustralya Milli Takımı'nın lakabı da Socceroos olarak belirlenmiştir. Zaten takma ad sistemi de Amerika'dan geçen kültürel bir olgu. Avustralyalılar için isimsel bazda futbol "Aussie Rules" olarak bilinse de ülkenin etnik yapısının bir hayli çeşitli, futbola çok ilgi duyan ve "soccer" demeyen toplumlardan oluşması zaten gelişmenin sebeplerinden bir diğeri. Şu günlerde Avustralya'da futbolun gelişiminin önü kesilmek istense de artık çok zor görünüyor. Birkaç ay önce bir araya gelen Avustralya ve İtalya Futbol Federasyonları stratejik ve gelişme işbirliği yönünde bir anlaşmaya imza attı. Buna göre her türlü bilgi, hakem, antrenör, oyunun gelişimi, sistem, altyapı, gençlerin gelişimi, kadın futbolu ve spor bilimi konularında alışverişe dayanan bir anlaşma bu. Tüm bunlar, Avustralya'nın artık önemsenen, hatta ülkenin kökenlerinin dayandığı ve kraliçesine bağlı bulunduğu futbolun beşiği İngiltere'de dahi sistem açısından örnek alınan bir futbol ülkesi olduğunu gösteriyor. Belki bizim de Kewell, Djite, Nick Carle, Josip Skoko, Mile Sterjovski gibi yetenekli Avustralyalılardan bu konuda feyiz almamız gerek.

Enstitünün amacı yetenekli genç futbolcu adaylarını keşfedip onları 20 yaşaltı milli takımı için yetiştirmek. Ayrıca yetenekli antrenörleri burs yöntemiyle eğitmek ve geliştirmek. Harry Kewell'in da aralarında bulunduğu Mark Viduka, Lucas Neil, Vince Grella, Mark Bresciano, Brett Emerton, Josip Skoko, Craig Moore, Kevin Muscat, John Aloisi, Mile Sterjovski, Ned Zelic gibi uluslararası yıldızlar işte bu sistemin ürünü.

Futbolun Beyin Takımı

Kıvanç **Koçak**

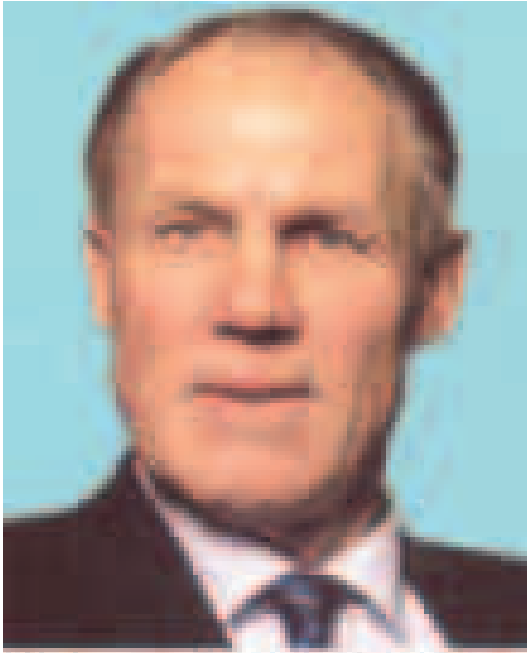
Futbolu herkes oynar ama Hollandalılar bir başka oynar. Kazansalar da kaybetseler de sahada en çok alkışlananlar onlardır. Çünkü mesele zevk almaksa, futbolseverler en çok Portakalları seyretmekten keyif alır. Onları izlerken, her oyuncuyu sahanın her köşesinde görebilirsiniz. Oyun kurgusu sahanın dört bir yanına yayılır. Oyunculara biçilmiş sabit roller de yoktur. Tüm bu özellikler "total futbol" adı altında özetlenebilir. Ortaya çıkan bu şiir gibi futbolun mimarı ise yazımıza konu olan "General"dir.

Rinus Michels

Futbolun şiirini yazdı

DE GENERAAL

“Toplu hücum-toplu savunma”, “her oyuncunun, sahanın her yerinde top için mücadele etmesi”, “oyun kurgusunun sahanın belli bölümlerine değil tamamına yayılması”, “oyunculara biçilmiş sabit roller yerine herkesin savunmacı ya da hücumcu olması...”
“Total futbol” denilen anlayışı izah etmede kullanılan açıklamalar bunlar. Hollandalı bir adamın, futbol

oyununun gidişatını bütünüyle değiştiren anlayışı... Hollanda Milli Takımı'na “başka” bir futbol oynatan, yarattığı, adeta şiirsel bir oyun oynayan takımıyla taraflı tarafsız herkesin gönlünü kazanan Rinus Michels, yani “General”, kuşkusuz futbol tarihinin köşe taşlarından birisi.

Hediye gelen Ajax forması

Vaftiz adıyla Marinus Jacobus Hendricus Rinus Michels, 9 Şubat 1928'de Amsterdam Olimpiyat Stadı'na birkaç yüz metre uzaklıkta bir evde doğdu. En büyük eğlencesi arkadaşlarıyla futbol oynamak olan Michels'in kaderi, dokuzuncu yaş gününde kendisine futbol ayakkabıları ve Ajax forması hediye edilmesiyle değişti. Futbola kendisi kadar meraklı birisi olan babasının da teşvikiyle, Ajax'ın altyapısına gitmeye başlayan Michels, futbolcu fabrikası takımın yetenekli gençlerinden birisi olarak dikkat çekerek 1940'ta Ajax genç takımına yükseldi. İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması ise başka birçok futbolcu gibi onun kariyerini de sekteye uğrattı. Fransa'nın Lille takımından aldığı transfer teklifi, askerlik engeline takıldı. 1946'da ilk kez Ajax A takımının formasını giyen Michels, kırmızı-beyazlıların ADO karşısında

8-3 kazandığı maçta beş gol atarak bir anda ilgi odağı haline geldi ve ne kadar kıymetli bir oyuncu olduğunu kanıtladı. 1958'e kadar 264 kez giydiği Ajax forması altında attığı 122 golle kulüp tarihine geçen Michels, uzun boyu ve gücüyle çok etkili bir hücum oyuncusuydu. Tekniği biraz zayıf olsa da özellikle çalışkanlığı ve “yırtıcılığıyla” rakip savunmalar için her zaman büyük bir tehlike oluştuyordu. 5 kez de Hollanda Milli Takımı'nda forma giyen Michels, geçirdiği bir sakatlıktan sonra eski sağlığına tekrar kavuşamayınca futbol kariyerini noktalamak zorunda kaldı. Futbolu bıraktıktan sonra bir spor akademisine devam eden Michels, yeşil sahalardan kopmamaya kararlıydı. Burada özellikle fizyoterapi alanında kendini geliştirdi. Sağır ve dilsizler için bir okulda beden eğitimi öğretmenliğine başlayan Michels, 1960'ta açılan antrenörlük kurslarına da katılarak teknik adamlık lisansını aldı. JOS Amsterdam ve AFC Amsterdam gibi amatör takımları çalıştıran teknik adam, 1965'te sürpriz bir kararla Ajax'ın başına geçirildi.

Düşme hattından zirveye

Düşme hattında bulunan takım, tarihindeki en başarısız günlerini yaşıyordu. Cruyff'un da aralarında bulunduğu çok yetenekli bir kadroya sahip takımın en büyük eksikliği disiplin ve motivasyondur. Michels'in taviz vermeyen kişiliği, kırmızı-beyazlıların gidişatını kökten değiştirecekti. Futbolculardan takıma

Total futbol

Michels'in yaratıcısı olduğu total futbolün kökeni, Ajax'ın sembol isimlerinden birisi olan teknik direktör Jack Reynolds'a uzanıyor. Bir dönem Reynolds'un hocalığında Ajax'ta forma giyen Michels, ondan öğrendiği saha parselasyonunu geliştirerek, futbolcuların “mevkilerinden kurtulmaları” esasına dayalı sistemi yarattı. İşin özünde, pozisyona göre “her oyuncu arkadaşının mevkiine geçebilir” anlayışı yatıyordu. Buna göre bir hücumcu savunmanın kendisinden başladığını unutmamalı, yerine göre kanat oyuncusunun görevini de yapmalı, savunmacılar ise hücumlarda etkili şekilde saldırıya geçmeye hazır olmalı, takımın parçası olarak aynı zamanda hücumcu olduklarını da unutmamalıydı. Bu sayede oyun alanı rakip için gittikçe daralıyor, kurulan baskı sonucu getiriyordu. Diziliştten daha önemli olan şey, takımın sahaya her alanda hâkim olmayı başarmasıydı. “Futbol savaştır” diyordu, “Cana yakın, uslu davranırsan kaybedersin.”

Almanya'nın rakibi oldu. 1974'ten kalan hesabı kapatmaya kararlı olan Michels ve takımı, Van Basten'in 88. dakikada attığı golle maçı 2-1 kazanarak finalde Sovyetler Birliği'nin karşısına çıktı. Tıpkı 1974'teki gibi, elinde çok iyi bir jenerasyon olan Michels'in taktik bilgisi ve becerisini Van Basten, Gullit, Koeman, Van Breukelen gibi isimler sahaya çok iyi

yansıttı, Portakallar, Sovyetler Birliği karşısında 2-0 galip gelerek (Van Basten'in o maçta Dasaev'e attığı gol turnuva tarihinin en güzel gollerinden birisi değil midir?) tarihlerinin ilk ve tek uluslararası başarısını kazandı. Milli takımın ardından yolu bir kez daha Almanya'ya düşen Michels'in yeni takımı Bayer Leverkusen'di. Ancak "General" istediği başarıyı bu sefer elde edemedi. Geçirdiği kötü sezonun ardından görevi bırakan Hollandalı teknik adam, en iyi

becerdiği işi yapmak üzere 1990'da yine milli takıma döndü. İtalya'da düzenlenen Dünya Kupası'nın favorilerinden birisi olarak gösterilen Portakallar, ezeli rakiplerini bir kez daha karşılarında buldu. Almanya'ya 2-1 yenilen Hollanda,

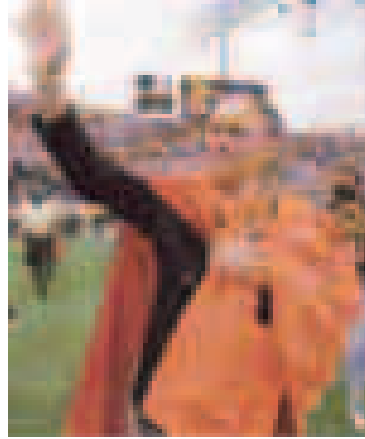
çeyrek finale kalamadan kupaya veda etti. Hollanda'nın 1992 Avrupa Şampiyonası'nda yarı finalde Danimarka'ya penaltı atışları sonunda elenmesi ise Michels'in milli takıma ve teknik direktörlüğe kesin olarak veda etmesine sebep oldu.

UEFA'nın "onur üyesi" olarak çeşitli kurullarda görev alan ve 1999'da FIFA tarafından "yüzyılın teknik adamı" seçilen "General", 3 Mart 2005'te geçirdiği kalp ameliyatının ardından çıkan komplikasyonlar sonucu Belçika'nın Aalst kentinde hayatını kaybetti. Ne kadar zaman geçerse geçsin, yarattığı "total futbol" anlayışıyla dünyada birçok teknik direktöre ilham kaynağı olan, "Otomatik Portakal"ın babası Michels'in, modern futbolun öncülerinden birisi olarak asla unutulmayacağı kesin.

de en yakıcı şekilde 1974'te Almanya'da düzenlenen Dünya Kupası'nda hissedildi. Finale gelinceye kadar herkesi kendisine hayran bırakan Hollanda, finalde Almanya'ya 2-1 yenilerek kupayı kaybediyordu.

Hollanda futbolunun babası

"Hollanda futbolunun babası" olarak anılmaya başlanan Michels, 1975'te bir kez daha Ajax'ın, 1976'da ise Barcelona'nın başına geçti. 1978'de Barcelona'yla İspanya Kral Kupası'nı kazandıktan sonra kendi deyimiyle "üstüne para alarak yapılan bir tatil" olarak değerlendirdiği Amerika'nın yolunu tutarak Los Angeles Aztecs'in Teknik Direktörlüğünü üstlendi. 1980'de tekrar Avrupa'ya dönen "General"ın yeni takımı Köln oluyordu. Disipliniyle bilinen Almanlar bile Michels'in sistematik bir disiplin içinde işlemlerini istediği taktik anlayışını algılamakta zorlandı. 1983'e kadar Köln'ü çalıştıran Michels; Littbarski, Schumacher, Allofs gibi oyuncularla yaşadığı gerilimlere rağmen, takımına 1983'te Almanya Kupası'nı kazandırmayı başardı. Ertesi yıl Hollanda Milli Takımı'na geri dönen Michels, 1985'te görevi bıraksada da 1986'da yeniden milli takımın başındaydı. Bu seferki dönüşü muhteşem olacaktı. Elemelerin ardından 1988'de Almanya'da düzenlenen Avrupa Şampiyonası'na katılmaya hak kazanan Hollanda; Sovyetler Birliği, İngiltere ve İrlanda'nın bulunduğu gruptan çıkarak yarı finalde

Ne dediler?

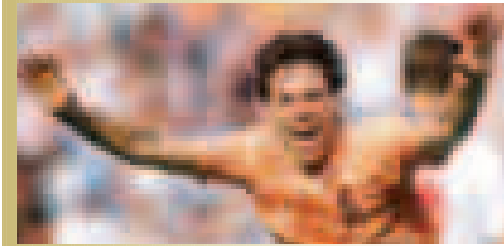

● Johann Cruyff Kimseden onun kadar etkilenmedim

"Hem futbolculuk hem teknik adamlık dönemimde kimse beni onun kadar etkilemedi. Hiç kimseden ondan öğrendiğim kadar çok şey öğrenmedim. Liderlik özelliklerine her zaman hayranlık duyduğum biriydi. Onu hep çok özleyeceğim."

● Marco Van Basten Hollanda futbolunun babası

"O, kesinlikle Hollanda futbolunun babası. Michels'i, Yunan mitolojisindeki bilgelik simgesi Nestor'a benzetiyorum. İyi bir hocada olması gereken

bütün özelliklere sahipti. Grubu motive etmeyi ve baskı altında müdahalelerde bulunmayı, kendine has mizah duygusuyla çok iyi başarıyordu. Michels'in, Hollanda Milli Takımı'nın başına geçmeme onay vermesi benim için büyük bir onurdu."

● Barry Hulshoff Yeni metotların ustasıydı

"Antrenmanları çok ağırdı ama yeni metotlar geliştirmekte üstüne yoktu. Son derece otoriter biriydi. Her fırsatta patronun kim olduğunu belli ederdi ama dışarıda sıcak ve güleryüzlü bir insandı. Ondan nefret ettiğimiz de olurdu, sonra düşününce haklı olduğunu anladık. Kaleci dışında herkesin atağa katıldığı, her zaman hücumu yönelik, sert bir oyun isterdi."

verebilecekleri, sahaya yansıtabilecekleri her şeyi almayı hedefleyen bir sistem olarak düşündüğü "total futbol" modelini uygulamaya başlayan "General", adeta elindeki sihirli değnekle dokunmuştu Ajax'a. 1967, 1970 ve 1971'de üç kez kazanılan Hollanda Kupası; 1966, 1967, 1968 ve 1970'te gelen lig şampiyonlukları. 1969'da Milan'a karşı kaybedilen Avrupa Şampiyonluğu unvanını ise 1971'te Panathinaikos'u yenerek kazanacaktı. Elde edilen bu büyük başarılar Michels'i 1971'de Barcelona'nın başına taşıdı. İspanyolların "rahat" tarzına alışmakta başlarda sorun yaşasa da kısa sürede Katalan takımına da damgasını vuran General, ilk göz ağrılarından Cruyff'un da takıma katılmasıyla 1974'te La Liga şampiyonluğunu kazanıyordu.

Aynı yıl Barcelona'dan ayrılarak Hollanda Milli Takımı'nın başına geçen Michels, yıllar içinde geliştirdiği total futbol anlayışını tam anlamıyla rafine hale getirebileceği bir takıma kavuşmuştu. Yine Cruyff'un liderliğindeki takım, Neeskens, Rep, Rensenbrink, Krol, Haan gibi isimlerle makine düzeniyle işleyen saha parselasyonu konusunda rakiplerine adeta ders veren bir hüviyete kavuştu. Ne var ki, "Futbol sonunda Almanların kazandığı bir oyundur" gerçeği belki

Sınırlarımı zorluyorum

Trabzonspor'un altyapısından yetiştirdiği önemli genç yeteneklerden birisi. Kalitesini, defalarca Genç ve Ümit Milli Takım kadrolarında yer alarak kanıtladı. Bir dönem yaşadığı bocalamayı “Bir araba düşünün. Tam uçurumun eşiğindeyken frene basılıyor ve son anda aşağıya yuvarlanmaktan kurtuluyor” diye anlatıyor ve Kayserispor'da kiralık olarak oynadığı dönemi yeniden futbola dönüşün başlangıcı sayıyor. Futbol felsefesini, “İnsan başarıyı kendi içinde hisseder, bunu karakteriyle birleştirir ve amacına öyle ulaşır. Her insan önce kendine güvenecek, sonra eyleme geçecek. Öncelikle yapabileceklerimin sınırlarını düşünüyorum, onları zorlamak istiyorum” cümleleriyle özetliyor.

Trabzonspor'da artık herkesin bir alternatifi var. Yapılan transferlerin dikkat çekici ve kendisini kanıtlamış isimler oluşu taraftarlara da ayrı bir heyecan getirdi. Takımdaki oyuncuların artık rehavete girmesi mümkün değil.

Güçlü olduğum sürece bu takımda sürekli oynarım. Tabii bunun yanında, kimsenin yerinin garanti olmadığını da biliyorum. Bu yüzden, rekabet gereği, hem fiziksel hem de mental yönden kendimi sürekli hazır tutmam gerekecek.

Song'un burada olması büyük bir şans. Çünkü engin bir tecrübesi var. Boş vakitlerimizde onunla konuşmaya çalışıyorum. Lider oyuncu karakterine sahip ve bizim de böyle lider bir futbolcuya ihtiyacımız vardı. Bu arada, Yattara ile de çok iyi bir ikili oluşturdu.

Taraftarla aram yavaş yavaş düzeliyor. Beni tekrar kabullenmeye başladılar. Bu, futbolcunun sahada nasıl mücadele ettiği ve takımına ne verdiğiyle de alakalı bir durum. Geçmişte yaptığım hatalardan da ders alarak, artık sadece maçlara odaklandım.

Tayfun Cora

Türker **Tozar**

▼Trabzonspor için geçen sezon neden böylesine sıkıntılı geçti?

▲Geçen sezonu Intertoto Kupası maçıyla açmıştık. Takım bu maça iyi hazırlanamadı, geç toplandı. Yeterince taktik idman yapamadan direkt maç havasına girdik. Sezonu erken açmamız sebebiyle sezon öncesi kampımızda da aksaklıklar yaşandı. Açıkçası iyi bir kamp dönemi geçirdiğimizi söyleyemem. Otelul Galati'ye şanssız bir şekilde yenilip Intertoto Kupası'ndan elenince lige de moralsiz girdik. Maalesef lige nasıl başlarsan öyle gidiyor. Bunun yanında bazı oyuncularımızın sakatlıklar ya da cezalar nedeniyle takımdan ayrı

kalması da bizi etkiledi. Çünkü geçtiğimiz sezon skoru her an değiştirebilecek çok fazla yaratıcı oyuncumuz yoktu. Bu nitelikte az sayıdaki futbolcumuzun bizimle olamadığı maçlarda bocaladık.

Takımdaki rekabet müthiş

▼Trabzonspor yeni sezona 20'nin üzerinde transfer yaparak girdi. Kadro konusunda sıkıntı kalmadı gibi görünüyor. Sen de aynı kanaatte misin?

▲Evet. Artık neredeyse her oyuncunun birer alternatifi var. Yapılan transferlerin de dikkat çekici ve kendisini kanıtlamış isimler oluşu

tarafatlara ayrı bir heyecan getirdi. Takımdaki oyuncuların artık rehavete girmesi mümkün değil. Çünkü forma savaşı için rekabet müthiş olacak. Kim sahada Trabzonspor için en iyisini veriyorsa genç-yaşlı fark etmeden formayı o giyecek. Geçen sezon böyle bir rekabet yoktu. Bu da başarılı olmamızı engelleyen faktörlerden biriydi.

▼Rekabetin üst düzeyde olması sonucu yedek kalma endişen var mı?

▲Hayır. Benim hiçbir korkum yok. Güçlü olduğum sürece bu takımda sürekli oynarım. Tabii bunun yanında, kimsenin yerinin garanti olmadığını da biliyorum. Bu yüzden,

rekabet gereği, hem fizik hem de mental yönden kendimi sürekli hazır tutmam gerekecek. Bu da kadro seçimini yaparken hocamın beni seçmesinde olumlu bir etki yaratır düşüncesindeyim.

Song, genç oyuncular için yol gösterici

▼Bu sezonki transferleri incelediğimiz zaman özellikle defans bölgesine önemli isimlerin alındığını görüyoruz. Hele Kamerunlu stoper Rigobert Song'un gelişi sanırım ayrı bir anlam taşıyor. Onun aranıza katılmasının takım ve oyuncular üzerinde ne gibi etkileri

Taraftarlar 15 bin kombine bilet olarak görevlerini yaptı. Sıra bizde diye düşünüyorum. 15 bin kişinin her maça geleceğini düşünürsek, bu bizim için büyük bir destek olur. Onlardan ricam, bize verdikleri desteği hiç kesmesinler.

Turkcell Süper Lig'de oynayan oyuncular arasında yetenek olarak çok fark yok. Farkı yaratan kafa yapısı. Trabzonspor gibi büyük bir takımın oyuncusu olarak, benim de Milli Takım'ı düşlemem kadar doğal bir şey olamaz.

Ersun Hoca başarısının detaylarda gizli olduğunu düşünen bir teknik adam. Bizleri çok iyi motive ediyor. Bizden istediği sürekli hücum yapmamız ve hücum yaparken topu kaybettiğimizde ne yapacağımızı çok iyi bilmemiz.

olur sence?

▲Hepimiz Song'un kariyerine büyük saygı duyuyoruz. 10 seneyi aşkın bir süredir Kamerun Milli Takımı'nın kaptanlığını yapıyor. Liverpool'un da aralarında olduğu ve hayranlık duyduğumuz birçok takımda forma giydi. Onun Trabzonspor'da olması büyük bir şans. Çünkü kendisinin engin bir tecrübesi var. Boş vakitlerimizde onunla konuşmaya çalışıyorum. Song, lider oyuncu karakterine sahip ve Trabzonspor'un da böyle lider bir futbolcuya ihtiyacı vardı. Kendisinin varlığı bizim gibi genç oyuncular için de yol gösterici oluyor. Bu arada, Yattara ile çok iyi bir ikili oluşturdular. Takıma renk kattılar.

▼Yeni sezondaki savunma kurgusunun nasıl olacağını düşünüyorsunuz?

▲Dörtlü savunma anlayışı ile oynayacağız. Ancak defanstaki taşların hangi futbolculardan oluşacağını söylemek güç. Çünkü herkesin forma giyme şansı var. Kim oynarsa oynasın, sırtmadan görevini yapabilir diye düşünüyorum. Maçı oynadığınız günden önceki ve maç günü psikolojik durumunuz ve motivasyonunuz da karşılaşmada oynayıp oynamayacağınızı etkileyecektir.

Uçurumun eşiğinden döndüm

▼Trabzonspor'da geçirdiğin sıkıntılı dönemde, Kayserispor'da kiralık oynamıştın. Yaptığın bu hamlenin kariyerini nasıl etkilediği görüşündesin?

▲Bir araba düşünün. Tam uçurumun eşiğindeyken frene basılıyor ve son anda aşağıya yuvarlanmaktan

kurtuluyor. Belki de bu konuda beni en iyi ifade edecek örnek bu. Trabzonspor'da bundan 3-4 yıl evvel ciddi bir performans düşüşü yaşamıştım. Ama önemli olan bunu yaşadktan sonra silkinip kendine gelmeyi bilmek. Ben de çok başarılı bir takım olan Kayserispor'a giderek kendimi yeniden ispat ettim. O dönemki Hocam Ertuğrul Sağlam bana çok güvendi. Takımda da mükemmel bir arkadaşlık ortamı vardı. O sezon 36 maça oynadım ve sezonun sonunda UEFA Kupası'na gitmeyi kıl payı kaçırdık. Eğer o dönemde Trabzonspor'dan başka bir takıma gitmeseydim benim için çok kötü olacaktı. Belki de kaybolup gidecektim.

▼Artık taraftarlarla olan iletişimin de yoluna girmiştir herhalde...

▲Yavaş yavaş düzeliyor diyebilirim. Onlar da beni tekrar kabullenmeye başladı. Bu, futbolcunun sahada nasıl mücadele ettiği ve takımına ne verdiğiyle de alakalı bir durum aslında.

▼Sezon başı kampının en dikkat çeken isimlerinden biri olarak gösteriliyorsun. Bunun için ne dersin?

▲Geçmişte yaptığım hatalardan da ders alarak, artık sadece Trabzonspor'a ve oynayacağım maçlara odaklandım. Bence, bir insan başarıyı kendi içinde hisseder, bunu karakteriyle birleştirir ve amacına öyle ulaşır. Her insan önce kendine güvenecek, sonra eyleme geçecek. Ben de öyle yapıyorum. Öncelikle yapabileceklerimin sınırlarını düşünüyorum, onları zorlamak istiyorum. Trabzonspor sonuçta benim doğduğum şehrin takımı. Bir şeyler yapabilmek ve iyi bir futbolcu olarak büyümek için Trabzonspor ciddi bir fırsat.

▼“Geçmişte yaptığım hatalar” diye adlandırdığın şeyler nedir? Biraz açar mısın?

▲A takıma ilk çıktığım Samet Aybaba döneminde sezona çok iyi başlamışken ayağım kırılmıştı. Zorunlu olarak verilen aradan sonra futbola döndüğüm zaman özel hayatımda bazı hatalarım oldu. O sıkıntılardan ötürü kendimi oyunuma tam veremedim.

▼Trabzonspor, bu sezon 15 bin kombine bilet sattı ki, bu rakam kulüp tarihinde bir rekor anlamına geliyor. Yapılan transferlerin taraftarları heyecanlandığı ve bu sezon için büyük umut besledikleri aşikâr. Onlara bir mesajın var mı?

▲Onlar artık görevlerini yaptı. Sıra bizde diye düşünüyorum. 15 bin kişinin tamamının her maça geleceğini düşünürsek, bu bizim için büyük bir destek olur ve karşılaşmalarda daha moralli mücadele ederiz. Onlardan ricam, bize verdikleri desteği hiç kesmesinler.

Milli Takım'ı istiyorum

▼2010 Dünya Kupası elemeleri bu ay başlıyor. Kadroda yer alma ihtimalini ne kadar yüksek görürsün?

▲Herkes kadar şansım olduğunu düşünüyorum. Milli Takım'da kendi bölgede oynayan oyunculara bakıyorum ve onlardan çok eksikim olmadığını görüyorum. Bence, Turkcell Süper Lig'de oynayan oyuncular arasında yetenek olarak çok fark yok. Farkı yaratan kafa yapısı. Sonuçta, milli formayı giymek herkesin hayali. Trabzonspor gibi büyük bir takımın oyuncusu olarak, benim de Milli Takım formasını düşlemem kadar doğal bir şey olamaz.

▼Teknik Direktörünüz Ersun Yanal'la ilk kez geçen sezon çalışma fırsatı buldun. Bugüne kadar çalıştığın teknik adamlardan farklı bir yönünü gördün mü?

▲Ersun Hoca başarısının detaylarda gizli olduğunu düşünen bir teknik adam. Bizleri çok iyi motive ediyor. Bizden istediği sürekli hücum yapmamız ve hücum yaparken topu kaybettiğimizde ne yapacağımızı çok iyi bilmemiz.

▼Parola yine şampiyonluk olacak, değil mi?

▲Trabzonspor'un hedefi her zaman şampiyonluk olmuştur. Bu sezon yaptığımız transferlerle, bu hedefi her zamankinden daha ciddi şekilde istediğimizi gösterdiğimiz kanısındayım.

Breno Rodrigues Borges

Sambanın defans ustası

Real Madrid, Milan ve Bayern onu ligin bittiği günden itibaren transfer etmek istiyordu. Breno'nun amacı da Real Madrid forması giymekti. Ancak Madrid kulübü onun yaşını küçülttüğünü düşünerek, sözleşme imzalanmadan önce kemik testi yapılmasını şart koştu. Bunu bir aşağılama olarak gören Breno, sert bir şekilde Real Madrid'in teklifini reddetti.

Bayern efsanelerinden Giovane Elber onu "Bu genç yaşında bile dünyanın en iyi oyuncular seviyesinde. Havada iyi, iki ayağını da kullanıyor ve hızlı" sözleriyle övüyor ve oyun stilini "Topla çok rahat, hiç uzun toplara sığınmaz ve hep takım arkadaşlarını bulur. Topu almak için sıklıkla kaymaz ve rakibi karşısında hep ayakta kalır" cümleleriyle tarif ediyor.

İlker **Uğur**

Bayern Münih'in 18 yaşında bir oyuncuyu alabilmek için 18 milyon dolar ödediğini hatırlatırsak, nasıl bir potansiyelle karşı karşıya olduğumuzu anlayabiliriz. Sao Paulo takımında oynadığı ilk sezonda şampiyonluk yaşayan, Brezilya Ligi'nin en iyi oyuncusu ödülünü kıl payı kaçırsa bile en iyi genç oyuncu ödülünü kazanan bir yetenekten söz ediyoruz. Brezilyalılar onu ülke futbol tarihinin en iyi savunma oyuncusu olarak gösteriyor.

18 yaşındaki genç yetenek Breno Rodrigues Borges dünyanın en iyi savunma oyuncusu olabilir mi? Bayern Münih ona yaklaşık 18 milyon dolar ödeyerek, genç futbolcudaki potansiyele inandığını gösterdi. Bir anda ortaya çıkan bu yeteneğin, kendisine ödenen bu astronomik bonservis bedelini hak edecek kapasitede olup olmadığını zaman gösterecek. Fakat onun yeteneğine inanan ve onu Brezilya tarihinin en iyisi olarak işaret eden çeşitli yorumlar var. Bu yorumlara daha sonra geleceğiz. Ancak önce genç

futbolcunun kısa kariyerine ve bu noktaya nasıl geldiğine yakından bakmamız gerek.

17 yaşında şampiyon takımda

13 Ekim 1989'da Cruzeiro'da doğan genç oyuncu, sokaklarda başladığı futbola 2003 yılından itibaren Sao Paulo altyapısında devam etti. 2006'da Sao Paulo lig şampiyonluğunu kazanırken genç takım oyuncusu olan Borges, bir yandan evinde ailesiyle maçı izliyor, bir yandan da o takımın bir parçası

olma hayalini kuruyordu. Bu hayale ulaşması çok da uzun bir süre almadı. Aradan sadece bir yıl geçtiğinde takımının değişmez isimlerinden birisi olan Borges, sadece Sao Paulo'nun değil ligin de en iyi oyuncularından birisi olarak seçilmişti. Bu inanılmaz gelişmenin bir sebebi Breno'nun kendisini geliştirme azmi ve yetenekleri olsa da en önemli neden Teknik Direktörü Muricy Ramalho'nun kendisine güvenerek savunmanın ortasında yer vermesiydi.

En iyi yeni oyuncu

2007-2008 sezonunda Sao Paulo formasıyla 22 maç oynayıp 2 gol atan Breno sadece takımının değil, ligin en iyi oyuncularından birisi oldu. Her sene verilen ve daha önce sayfamıza konuk ettiğimiz Lucas Leiva'nın yanı sıra Carlos Tevez, Kaka, Robinho ve Alex de Souza gibi isimlerin de kazandığı bu ödül yarışında Olimpik Milli Takım'dan takım arkadaşı Thiago Neves'in arkasında kalarak ikinci oldu. Eğer kazanabilseydi, Lucas Leiva'nın elinde tuttuğu bu ödülü kazanan en genç oyuncu unvanını da alacaktı. En iyi oyuncu seçilme de en iyi yeni oyuncu ödülü de onun için yeterince etkileyici elbette. Bir sezon önce aynı tarihlerde evinde oturup maç izleyen genç Breno, bir sezon sonra şampiyonluğu ödülle

taçlandırıyordu. Onun önderliğindeki Sao Paulo savunması o sezon sadece 15 gol yemişti.

Fakir ama gururlu!

Breno'nun bu performansı elbette Avrupa devlerinin ilgisine mazhar oldu. Real Madrid, Milan ve Bayern Münih onu ligin bittiği günden

itibaren transfer etmek istiyordu. Ayrıca onu keşfeden ilk ismin Fiorentina Sportif Direktörü Pantaleo Corvino olduğunu belirtmeliyiz. Breno'nun amacı Real Madrid forması giymekti. Fakat burada Real Madrid'in yaklaşımı Breno'ya Allianz Arena'nın kapılarını açtı. Madrid kulübü, Breno'nun performansından etkilense de 18 yaşındaki bir gencin olgun bir savunma oyuncusu gibi oynaması kafalarını karıştırmıştı. Breno'nun yaşını küçülttüğünü düşünen kulüp yetkilileri oyuncuyla sözleşme imzalamadan önce kemik testi yapılmasını şart koştu. Bunu bir aşağılama olarak gören Breno, sert bir şekilde Real Madrid'in teklifini reddetti.

Hep ayakta kalan bir savunmacı

2007'nin Aralık ayında Breno, Bayern Münih'le sözleşme imzaladı. İlk basın toplantısında tercümanlığını Bayern'in tecrübeli Brezilyalılarından Ze Roberto yapıyordu. Karl Heinz Rummenigge, Breno'yu geleceği düşünerek aldıklarını söylerken, genç Brezilyalıyı kulübe tavsiye eden Bayern Münih efsanelerinde Giovane Elber onu, "Bu genç yaşında bile dünyanın en iyi oyuncular seviyesinde. Havada iyi, iki ayağını da kullanıyor ve hızlı" sözleriyle övüyordu.

Giovane Elber, Breno'nun oyun stilini "Topla çok rahat, hiç uzun toplara sığınmaz ve hep takım arkadaşlarını bulur. Topu almak için sıklıkla kaymaz ve rakibi karşısında hep ayakta kalır" sözleriyle tanımlıyor.

B harfinin büyüü!

Breno'yla ilgili araştırma yaparken internette gördüğümüz bir yazı ilginç bir rastlantıya işaret ediyor. Savunmanın efsanelerinden Franz Beckenbauer ve Franco Baresi'nin futbol dünyasında kullanılan isimleri B harfiyle başlıyordu. Bunlara biz kendi ülkemizden Bülent Korkmaz'ı da ekleyebiliriz. Breno da adı "B" harfiyle başlayan ve bu seviyeye ulaşabilecek bir oyuncu olarak kabul ediliyor. Brezilya'da pek çok otoritenin onu ülke tarihinin en iyi savunma oyuncusu olarak gördüğünü belirtmiştik.

Bunların arasında formasını Breno'ya kaybeden Andre Dias da var. Dias, Breno'nun kabiliyetini şu sözlerle vurguluyor: "Onun gibi bir yetenek 30 senede bir doğar."

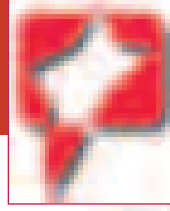
Lugano'yu örnek alıyor

Breno'nun kendisine örnek aldığı tek bir savunma oyuncusu var ve biz onu oldukça yakından tanıyoruz aslında. Bu Fenerbahçe savunmasının değişmez oyuncusu ve Sao Paulo'nun eski oyuncusu Diego Lugano'dan başkası değil.

Breno, Bayern Münih'e geldiğinden bu yana iki maçta forma giydi. Bunlardan ilki Anderlecht'te 2-1 mağlup oldukları UEFA Kupası karşılaşması, ikincisi ise Oliver Kahn'ın jübilesiydi (Bu maçta rakip takım oyuncusuyla kavga ederek kırmızı kart gördü). Çok etkileyici bir 6 aylık performans değil belki ama genç oyuncu Brezilya Milli Takımı'yla etkileyici performanslar sergilemeye devam ediyor. Brezilya Olimpik Milli Takımı, Pekin'de onun oynadığı altı maçın beşinde kalesinde gol görmedi ve olimpiyatlarda bronz madalya aldı. Breno takımının savunmasındaki en sağlam oyuncuydu.

Breno; Lucio, Demichelis ve Van Buyten'in oluşturduğu Bayern Münih savunmasının arasına sızabildiği takdirde etkileyici bir sezona imza atabilir, formayı bir kez alıp bırakmayabilir. Fakat önünde büyük bir forma mücadelesi var ve bu mücadeleyi kazanması kariyeri açısından oldukça önemli. Brezilya'nın en iyisi olarak gösterilen bu genç yeteneğin bir üst düzeye geçmemesi için hiçbir neden yok. Bayern Münih ise böyle bir sıçrama için en ideal takım olarak görünüyor. Breno Borges'e "dünyanın en iyisi" demek için henüz erken olsa da çok büyük bir potansiyelle karşı karşıya olduğumuz bir gerçek.

Bir acaip zor yarış!

Pekin'de olimpiyat tarihinin en renkli futbol organizasyonuna ev sahipliği yapan Çin, topla 1900'lerde tanışsa da ülkenin siyasi durumu ve savaşlar düzenli bir lige uzun süre izin vermedi. Gerçek anlamda küme düşmenin de uygulandığı ilk lig 1978'de oynandı. Daha önce ordu ve kamu kuruluşları takımlarının yer aldığı ligde 1990'lı yıllardan itibaren bir değişim yaşandı. Sponsorların desteklediği takımlar ön plana çıktı. Ancak serbest piyasa ekonomisini komünist düzen içinde uygulayan ülkenin ligi de bildiğimiz diğer lig düzenlerine hiç benzemiyor.

Çin Halk Cumhuriyeti, geçtiğimiz günlerde tüm zamanların en yüksek bütçeli Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yaptı. Ucuz iş gücüyle tanınmasına karşın oyunlar için milyonlarca doları harcamaktan çekinmeyen Çin, aynı zamanda dünyanın en pahalı futbolcularından birkaçını da konuk etti. Ronaldinho'nun, Messi'nin, Riquelme'nin forma giydiği Olimpik Futbol Turnuvası, yüzyıllık atletizmin gölgesinde kalmaktan kurtulamadıysa da eski olimpiyatlara kıyasla daha fazla ilgi topladı. Çin Halk Cumhuriyeti de ev sahibi unvanıyla katıldığı bu turnuvada, 2002 Dünya Kupası'ndan sonra ilk kez dünya çapında bir futbol organizasyonunda boy gösterme imkânı buldu. Batıya ihraç ettiği bir kaç yıldızı dışında pek bilinmeyen, fazla da kayda değer başarısı olmayan Çin futbolunun tarihi aslında oldukça eskiye dayanıyor. Ancak Çin futbol tarihinde futbol konusundaki bir istikrardan ziyade, ülkenin politik ve ekonomik dalgalanmalarını okumak mümkün. Pek çok başka ülke gibi futbol topuyla 1900'lerin başında tanışan Çin'de bilinen ilk futbol turnuvası, imparatorluğun son günlerinde, 1910 yılında yapıldı. Ülkenin doğusunu, güneyini ve kuzeyini

temsil eden üç bölgesel takımın Nanjing'deki mücadelesinde kazanan Güney Çin oldu. Bu ilk ulusal şampiyona, takip eden yıllarda tekrar düzenlenemedi. Zira, ülkede Şinhai Devrimi yaşanmış, milliyetçi Kuomintangların yönetimi ele geçirmesiyle imparatorluktan cumhuriyete geçiş süreci başlamıştı. Bu süreç tamamlanıncaya kadar ülke çapında bir organizasyon yapmak kolay değildi. Nitekim 1914 yılında ancak iki takımla yapılabilen ikinci turnuvadan sonra on yıl boyunca futbol şampiyonası düzenlenemedi. Bu sırada Çin'de cumhuriyet çatırdamaya başlamıştı. Monarşi yanlılarının tekrar imparatorluğu getirme çabaları bir kenara, ülkede askeri güç de parçalara bölünmüş ve her biri ülkenin başka bir bölgesini yönetmeye başlamıştı. Kuomintangın iktidarı artık şüpheliydi. Bu arada askeri güçlere karşı entelektüellerin sesi de yükseliyordu. 1924'te üçüncü ulusal futbol turnuvası düzenlendiğinde, daha önce Kuomintang içinde yer alan komünistler, kendi partilerini kurmuş ve ayrışmaya başlamışlardı. Ülkenin kaderinin değiştiği bu günlerde düzenlenen şampiyonada ilk kez iki bölge

takımının yanında bir askeri akademi ve bir de üniversite temsil edilmişti. Belki ulusal ölçekte futbol turnuvaları düzenlenmiyordu ama bu oyunun üniversitelere ve giderek ülkenin hâkim gücü hâline gelen orduya yayılması önemliydi. Milliyetçilerle komünistler arasındaki güç mücadelesi 1927'de iç savaşa dönüştüğünde de futbol mücadeleleri devam etti. 1936'ya kadar yüksek yoğunluklu olarak süren savaş sırasında neredeyse her sene futbol turnuvası düzenlenebilmiş, ilk yıllarda katılımcı sayısı iki takıma kadar inen ulusal turnuvaya 1933'te on sekiz takım katılmıştı. Ülkede futbol, savaşa rağmen yükseliyordu. Ancak savaş da başka bir boyut almaya başlıyordu. Ülke Japon işgaliyle karşı karşıyaydı ve iç savaşın tarafları artık birbiriyle değil, Japon Ordusu'yla savaşıyordu. Pearl Harbor Baskını'yla beraber Amerika'nın da taraf olmasıyla, bu savaş II. Dünya Savaşı'na eklenenecekti. Bu koşullarda futbol oynamak mümkün değildi, savaş bitene kadar da mümkün olmayacaktı. Savaş sonrası ilk turnuva 1948'de düzenlendi. Komünistlerin ülke yönetimine egemen olduğu bu dönemde Şangay'daki turnuvaya

21 takım katıldı. Bu takımlar arasında polis ve ordu takımları hemen öne çıktı. Savaşın dağınık koşulları içerisinde mecburi olarak bir arada olmayı sürdüren bu gruplar, futbol sahalarında bu avantajlarını kullanmışlardı. Ulusal Oyunlara bağlı olarak yapılan bu futbol turnuvası, Çin'de kamu kurumlarının girdiği ilk turnuva oldu. Bundan sonra bu artık bir gelenek hâline gelecekti. 1949 yılı geldiğinde Çin ikiye ayrılmış, ülkenin neredeyse tamamına hâkim olan Komünist Parti, Çin Halk Cumhuriyeti'ni ilân ederken, milliyetçiler de Tayvan'da küçük bir devlet kurmuşlardı. Mao Zedung'un ilkeleriyle Çin'e yeni baştan uyarlanan ve diğer ülkelerdekini giderek daha az andıran Çin komünizmi, etkilerini futbolda göstermeye başlamıştı. Ordunun ve kamu kuruluşlarının yanı sıra devletin kurduğu yerel spor organizasyonları da ulusal şampiyonalara katılıyordu. Bu arada Ordu Spor Oyunları da düzenlenmeye başlandı, futbol da bu oyunlarda kendine yer bulmuştu. 1955'ten itibaren ülke şampiyonası bir lig hâlini aldı. Katılım esası baştan beri olduğu gibi yine bölgelere dayanıyordu. Yeni dönemde kurulan spor enstitüleri bu ligde büyük rol oynadı. Ayrıca

İşçiler Şampiyonası da yine bu dönemde başladı. Bu turnuvada da fabrika takımları karşılaşıyor, lig usûlü maçlar yapıyorlardı. 1957'de bu turnuva ve diğer yerel turnuvalar ulusal lig çatısı altında birleştirildi. Ordu takımı 1 Ağustos, demiryollarının takımı Lokomotif ve fabrika takımları yine başı çekiyordu. Çin'de lig sistemi oluşmasına rağmen 1978'e kadar farklı nedenlerle düzenli bir organizasyon yapılamamıştı. Kimi yıllar bazı takımlar ligden çekiliyordu. Bazen de devlet takımları lige ortasından dâhil olup puanları katsayılandırıldığı için üst sıralara tırmanabiliyorlardı. 1978'e gelindiğinde, ilk kez dört takımın alt lige düştüğü on altı takımlı bir

lig oynandı. Bir yıl sonra ise Üçüncü Lig de hayata geçirildi. Ulusal Oyunlar, Ordu Şampiyonası, İşçiler Ligi gibi organizasyonlar da bir yandan devam ediyordu. Bu organizasyonlardan özellikle Ulusal Oyunların düzenlendiği yıllar ligin aksamasına neden oluyordu. Bu oyunlar, Çin'de futbolun gelişmesinde büyük pay sahibiydi ama lig ciddileştikçe çakışmalar kaçınılmaz olmuştu. 1983 yılında lig şampiyonu bu yüzden belirlenemedi. Bu arada millî takımın güçlendirilmesi için de ilginç uygulamalar yapılıyordu. Örneğin 1985 yılından itibaren millî takıma oyuncu veren kulüpler oyuncu başına fazladan bir puan almaya başladı. Bir yıl sonra ise Asya Şampiyon Kulüpler Kupası'nda mücadele edecek Liaoning'in lige katılmamasına izin verildi. Bir yıl sonra hak kaybına uğramadan lige geri dönen bu kulüp, seksenli yıllarda Çin'in en

önemli ekibiydi. 1980'li yıllar aynı zamanda Çin futbolunda ilk reform hamlelerinin başladığı yıllardı. Ülkenin kendi sistemi içerisinde dünyadaki serbest piyasa ile rekabete başladığı bu yıllarda, serbest piyasa ile ilgili tüm kavramlar gibi profesyonellik de gündeme geldi. Bu esnada ligdeki takım sayısı da yirmi biri bulmuştu. İlk adım olarak Birinci Lig ikiye bölündü ve en iyi sekiz takım "Jia A" isimli yeni lige alındı. Bu ligde de Liaoning'in başarısı sürüyordu. Liaoning, aynı zamanda profesyonelliği ilk uygulayan kulüplerden biriydi. 1993 yılına gelindiğinde Çin'de artık iyice palazlanan özel sektör, futbolun ilk profesyonellik deneyiminin içindeydi. Liaoning'den ordu takımı 1 Ağustos'a kadar artık tüm kulüplerin sponsoru vardı. 1994'te tam anlamıyla profesyonellik oturtulduğu zaman ise yeni bir kulüp, Dalian Wanda şampiyonluğu devralmıştı. Artık sponsor tarafından en iyi desteklenenin şampiyonluk mücadelesi verebildiği bir dönem başlamıştı. Bu dönemde Dalian ile Shanghai Shenhua arasında müthiş bir rekabet başladı.

sayesinde ismini koruyabildi. Profesyonel lig, 2004 yılında Çin Süper Ligi adını aldı. Bu arada ligdeki dalgalanmalar da devam ediyordu. Ligin ilk sezonunda bir şike skandalının patlaması ve hakem kararlarını beğenmeyen takımların maçları ortasında bırakıp gitmeleri, ligin sponsorunu kaybetmesine neden oldu. Lig, ikinci sezonda sponsorsuz ve milyonlarca dolarlık maddi destekten yoksun olarak oynandı. Ancak Çin, özellikle yabancı şirketler için vazgeçilmez bir pazardı ve lig ne kadar şaibeli olursa olsun, sponsorluk yapmak önemliydi. Bir sene sonra İngiliz bir telekom firması sponsoruğu aldı. Ardından ise yabancı ortaklı bir Çin bira firması günümüze kadar sürdürdüğü sponsorluğu üstlendi. Çin Süper Ligi, günümüzde başlangıçtaki artılarını ve eksilerini muhafaza etmeye devam ediyor. Pazar büyüklüğü ve hitap ettiği taraftar sayısı bakımından bu lig, yatırımcılara önemli imkanlar vaadediyor. Ama ister futbolcu olsun, ister sponsor olsun, Çin'de barınmak isteyenler dalgalı sularda yüzmeyi öğrenmek durumunda. Zaten Çin, ülke olarak da dünyanın geri kalanına

Taraftar tabanlarını da giderek genişleten bu iki kulüp, bir ara İkinci Lig'e düşme tehlikesi de yaşayan eski hanedan Liaoning'i çoktan geride bırakmıştı. Ancak bu yeni dönemde futbol, geç kalmışlığı agresif bir tavırla kapamaya çalışan serbest piyasaya karşı zaman zaman savunmasızdı. Örneğin iddiasız kulüplerden Shanghai United'in sahibi Zhu Jun, bir anda şehrin devi Shenhua'nın hisselerini devralmış, kulübü kapanma tehlikesiyle yüzyüze bırakmıştı. Shenhua, ancak taraftar sayısı

pek benzemiyor. Dünyanın en büyük komünist ülkesi, aynı zamanda serbest piyasanın en kuralsız uygulandığı yerlerden biri. Hâlâ maç sonuçları zaman zaman şaibe yaratıyor, hâlâ millî takımın maç programına göre lige haftalarca ara verilebiliyor. Bir dönem Ahmet Dursun, İdris Gümüşdere ve Semavi Uzun'un da forma giydiği Çin Ligi'nin, komşusu Japonya gibi istikrarlı bir lige kavuşup kavuşmayacağını, uzun vadede ülkenin alacağı seyir belirleyecek gibi.

Aranan futbolcu

Oğuz Sabankay

Yaşıtlarından farklı olarak Süper Lig takımlarında değil Akhisar Belediyespor'da sivrili Genç Milli Takımlara seçilince üç büyüklerin dikkatini çekti. Milli Takım'daki arkadaşlarının çokluğu nedeniyle Galatasaray'ı seçti ve A takıma kadar yükseldi ama bir türlü hedeflediği noktaya ulaşamadı. Manisaspor'da geçirdiği kiralık sezonun ardından şimdi Eskişehirspor'da patlama yapmak istiyor. Asıl hedefi takım arayan değil, teknik adamlar tarafından hevesle istenen bir oyuncu olabilmek.

▼Galatasaray'ın altyapısı ve Manisaspor derken bu sezon da Eskişehirspor'dasın. Biz senin hikâyenin başına dönemim ve oradan başlayalım istesen.

▲1987 yılında Manisa Akhisar'da doğdum. Futbola da Akhisar Belediyespor'un altyapısında başladım. Genelde futbolcuların ailesinin durumu çok iyi olmaz. Benim de durumum böyleydi. Çocukluğumdan beri inanılmaz futbol oynardım. Gazoz kapaklarına bile şut atan bir çocuktum. Babam eniştemin yanında matbaacılık yapıyordu ve yaz tatillerinde beni de çırak olarak işyerine götürürdü. Sürekli futbol oynadığım için ayakkabılarım patlardı ve babam da bu yüzden bana kızardı. Mahalle arasında top oynarken babamın arkadaşlarından birisi beni Akhisarspor'un altyapısına yazdırdı. Babam o dönemde arkadaşına “Benim oğlumun futbolcu olmasını sağlayacak durumum yok. Eğer sen elinden tutarsan olur” demişti. O sırada 14 yaşındaydım. Zaten 16 yaşında 3. Lig'de oynamaya başladım. Hocamız Turgut Uçar'dı.

▼Bu arada o yaşlardan itibaren Genç Milli Takımlarda oynamaya başladığını görüyoruz.

▲Futbol hayatımın dönüm noktalarından birisi Akhisarspor'dayken Genç Milli Takımlara seçilmemdir. Beni seçen

Ferhat Südoğan Hocamın hakkını hiçbir zaman ödeyemem. U15'ten itibaren Arda, Cafercan, Serdar Özkan gibi oyuncularla birlikte oynadım. İster istemez listeye bakıyorsunuz, hepsi Süper Lig takımlarından gelmiş oyuncular. Sadece ben Akhisar Belediyespor'dan gelmişim. Tabii o zaman “Bu çocuk neyin nesidir?” diye bir ilgi oluşuyor. O dönemde üç büyük takımla da görüştüm ama en ciddi teklif Galatasaray'dan geldi. Altyapı sorumlusu Ali Yavaş, teknik direktör ise Abdullah Avcı'ydı. Galatasaray'a gitmemin en önemli nedeni, Genç Milli Takımlarda daha çok Galatasaraylı oyuncuların bulunması ve onlarla arkadaşlığımın iyi düzeyde olmasıydı. İnsan ailesinden ayrılıp gurbete çıktığında yanında tanıdığı insanların bulunmasını istiyor. Şimdi bakınca doğru bir tercih yapmışım diye düşünüyorum.

▼17 yaşında aileden ayrılıp İstanbul'a gelmek kolay olmasa gerek. ▲Her insanın hayatında risk alması gerekiyor. Büyükleme bana “Ya memur zihniyetli bir oyuncu olup Akhisar'da kalacaksın ya da açılacaksın ve boğulursan büyük denizde boğulacaksın” diyordu. Ben de bu riski aldım. Zaten Genç Milli Takımlarda oynadığım dönemde ailemden ayrı kalmaya

alışmıştım.

▼Başlangıçta “Bizi masrafa sokma” diyen babanın bugünkü tavrı nasıl?

▲Akhisar'da oynadığım dönemde babam hiçbir maçımı izlemedi. Milli Takımlara gittikten sonra o da durumun farkına varmaya başladı. Tabii bakış açısı da değişti. Bütün arkadaşları gazetelerde benimle ilgili çıkan haberleri gösterdiğinde gurur duymaya başlamıştı. Manisaspor'da oynadığım dönemde hemen hemen bütün maçlarıma geldi. Ama annemin maçlarıma gelmesini istemiyordum. Çünkü çok duygusal bir insan. Yere düştüğümü görse mutlaka ağlar. Babamın tribünde bulunması ise bana destek veriyor.

Ailemi daha iyi yerlere getirmek istedim

▼Futbola başladığı dönemde herkesin bir motivasyonu var. Senin ilk etaptaki düşüncen neydi?

▲Ailemin daha iyi yerlere gelmesini istiyordum. Onun dışında futbolu çok seviyordum. Emre Belözoğlu hastasıym ve onun gibi bir futbolcu olmak istiyordum. Ama temel hedefim ailemin hayat standardını yükseltmekti.

▼Bugün geldiğin noktada ailene somut katkılar yapabildin mi?

▲Çok şükür bazı şeyler yaptım.

Ailemin oturduğu evi, babamın çalıştığı dükkânı satın aldım. Bir-iki girişimim daha var ama onlar henüz sonuçlanmadı.

▼Futbola başladığın dönemdeki idolünü soracaktım ama sen zaten Emre Belözoğlu dedin.

▲Solak oyunculara sempati var. Hagi olsun, Sergen olsun, yetenekli solak oyunculara hayranlık duyuyorum.

▼Şimdi Galatasaray'ın PAF takımından A takıma yükselme sürecine gelelim.

▲Başlangıçta Abdullah Avcı ile yedi hafta çalıştım, sonrasında takımın başına Suat Kaya geldi. Üç sezonumu onunla geçirdim. Onun da üzerimde büyük emeği var. Akhisar'dan geldiğimde sadece top ayağına geldiğinde oynayan, çok fazla koşmayan bir oyuncuydum. Ama Galatasaray'a geldiğinizde herkes yetenekli ve en az diğerleri kadar koşmak zorundasınız. Bu arada mutlaka bir özelliğinizi de öne çıkarmanız lâzım. Zaten günümüz futbolunda tek yönlü oyuncu da kalmadı. Başlangıçta bunları yapmakta zorlandım. Ama aslan burcuyum ve çok hırslı, agresif bir yapım var. Kaybetmeyi kendime yediremem. Mutlaka özeleştirim yaparım ve kendimi düzeltmeye çalışırım. Tek başıma kaldığımda kendi kendimi sorgularım. Genç oyuncuların

olmak istiyorum...

Futbolcuların ailesinin durumu çok iyi olmaz. Benim de babam matbaada çalışıyordu. Gazoz kapaklarına bile şut attığım için ayakkabılarım patladığında bana kızardı. Babamın bir arkadaşı tarafından Akhisar Belediyespor'a götürüldüm ve 16 yaşında 3. Lig'de oynadım.

Futbol hayatımın dönüm noktalarından birisi Genç Milli Takımlara seçilmemdir. Beni seçen Ferhat Südoğan'ın hakkını ödeyemem. Galatasaray'a gitmemin en önemli nedeni de Genç Milli Takımlarda daha çok Galatasaraylı oyuncuların bulunmasıydı.

Futbolu çok seviyordum ve Emre Belözoğlu hayranıyım. Ama futbola başlarken temel hedefim ailemin hayat standardını yükseltmekti. Çok şükür bazı şeyler de yaptım. Ailemin oturduğu evi, babamın çalıştığı dükkânı satın aldım.

Belli bir noktaya geldikten sonra mutlaka bir sıçrama yapmanız gerekiyor. Eğer bunu yapamazsanız geriliyorsunuz. Kendi yaş grubunuzdaki bir arkadaşınız iyi yerlere ulaşırsa kendinizi onunla kıyaslamaya başlıyorsunuz. Bu noktada tehlike başlamış demektir.

Bu sezonu da sayarsanız 2.5 sezondur Galatasaray dışındaki kulüplerde oynamış olacağım. Bu bir tecrübe ama eğer sürekli hale dönüşürse beni çok iyi bir konuma getirmez. Kiralık gittiğim takımda sıçrama yapıp banko oynayan bir oyuncu olarak dönebilmeliyim.

Bir futbolcu için en önemli şey sizi teknik adamın istemesidir. Zorla bir yere giderseniz sorun yaşarsınız. Rıza Çalımbay Hocam aradı ve beni Eskişehirspor'da görmek istediğini söyledi. Bunun dışında Eskişehirspor'un potansiyelini iyi biliyorum.

Ligde birçok orta saha oyuncusunun belirli özellikleri var. Selçuk İnan ise komple bir oyuncu. Duran top kullanmak, hem defansif hem ofansif oynayabilmek gibi bütün özelliklere sahip. Dayanıklılığı ise mükemmel. Bu sezonun Selçuk'un sezonu olacağını düşünüyorum.

Genç oyuncular büyük takımlarda çok fazla şans bulamıyor. Arda bile ancak bir başka takıma kiralandıktan sonra Galatasaray'da oynamaya başladı. Serdar Özkan uzun süre kiralık olarak dolaştıktan sonra Beşiktaş'ta şans bulabildi.

çoğunun yaşadığı sıkıntılardan biri bu. Belli bir noktaya geldikten sonra mutlaka bir sıçrama yapmanız gerekiyor. Eğer bunu yapamazsanız geriliyorsunuz. Yaş grubunuzdaki bir arkadaşınız iyi yerlere ulaşırsa kendinizi onunla kıyaslamaya başlıyorsunuz. İşte bu noktada tehlike başlamış demektir.

Banko oynayan oyuncu olmalıyım

▼Mesela sen kendini Arda'nın ulaştığı konumla mı kıyaslıyorsun?

▲İster istemez bunları düşünüyorsunuz. Çünkü benim de hedefim oynadığım takımın formasını banko giymek ve Milli Takım'da oynayabilmek. Ben de Arda'nın hem Galatasaray'da hem de Milli Takım'da sergilediği performansı göstermek isterim. Bunun için de elimden gelen çabayı göstermeye çalışıyorum. Bu sezonu da sayarsanız 2.5 sezondur Galatasaray dışındaki kulüplerde oynamış olacağım. Tamam, bu bir tecrübe ama eğer sürekli hale dönüşürse beni çok iyi bir konuma getirmez. Kiralık olarak gittiğim takımda sıçrama yapıp Galatasaray'a banko oynayan bir oyuncu olarak dönebilirim.

▼Galatasaray'da seni A takıma alan teknik adam kimdi?

▲Hagi döneminde A takımla antrenmanlara çıktım, ardından PAF takıma döndüm. Gerets döneminde Almanya kampına götürüldüm ve Mönchengladbach maçında oynadım. Sonrasında A takımla antrenman yapıyor, ancak PAF takımında oynuyordum.

▼Kiralık gitmeyi sen mi istedin?

▲Manisaspor beni istiyordu ama başlangıçta gitmek niyetinde değildim. Çünkü A takıma yeni çıkmıştım ve Galatasaray'da oynayabilme ümidini taşıyordum. Ama bir süre sonra sadece antrenmanlara çıkmakla

yetindiğimi görünce gidip hocamla konuştum ve "Gitmek istiyorum" dedim. Bunun sebebi, Manisaspor'un başında Ersun Yanal'ın bulunmasıydı.

▼Manisaspor'a gitmek sana artı değerler kazandı mı?

▲"34 maçın kaç tanesinde oynadın?" diye sorarsanız, beni tatmin eden bir rakam değildi. Ama futbol dışında yaşadığım tecrübelerin birçoğunu yaşadığım için mutluyum. Mesela 1.5 sezonda 4-5 tane teknik direktör değişikliğini gördüm. Her antrenörün tarzı ve istekleri çok farklı. Hepsine adapte olmaya çalışıyorum. Bu da genç ve kiralık oyuncu için zor bir durum. Teknik adamların kiralık oyunculara bakış açısı her zaman aynı değil. Birçoğu size "Nasıl olsa önümüzdeki sezon benim kadromda yer almayacak" diye bakıyor ve diğer oyunculara şans verebiliyor. Bunların hepsini yaşadım ve önemli tecrübeler edindim.

Teknik adamın sizi istemesi önemli

▼Sezon bittiğinde Galatasaray'a dönmen gerekmiyor muydu?

▲Normalde sezon başı kampına katılmam gerekiyordu. Ama iki hafta geçtikten sonra beklemeye alındığımı hissettim. Bu da üzerimde bir gerginliğe yol açtı. Çünkü 21 yaşındayım ve bu yaştaki birçok oyuncu Süper Lig'de ya da Avrupa'da oynuyor. Bense bu dönemde sezon başı kampına katılıp katılmayacağımı düşünüyorum. Bir oyuncu için gerçekten çok zor bir durum. Bir futbolcu için en önemli şey sizi teknik adamın istemesidir. Zorla bir yere giderseniz sorun yaşarsınız. Bu arada beni isteyen bir kulüp çıkınca sezon başı kampına katılmayı beklemedim.

Kulübü aradım ve "Benim hedeflerim var, gitmek istiyorum" dedim. Sağ olsun Galatasaray kulübü anlayışlı davrandı ve Eskişehirspor'a geldim.

▼Eskişehirspor'u tercih etmenin sebebi neydi?

▲Dediğim gibi teknik direktörün beni istemesi çok önemliydi. Geçen sezon ve daha öncesinde yaşadıklarımdan çıkardığım en önemli ders, istenen futbolcu olmanız gerektiği. Rıza Çalımbay Hocam aradı ve beni Eskişehirspor'da görmek istediğini söyledi. Bunun dışında Eskişehirspor'un potansiyelini iyi biliyorum.

▼Bu sezondan neler bekliyorsunuz?

▲Geçtiğimiz sezon geçirdiğim dönemden çok daha iyi bir performans göstermek amacındayım. Biliyorum ki böyle bir performans gösterirsem patlama yapabilecek ve hedeflerime daha çabuk ulaşabileceğim.

▼İlk hedefin Galatasaray tarafından istenilen bir oyuncu olmak mı?

▲Kiralık olduğuma göre şu aşamada Galatasaray'ın düşünmediği bir oyuncuyum. Ama bonservisim Galatasaray'da ve ben tabii ki Galatasaray'ın istediği oyuncu konumuna gelmeyi amaçlıyorum. Ancak şu anda ille de Galatasaray gibi bir düşüncem yok.

▼Yani iyi bir performans gösterip Fenerbahçe tarafından istenirsen oraya da gidersin.

▲O kadar da değil yani. Bu benim için imkânsız bir şey, çünkü ben Galatasaraylıyım. Ama eğer olmuyorsa çok fazla zorlamanın bir anlamı da yok. Açıkçası bugün düşündüğüm tek şey Eskişehirspor'da göstereceğim performans ve takımımın başarısı.

▼Bu sezondaki şampiyon adayın kim?

▲Trabzonspor'un çok iyi transferler yaptığını ve başarılı

olacağını düşünüyorum. Başta Selçuk İnan olmak üzere orada oynayan ve yakından tanıdığım oyuncular da var.

Selçuk sezonun yıldızı olabilir

▼Sence Selçuk Trabzonspor'da başarılı olabilecek mi?

▲Selçuk çok iyi bir futbolcu ve Trabzonspor'a çok faydalı olacak. Turkcell Süper Lig'de oynayan birçok orta saha oyuncusu var ve hepsi belirli bir özelliğe sahip. Selçuk ise komple bir oyuncu. Tüm özellikleri taşıyor. Duran top kullanmak, hem defansif hem ofansif oynayabilmek gibi bütün özelliklerle sahip. Dayanıklılığı ise mükemmel. Ben bu sezonun Selçuk'un sezonu olacağını düşünüyorum.

▼Genç Milli Takımlarda çok yetenekli oyuncularımız var ancak bu oyuncuların birçoğu A takımlar düzeyine geldiğinde beklenen sıçramayı yapamıyor. Bu konuyu nasıl değerlendiriyorsun?

▲Eğer üç büyük takımdan birisinde oynuyorsanız, çok fazla şans bulamıyorsunuz. Mesela Arda bile ancak bir başka takıma kiralandıktan sonra Galatasaray'da oynamaya başladı. Serdar Özkan uzun süre kiralık olarak dolaştıktan sonra Beşiktaş'ta şans bulabildi. Ancak son birkaç sezondur bunun yavaş yavaş kırıldığını ve genç oyuncuların da takımlarında forma şansı bulduğunu sevinerek gözlemleyebiliriz.

▼Futbolun dışında neler yapıyorsun?

▲Hiçbir oyuncunun futbol dışında kendisine ayıracak fazla zamanı yok. En büyük hobim playstation oynamak ve internetle uğraşmak. Eğer başka bir şehirde futbol oynuyorsam, antrenmandan sonra tesiste kalmayı değil evime gitmeyi tercih ediyorum. Sinemaya gitmeyi, kitap kurdu olmasam da okumayı seviyorum.

Plaj futbolu hakkında bilmeniz gerekenler

- Oyun on iki dakikalık üç devreden oluşur.
- Takımlar beşer kişiyle sahaya çıkar.
- Maçlar berabere bitmez. Beraberlik hâlinde uzatma ve penaltılar uygulanır.
- Ayakkabı giymek yasaktır.
- Serbest vuruşlarda top ile kale arasına kaleciden başka oyuncu giremez.
- Santradan gol atılabilir ancak baraj kurmak serbesttir.
- Gözünüzü kırpmayın, çünkü her an şık bir golü kaçırebilirsiniz!

Plaj futbolu aslında doğuşu itibariyle kurumsallaşmaya çok yatkın gözüküyordu. Tıpkı plaj voleybolu gibi, sahile giderken yanlarında top götürən Brezilyalı gençler tarafından ilk kez oynanmıştı. Diğer plaj oyunlarının, örneğin deve güreşinin ne kadar kuralı varsa, plaj futbolunun da o kadar kuralı vardı. Ancak oyunun temelleri de bir yandan atılıyordu. Kaynağını dansla dövüş sporu arasındaki Capoeira'dan alan akrobasi ve sambadan gelen kıvraklık bu oyunda da yerini bulmuştu. Kumda topu sürmek pek mümkün değildi. O yüzden top kaldırılıyor, yükselen topa vurulan vole ve röveşatlarla gol aranılıyordu. Plaj futbolunun kurumsallaşması yolunda ilk adım, 1987 yılında atıldı. Rio'nun ünlü Copacabana Plajı'nda toplanıp futbol oynayan

1990'lı yılların başında “Beyaz Pele” Zico'yu Copacabana'da görebilmek mümkündü. Ülke dışından plaj futbolu modasına kendini ilk kaptıran ise Manchester United'lı Eric Cantona'ydı. Cantona ve ağabeyi Joel, bu sporun dünyadaki gelişiminde zamanla önemli isimler hâline geleceklerdi.

Plajın FIFA'sı 1992'de kuruluyor

Plaj futbolunun yavaş yavaş bir sahil eğlencesinden fazlasına dönüşmesi, menajerlik şirketlerinin ve medyanın da dikkatini çekti. 1992'de plaj futbolunun FIFA'sı sayılan Beach Soccer Worldwide'in (BSWW) kurulmasıyla oyunun kuralları oturtulmaya başlandı. Kurallar yazılırken, oyunun doğasındaki şov

“Santradan kaldırılan top, bir röveşata ve gol!” ya da “Hakem serbest atış öncesi topla kale arasına oyuncuların girmesini engelliyor.” Bunlar yakın zamana kadar bir futbol karşılaşmasında duymaya alışkın olmadığımız ifadelerdi. Ancak şimdilerde bu o kadar da anormal gelmiyor. Çünkü Brezilya sahillerinden çıkan plaj futbolu, artık kendi kuralları, turnuvaları ve yarattığı şöhretleriyle tüm dünyada tanınır hâle geldi.

Bağış Erten

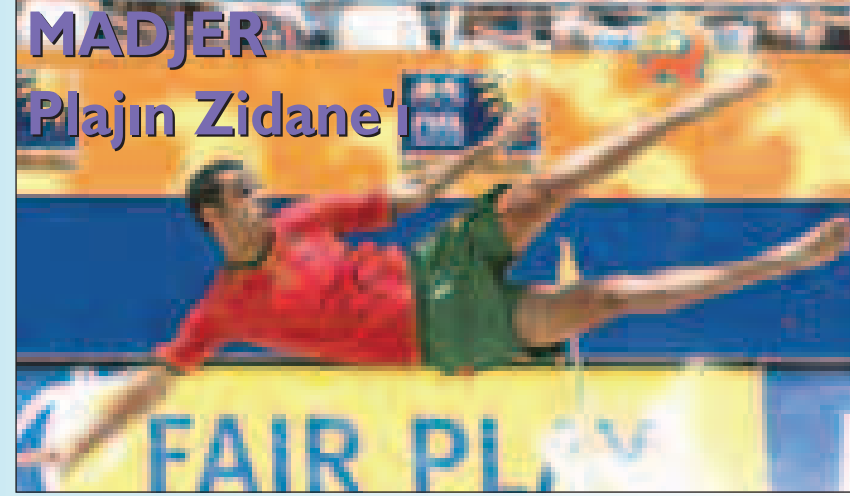
yanı unutulmamış ve kısa sürede mümkün olduğunca çok gol atılabilen bir oyun yaratılmıştı. Serbest vuruşlarda topla kale arasına kaleciden başka kimse giremiyor, santradan gol atmak mümkün hâle getiriliyordu. Kurallar oluşturulduktan sonra BSWW, ilk plaj futbolu ya da Portekizcesiyle Beasal organizasyonlarını düzenlemeye başladı. Bu arada, kalıcı bir sponsor bulunmuş olması ve organizasyonların yayın haklarının Brezilya'nın en çok izlenen kanalı TV Globo'ya satılmış olması da işletmecilik anlamında başarıydı. Plaj futbolu yavaş yavaş kendini mali anlamda çevirebilir hâle geliyordu. Hafta sonları Ayrton Senna'ya ve Formula 1'e kilitlenen Brezilya, efsane sürücünün ölümünden sonra ekran başına plaj futbolu için geçmeye başlamıştı. Bu da Beasal'ın popülerliğinin birden patlama yapması anlamına gelecekti. Ancak hâlâ plaj futbolunun dünyası, alışılmış futbola kıyasla oldukça küçüktü. BSWW, Güney Amerika çapındaki turnuvalardan sonra, diğer kıtalardan gelecek takımlarla da organizasyon yapmak istiyordu. Ancak 1990'ların ortası itibariyle

bunun çapı tam kestirilemiyordu. Gerçek anlamda dünya çapında sayılabilecek ilk organizasyonun adı bu nedenle Mundialito olarak seçilmişti; yani Küçük Dünya Kupası. Bu ilk kupaya dört takım katılmıştı. Avrupa'nın tek temsilcisi İtalya olurken, Güney Amerika'dan Brezilya ve Arjantin dışında Kuzey'den de ABD gelmişti. İlk Mundialito'yu ev sahibi Brezilya kazanırken, BSWW de daha büyük çaplı organizasyonlar için cesaret almıştı. Artık ilk Dünya Şampiyonası'nın hazırlıklarına girişilebilirdi.

Brezilya şampiyon, Zico kral

Takvimler 1995'i gösterdiğinde, plaj futbolunun kalbi hâlâ Copacabana'da atmaktaydı. Kumun üzerindeki top dünyaya yayılıyordu ancak plaj futbolu sevdalılarının yüzlerini döndüğü yer yine Brezilya'nın bu uçsuz bucaksız sahiliydi. Dolayısıyla ilk şampiyonaya başka bir yerin ev sahibi olması düşünülemezdi. Bu kez organizasyon sekiz takımla yapılıyordu. Üstelik takımların yarısı

Kumda oynayanlar

Asıl adı Jose Saraiva. Angola doğumlu bir Portekizli. Tıpkı Zidane gibi esmer teni ve pırıl pırıl parlayan gözleri var. Tıpkı onun gibi kıvrak, tıpkı onun gibi beklenmedik anlarda sahneye çıkıyor. Zidane'dan belki tek farkı kramponlarının olmaması. Adını Porto'nun efsanevi Cezayirli oyuncusu Rabah Madjer'den ödünç alan plaj futbolunun kralı, ülkesinin bu spordaki kaderini değiştiren isim oldu. Dünya Kupası'nı FIFA'nın düzenlediği dönemde gol krallığını yalnızca bir kez kaçıran Madjer, Portekiz formasıyla defalarca Avrupa Süper Ligi'nde ve Dünya Şampiyonaları'nda mücadele etti. 1.94 boyundaki oyuncunun aslında fiziğiyle tam da bağdaşmayan top tekniği gerçekten göz kamaştırıcı. Topu kumdan kaldırdığı an ondan her şeyi bekeleyebilirsiniz. Üç kişi tarafından marke edilirken kaleye röveşata ile aşırma gönderip kaleciyi avlamak size imkânsız görünüyorsa, belli ki Madjer'i hiç izlememişsiniz. Şu an profesyonel plaj futbolu hayatını İtalya'nın Milano kulübünde sürdüren Madjer, plaj futbolunun yetiştirildiği belki de ilk efsane. Bir gün plaj futbolunun olimpiik spor olduğunu görür ve olimpiyat madalyasını boynuna takacak kadar sahalarda kalır mı bilinmez ama şu an için tek bir gerçek var; kumdan mucize çıkarabilen bu adam, tek başına plaj futbolunu izleme sebebi.

Avrupa'dan gelecekti. İngiltere, Hollanda ve Almanya, bu kez İtalya'ya katılmışlardı. Diğer taraftan bu sporu yaratan Brezilyalıların dünyadaki diğer takımlarla arasındaki fark gözden kaçacak gibi değildi. Zico'nun başını çektiği Brezilya, Hollanda'yı on dört, İngiltere'yi on bir farkla yenmişti. Brezilya, finali de ABD karşısında 8-1 kazandı. “Beyaz Pele” ise gol kralı olmuştu. Plaj futbolu yavaş yavaş organizasyon yeteneği kazanırken, dünya futbolunun patronu FIFA da bu sporu yakın mesafeden, ancak temas etmeden izliyordu. Kurum, plaj futbolunu bünyesine katmaya çok da istekli sayılmazdı. Ancak BSWW ile de yakın ilişkiler içindeydi. Plaj futbolu, futbol ailesinin bir parçası sayılırdı ama

alıştığımız futbolun öz kardeşi mi yoksa üçüncü göbekten kuzeni mi olacağına henüz karar verilememişti. FIFA ilk yıllarda Dünya Şampiyonası'nı onaylamakla yetindi. Bu sırada, plajda Brezilya'ya ilk rakipler de yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlıyordu. Alessandro Altobelli'nin başını çektiği İtalya'nın yanı sıra futbolda Dünya Kupası geleneği

Brezilya'dan bile eskiye dayanan Uruguay da Jina'nın plajdaki temsilcilerini zorlamaya başlamıştı. Uruguay, Copacabana'da iki kez 1950 Dünya Kupası'ndaki Maracana mucizesini tekrarlamaya çalıştıysa da finalde Brezilya'ya boyun eğmekten kurtulamadı. Ancak Güney'in bu önemli futbol ülkesi, plaj futboluna önemli bir güç olarak yerleşmişti ve bu durum

yıllarca değişmeyecekti.

Avrupa da plaja iniyor

1990'ların sonu iki önemli Avrupa ülkesinin plaj futboluna iştahla girişine tanıklık etti; Portekiz ve Fransa. Portekiz, Brezilya ile kültürel yakınlığı sayesinde ortama rahat uyum sağlamış, ilk turnuva olan Mundialito'yu da kendi ev sahipliğinde yeniden canlandırmıştı. Fransa'da ise Joel ve Eric Cantona kardeşlerin popülaritesi ilgiyi bu spora çekmişti. Marsilya'nın eski oyuncusu Joel'in organizasyon yeteneği de “plaj” kelimesinin anavatanının bu spora yakınlığını arttıran bir unsurdur. 2000'lere gelindiğinde ise plaj futbolu artık yavaş yavaş kendi yıldızlarını yetiştirmeye başlamıştı. Başlangıçta yeşil sahalarda eski yıldızlarına yaslanan Brezilya ve Portekiz'de artık temelden plaj futbolcuları yetişiyordu. Yine de özellikle Avrupa ülkelerinde ağırlık eski yıldızlardaydı. Bu arada, Avrupa'da da plaj futbolu organizasyonları iyice artmıştı. BSWW'nin merkezinin İspanya'da olması, bu ülkenin organizasyonlarda başı çekmesini sağladı. 1998'den itibaren Avrupa Plaj Futbolu Süper Ligi oynanmaya başlanmıştı. Bu ligle beraber dünya plaj futbolu, yeni bir güce “merhaba” diyordu; İspanya ve onun büyük yeteneği Amarelle. 2001 yılı geldiğinde Portekiz de kendi devrimini yapmayı başarmış ve Brezilya'yı seneler sonra tahtından indirmişti. Dünya plaj futbolu, ilk kez Brezilya'dan başka bir şampiyon görmüştü. Bu takımın da adı “Seleçao”ydu, ama rengi farklıydı.

Türkiye de Süper Lig'de

2002 yılı ise Türkiye ve plaj futbolu için bir milat oldu. Bu yılda Türkiye ilk kez Avrupa Süper Ligi'ne dâhil oldu ve ligin ayaklarından birini Alanya'da organize etti. İlk Millî Takım, tecrübesizliğine rağmen iyi maçlar çıkarmış ve dördüncülüğü kapmayı başarmıştı. Türkiye'nin bu turnuvadaki yıldızı Tamer Ay da ligin en iyi oyuncusu seçilmişti. Türkiye, daha sonraki yıllarda da zaman zaman lige dâhil oldu, ancak süreklilik sağlanamayınca başarı da gelmedi. Fakat bu durumu değiştirmek için ileride yeniden çaba harcanacaktı. 2000'lerin ortasına gelindiğinde plaj futbolu dünyası son derece hareketliydi. Portekizli Madjer, Brezilyalı Nenem ya da İspanyol Amarelle artık dünyada tanınan

isimler hâline gelmişti. Avrupa Süper Ligi, yaşlı kıtanın plajlarında ilgi topluyor, Brezilya'daki popülerlik ise azalmıyordu. Artık yavaş yavaş vites yükseltmenin zamanı gelmişti. FIFA sonunda çekingenliğini bıraktı ve BSWW ile ortaklığa girdi. Plaj futbolunu bundan sonra bu ikili beraber yönetecekti. Dünya Şampiyonası ise artık resmen FIFA Dünya Kupası adını almıştı.

Horozlar kumu sevdi

2005'te yine Copacabana'da düzenlenen ilk Dünya Kupası'nda yıldızlaşanlar Avrupalılar oldu. Portekizli Madjer, artık Zidane'ın plaj versiyonu olarak kendini kabul ettirmişti. Bu turnuvada da 12 golle kral olması kimseyi şaşırtmadı. Ancak Brezilya'nın finale dahi gelememesi gerçek bir şoktu. Anthony Mendy önderliğindeki Fransa, finalde Portekiz'i yenerek Dünya Kupası'nı aldı. Ancak Brezilya bu şüprizden önemli dersler çıkartacaktı. Teknik direktörünü değiştiren ekip bir daha senelerce resmi maçlarda yenilmedi, ta ki 2008 Mundialito'suna kadar. Geride bıraktığımız sezon, plaj futbolu için oldukça renkliydi. Dünya Kupası ilk kez Brezilya dışına taşındı ve Marsilya'nın Prado Plajı'nda yapıldı. Joel Cantona'nın organizasyonunu yaptığı kupa büyük ilgi topladı. Brezilya bu kupayı aldı ama hemen sonrasında Portekiz'deki Mundialito'yu kaybetti. Bu arada Eurosport'la yapılan anlaşmayla, bu oyun daha önce olmadığı kadar fazla Avrupalı izleyiciye ulaştı. Bu arada pek çok ülkede de yerel liglerden iyi sonuçlar alınmaya başlandı. Türkiye'de de Plaj Futbolu Ligi hem oturmaya başladı hem de yavaş yavaş televizyonlarda kendine yer buldu. Millî Takım uluslararası arenada daha çok görünür oldu. Belki ilerleyen yıllarda Türkiye'yi de Dünya Kupası'nda görmek mümkün olacak. Plaj futbolu önümüzdeki yıl, hedefi daha da büyüterek Asya'ya taşıyor. 2009 Dünya Kupası'na Dubai ilk kez ev sahipliği yapacak. Oyun giderek daha profesyonel bir görünüm kazanırken, ruhundaki eğlencenin bir parça bile olsa azalmaması, plaj futbolunun geleceği açısından çok büyük bir artı. Sepp Blatter'in bu yıl ilk kez plaj futbolunun olimpiik spor olabileceğinden, hatta olimpiyatta yer alması giderek zorlaşan futbolun yerini alabileceğinden söz etmesi, bu sporun kaderini tamamen değiştirebilir. Her an gol atılabilen bu oyun, her an yeni bir patlama yapabilir.

Yeni futbol disiplini talimatı

Yeni futbol sezonuna hazırlık sürecinde yapılan iki büyük talimat değişikliği şüphesiz ki, Transfer Talimatı ve Futbol Disiplin Talimatı'ydı. 4 Ağustos 2006 tarihinden beri yürürlükte bulunan Futbol Disiplin Talimatı'nı yürürlükten kaldırması amacıyla hazırlanmış olan Yeni Futbol Disiplin Talimatı genel anlamıyla geçmiş talimatın yetersiz kaldığı noktaları doldurmak, futbolun ihtiyaç duyduğu hızlı yargılama sürecini yerleştirmek ve disiplin uygulamalarını Avrupa ile uyumlu hale getirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Disiplin talimatının geneliyle ilgili söylenebilecek yenilikler: 1) FIFA Disiplin Talimatı'nın sistematiği ve mantığı temel alınmıştır.

2) UEFA'nın bazı ceza tipleri için öngörmüş olduğu ceza miktarları ve zamanaşımı süreleri uyarlanmıştır.

3) Futbol Disiplin Hukuku açısından oldukça önemli olan kusurluluk, failin belirlenememesi durumu, cezanın takdirinde izlenecek yöntem, iştirak halinde işlenen disiplin ihlallerinde kurulların izleyecekleri prensipler ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

4) Savunma süreleri kısaltılmış (üç günlük savunma süresi 48 saat olarak değiştirilmiştir) ve disiplin yargılamasının tüm süreçleriyle beraber 5 gün gibi kısa bir sürede tamamlanması hedeflenmiştir.

Özel olarak yapılan incelemede ise, gerek TFF Disiplin Kurullarının gerekse de UEFA ve CAS'ın bazı eylemler için öngörmüş olduğu ceza miktarları ayrıntılı bir şekilde incelenmiş ve orantılılık prensibi dâhilinde yeni ceza miktarları öngörülmüştür.

A) YENİ EKLENEN SUÇ TİPLERİ

1) Takım Halinde Sportmenliğe Aykırı Hareket
Bu hüküm gerek UEFA'da gerekse de FIFA'da uzun süredir

uygulanmaktadır. UEFA Euro 2008 esnasında da Milli Takımımıza bu madde kapsamında para cezası verilmiştir. Madde, bir takımın çok miktarda kart görerek sportmenlik dışı bir mücadele içine girmesi durumunda bu takımı disipline etmek amacıyla öngörülmüştür.

Bir takım bir karşılaşmada beş veya daha fazla kart görmüşse veya üç futbolcusu oyundan ihraç edilmişse, bu eylemlerin faillerinin yanı sıra ilgili takıma da sportmenliğe aykırılığın boyutuna ve takımın mücadele ettiği lige bağlı olarak 5.000 YTL ile 50.000 YTL arasında para cezası verilecektir.

2) Kavga

Bu hüküm de FIFA ve UEFA Disiplin Talimatlarında yer almaktadır. Bu hüküm, kavgaya karışan futbolculara, kavga neticesi eylemleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği sürece en az üç müsabakadan men cezası verilmesi öngörülmüştür. Böylelikle, özellikle alt liglerde mücadele eden takımların müsabakalarında karşılaşılan kavga durumlarında Disiplin Kurulunun bu madde kapsamında ceza verebilmesinin yolu açılmıştır.

3) Belge Kullanımında Usulsüzlük

Özellikle akreditasyon sisteminin bütün profesyonel liglerde yürürlüğe girmesiyle birlikte sıklıkla bu kartların kullanımına bağlı usulsüzlük şikâyetleri gündeme gelmektedir. Akreditasyon sisteminin müsabakanın sağlıklı yürütmesi açısından taşıdığı önem ve bu belgelerin kullanımındaki usulsüzlüklerin doğurabileceği riskler dikkate alınarak yeni bir disiplin hükmü sevk edilmiştir. Bugüne kadar "talimatlara aykırı hareket" kapsamında değerlendirilen belge kullanımı usulsüzlükleri, bu madde ile torba hüküm içinde çıkartılarak özel olarak

düzenlenmiştir.

UEFA Euro 2008'de de TFF'ye bu maddeye aykırılık nedeniyle 44.000 CHF para cezası verilmiş ve UEFA Tahkim Kurulu'nda yapmış olduğumuz savunmaya rağmen sistemin önemine vurgu yapılarak başvurumuz reddedilmiştir. Bu maddeye aykırılığın cezası üç ay ve üzerinde müsabakadan men veya hak mahrumiyetidir. İhlâli işleyen kişinin bağlı bulunduğu kulübe de 5.000 YTL ile 150.000 YTL arasında para cezası verilecektir.

B) CEZA MİKTARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILAN SUÇ TİPLERİ

1) Çirkin ve Kötü Tezahürat
Geçtiğimiz senelerde Türk futbol camiasını en yakından meşgul eden disiplin talimatı hükmü şüphesiz ki, çirkin ve kötü tezahüratı düzenleyen hükümdü. Futbol Federasyonu'nun futbol sahalarından çirkin ve kötü tezahüratı tamamen temizleme amacına hizmet eden bu hükmün geçtiğimiz senelerde bazı adaletsiz sonuçlara yol açtığı da açıktı. Bu nedenle eylemde ve cezada orantılılık prensibi doğrultusunda bu hüküm yeniden düzenlenmiştir. Belirtmek gerekir ki, seyircisiz oynanan müsabakalarda futbola olan ilgi düşmekte ve bir anlamda da seyircisiz oynama cezası ile futbol cezalandırılmaktadır. Avrupa'nın en fazla seyircisiz oynama cezası veren üç federasyonundan biri konumunda olmamız da ceza sistematiğimizi tekrar gözden geçirmeyi zorunlu kılmaktadır. UEFA'nın en hassas disiplin düzenlemesi olan ırkçılık için bugüne kadar vermiş olduğu en ağır cezanın 100.000 CHF olduğu da hesaba katılınca, çirkin ve kötü tezahürat hükmü yeniden kaleme alınmıştır. Her ne kadar seyircisiz oynama cezasını tamamen ortadan

kaldırmak hedef olarak ortaya konulsa da ihlâl konusundaki caydırıcılık ve kulüplerin de disiplin ihlalleri ile aktif bir mücadele içinde olması amacıyla bu ceza halen disiplin talimatı içinde yer almaktadır. Bundan önce ikinci ihlâl için öngörülmüş olan seyircisiz oynama cezası, yeni düzenleme ile dördüncü ihlâlde verilecek bir ceza haline getirilmiştir. İlk üç ihlâl için ise artarak giden bir para cezası sistemi benimsenmiştir.

İlgili ihlâlin ayrıca ırkçılık içermesi durumunda ise ilk ihlâlde dahi seyircisiz oynama cezası verilmesi öngörülmüştür.

2) Müsabaka Sonucunu Etkileme

Futbol dünyasında "şike" ve "teşvik primi" olarak bilinen müsabaka sonucunu etkileme eylemi ile ilgili de talimatta değişikliğe gidilmiştir. Buna göre, müsabaka sonucunu etkileme eylemini gerçekleştirerek sportif başarısızlık nedeniyle küme düşen kulüplere sadece puan tenzili cezası verilebilmekteydi. Bu durum da küme düşmesi kesinleşen kulüplerin karışacakları ihlaller açısından gerekli caydırıcılığı içermemekteydi. Yapılan talimat değişikliği ile sportif başarısızlık nedeniyle bir alt kümeye düşmüş olsa dahi, müsabaka sonucunu etkileyen kulüpler bu eylemlerinden dolayı düşmüş oldukları kümeden de bir alt kümeye düşme yaptırımıyla karşı karşıya kalacaklardır.

Özetle yukarıda saydığımız temel değişiklikleri içeren ve içinde yapısal anlamda da birçok değişiklik barındıran Futbol Disiplin Talimatı ile geçmiş senelerde karşılaşılan sıkıntılar en aza indirilmeye çalışılmış, dili de sadeleştirilmiş olan bu talimatla Türk futbolu bu anlamda da Avrupa ile uyumlu hale gelmiştir.

Türkiye

Zonguldaklı bir ailenin Belçika'da doğan dört çocuğundan en küçüğü. Standart Liege'in altyapısından yetişip A takıma kadar yükseldi. Belçika'da 2. Lig takımlarında forma giydikten sonra onu ilk keşfeden Ersun Yanal oldu.

Manisaspor'a transferi bonservis engeline takılsa da geçtiğimiz sezon başında o dönemdeki adıyla Gençlerbirliği OFTAŞ Spor, şimdiki adıyla Hacettepe'nin formasını giydi ve ön libero mevkiinde çok başarılı bir dönem geçirdi. Dünya Kupası elemelerindeki Türkiye-Belçika eşleşmesinde, Türkiye'nin zorlansa da avantajlı çıkacağını söylüyor.

Kadir Bekmezci

Belçika'dan önde

Bir yandan futbol oynarken diğer yandan da spor okuluna gittim. Standart Liege'in bölgedeki dört okulla anlaşması vardı. Ben de onlardan birisinde okuyordum. Okul ve antrenman programı birbirini engellemeyecek biçimde ayarlanmıştı.

Türkiye'deki Süper Lig takımlarından birisinde oynamak istiyordum. OFTAŞ hakkında çok fazla bilgim yoktu ama geçen sezon başında Gençlerbirliği'nin teknik direktörü olan Fuat Çapa beni tanıyordu. Karar vermeden önce onunla konuştum.

Türkiye'de hırsla dayalı, fazla koşan ve bireysel yeteneklerin daha ön plana çıktığı bir futbol oynanıyor. Belçika futbolu ise daha fazla taktiğe dayalı. Bence Türkiye, Belçika'nın bir adım önünde. Türkiye zorlansa da Belçika maçlarından avantajlı skorlarla ayrılır.

Belçika'da Türklere karşı bir ayrımcılık var. Standart Liege'de A takıma 5 Türk yükselmıştik. Ama takımın başına yeni gelen menajer, beşimizi de aynı anda gönderdi. Özellikle Flaman bölgesinde bu ayrımcılık daha fazla.

Türk futbolu sürekli bir gelişim içinde. Avrupa'nın büyük liglerinde oynanan oyunla arasındaki farkı kapatıyor. Kariyeri çok yüksek oyuncuların Türkiye'ye gelmesi de bu süreci olumlu etkiliyor.

Ön libero dışında çok değişik mevkilerde oynadım. Sağ bek, sol bek, sağ açık, sol açık gibi değişik görevler üstlendim. Şimdi de o bölgelerden birinde oynamam gerekirse rahatlıkla görev yapabileceğimi düşünüyorum.

Avrupa'dan geldiğim için mutlaka geri döneceğim diye bir hedefim yok. Dört büyük takımdan birisinde ve Milli Takım'da oynamayı çok istiyorum. Sonuçta henüz 23 yaşındayım. Bu hedeflerin benim için çok uzak olmadığını düşünüyorum.

Davranışlarımla herkese örnek olmaya çalışırım. Oyun içinde hata yapan arkadaşşıma kızmak yerine teselli ederim. Kimseyi kırmamaya çalışırım. Ama beni kıranlara da gereken cevabı veririm. Kızdığım şey ise art niyetli, ikiyüzlü insanlar.

Nihat Özten

▼Geçen sezon Gençlerbirliği OFTAŞ Spor'da başarılı bir sezon geçirdin. Ancak Türkiye için yeni bir oyuncusun. İstersen en başından, hayat hikâyesinin kısa bir özetiyle başlayalım.

▲Babam daha 9 yaşındayken, Zonguldak'ın Devrek ilçesinden Belçika'ya amcasının yanına göç etmiş. Orada okumuş, çalışmış ve evlenmiş. Ben de ailenin son çocuğu olarak Belçika'nın Genk şehrinde doğdum. İki ablam, bir de ağabeyim var. Küçüklükten beri futbola ilğim vardı. Babam ve ağabeyim de bana sürekli destek oldu. Babam her zaman peşimdeydi. Her maçımı izlerdi. Gerçekten futbolcu olmak istiyorsam çok çalışmam gerektiğini, insanın inandıktan ve çalıştıktan sonra yapamayacağı bir iş olmadığını söylerdi.

▼Belçika'nın köklü kulüplerinden Standart Liege'in altyapısında yetiştiğini biliyoruz. Standart'ın altyapısına girmen ve sonrasında Belçika'daki futbol hayatın nasıl gelişti?

▲Belçika'da bölge takımları vardı. Onlardan birinde oynarken, Standart Liege'in altyapı yetkilileri beni izlemiş ve beğenmiş. 12-13 yaşlarında Standart'ın altyapısına girdim ve oynamaya başladım. 18-19 yaşına gelene kadar da bütün yaş kategorilerinde oynadım ve A takıma kadar çıktım. Hazırlık maçlarında oynadım ancak kadroda düşünülmediğimi görünce 2. Lig takımlarından Heusden Zolder'e gittim. Sonra başka bir 2. Lig takımı olan Verbroederen Geel'de oynadım.

▼Bu arada eğitimi ne yaptın?

▲Bir yandan futbol oynarken diğer yandan da spor okuluna gidiyordum. Standart Liege'in bölgedeki dört okulla anlaşması vardı. Ben de onlardan birisinde okuyordum. Oradaki eğitim, okuduğum

bölümünden ötürü de farklıydı. Sabahları iki saat ders gördükten sonra antrenmana gidiyor, iki saat antrenman yaptıktan sonra tekrardan okula dönüp derslere giriyor, akşama doğru tekrar iki saat antrenman yapıyorduk. Yani okulla futbolu bir arada yürütüyordum.

▼Futbol hayatını Belçika'da sürdürmek istemedin mi?

▲Aslında Belçika'da oynamayı isterdim. Ama bir Türk olarak Türkiye'de oynama fikri cazip geliyordu. Futbolculukta bazen şartlar sizin elinizde olmuyor. Gelen tekliflere göre hareket ediyorsunuz.

İlk teklifi Ersun Yanal'dan aldım

▼Türkiye'den ilk teklifi Hacettepe'den mi almiştın? Türkiye'ye gelirken tereddütlerin var mıydı?

▲Hacettepe ilk değildi. Üç sene önce Ersun Yanal döneminde Manisaspor'un sezon öncesi kampına katılmıştım. Manisaspor beni beğenmişti ve transfer etmek istedi ama o zaman oynadığım takım Heusden Zolder içinde bulunduğu mali durum nedeniyle benden faydalanmak istiyordu. Biraz fazla bonservis bedeli istediler. Bu nedenle transferim gerçekleşmedi ve Belçika'ya döndüm. Heusden Zolder'de 1 yıl daha oynadıktan sonra yine bir 2. Lig takımı olan Eupen'e imza attım. İmzadan yaklaşık bir ay sonra Gaziantepspor'dan teklif aldım. Doğal olarak da Belçika 2. Ligi'nde oynamaktansa Süper Lig'de oynamayı tercih ettim ve Gaziantepspor'la sözleşme imzaladım. Takımın başında Valter Zenga vardı. Beni beğendiğini söylüyordu ama tam olarak anlamadığım nedenlerden ötürü 2. Lig'deki Gaziantep Büyükşehir Belediyespor'a kiralamak istediler. Ben de bunu kabul etmedim. Zaten Belçika'da 2. Lig'de oynuyordum. Türkiye'ye de Süper Lig'de oynamak için gelmişim. Bu nedenle yeniden Belçika'ya döndüm ve 2. Lig takımlardan Verbroederen Geel'le anlaştım. Sezonu şampiyon olarak tamamladık. Ancak benim oynadığım sezondan bir önceki sezon takımın adı şike iddialarına karıştığı için 1. Lig'e çıkmasına izin verilmedi. Sonrasında OFTAŞ'ın hazırlık kampına katıldım ve 10 gün sonra da sözleşme imzaladım.

▼Hacettepe'yi tanıyor muydun peki?

▲Açıkçası Türkiye'deki Süper Lig takımlarından birisinde oynamak istiyordum. Takım hakkında çok fazla bilgim yoktu ama geçen sezon başında Gençlerbirliği'nin teknik direktörü olan Fuat Çapa beni tanıyordu. Onlarla konuşmuştum.

▼Belçika'da doğdun büyüdün ve Türkiye'ye 20 yaşından sonra geldin. Bir uyum sorunu yaşadın mı?

▲Aşağı yukarı her sene tatil için Türkiye'ye gelmeme rağmen yine de ilk zamanlar zorluk çektim. Ailemden, arkadaşlarımdan uzun süreliğine ilk ayrılışımdı sonuçta. Evli olmam benim için büyük bir avantajdı bu alışma sürecinde. Eşim yanımda olmasaydı sanırım ilk zamanlar çok daha zor geçerdi. Ayrıca Zonguldak'ta dedem, amcam ve kuzenlerimin bulunması benim için iyiydi.

▼Kaç yıllık evlisin? Eşin Türk mü?

▲Evlenele 3 sene oldu. 20 yaşında evlendim. Eşim de Almanya'da yaşayan bir gurbetçi ailenin çocuğu.

▼Erken yaşta evlenmişsin.

▲Evet, biraz erken görünebilir ama zaten biz 14-15 yaşından beri flört ediyorduk. Eşim için Türkiye'ye gelmek ikinci bir tecrübeydi. O Almanya'da doğmuş büyümüş ve evlendikten sonra Belçika'ya gelmişti. Oraya tam alışmıştı ki bu sefer Türkiye'ye geldik. Onun için ikinci bir zorluk oldu. Ama Ankara'ya gelmek bizim için bir avantajdı. Sonuçta Ankara büyük bir şehir ve sosyal yaşantısı da güzel.

Türk futbolu Belçika'nın önünde

▼Belçika futbolunu yakından tanıyan bir oyuncusun. Milli Takımımız da 2010 Dünya Kupası elemelerinde Belçika ile aynı grupta. Belçika futbolu ile Türk futbolunun kıyaslamasını yapar mısın? Türkiye-Belçika maçlarıyla ilgili tahminin nedir?

▲Türkiye'de hırsla dayalı, fazla koşan ve bireysel yeteneklerin daha ön plana çıktığı bir futbol oynanıyor. Belçika futbolu ise daha fazla taktiğe dayalı. Bence Türkiye, Belçika'nın bir adım önünde. Maçlarla ilgili olarak da Türkiye'nin biraz zorlanacağını ama bu karşılaşmalardan avantajlı skorlarla ayrılacağını düşünüyorum.

▼Bugüne dek hiç milli olmadın ve iki ülke takımında da oynayabilirsin. Belçika ve Türkiye'den teklif alırsan hangisini tercih edersin?

▲İkisi de ciddi teklif olursa tabii ki Türkiye'yi tercih ederim. Ancak Türk Milli Takımı beni çağırmasa, Belçika çağırırsa orada oynamaktan da gurur duyarım. Çünkü sonuçta ben Belçika'da doğdum, büyüdüm, orada futbola başladım, oranın ekmeğini yedim. Ailem ve çoğu arkadaşım Belçika'da. Bir dönem zaten Belçika Genç Milli Takımı'ndan teklif almış ama talihsiz bir sakatlık geçirince gidememiştim.

Türlere karşı bir tavır var

▼Almanya, İsviçre, Avusturya gibi Türklerin yoğun olarak yaşadığı ülkelerde Türk asıllı oyuncuları milli takımlarda izliyoruz. Fakat Belçika Milli Takımı'nda Türk oyuncu göremiyoruz. Belçika'da Türk oyuncu olmanın zorlukları var mı?

▲Evet, Belçika'da Türk oyuncu olmak zor. Tam olarak bir ırkçılık değil ama yine de bir ayrımcılık var. Mesela Standard Liege'de A takıma yükseldiğim sezon benim dışımda dört Türk oyuncu daha vardı. O dönemde takımın menajeri Fransa'dan gelen bir Belçikalıydı ve Türlere karşı soğuktu. Beşimizi de aynı anda takımdan gönderdi. Üstelik o dönemde ben çok iyiydim ve

A takımda rahatlıkla oynayabilecek kapasitedeydim. Türk değil de başka bir ülke kökenli olsaydım daha farklı olurdu sanırım. Ama genel olarak Türlere karşı içten içe bir tavır var. Özellikle Flaman bölgesinde bu durum daha fazla.

▼Geçen sezon futbolseverlerin beğenisini kazanan bir takım oldunuz. Kadroyu genel olarak korumanıza rağmen stoperiniz Giray ve İlhan takımdan ayrıldı. Yapılan yeni transferleri nasıl değerlendiriyorsun?

▲Stoper bölgesi için yapılan transferler bence Giray ve İlhan'ı aratmayacak düzeyde yetenekli ve tecrübeli oyuncular. Zaten genel olarak yapılan transferlerin büyük bir çoğunluğu genç ve gelecek vaat eden futbolcular.

▼Takım olarak bu sezonki hedefleriniz neler?

▲Geçen sezon olduğu gibi her maçı kazanmak için sahaya çıkacağız. Geçen sezonu 11. sırada

bitirmiştik. Bu sezon daha üst basamaklarda yer almak istiyoruz. İlk 8'in içine girmek bizim için başarıdır.

▼Türkcell Süper Lig'de oynanan futbolu nasıl buluyorsun?

▲Türk futbolu sürekli bir gelişim içinde. Yavaş yavaş da Avrupa'nın büyük liglerinde oynanan oyunla arasındaki farkı kapatıyor. Kariyeri çok yüksek oyuncuların Türkiye'ye gelmesi bu süreci olumlu etkiliyor. Özellikle Türk oyuncuların hırslı ve mücadeleci yapısı da önemli.

▼Önemli oyuncuların transfer edildiğini belirttin. Sence bu sezonun en iyi transferini hangi takım yaptı?

▲Fenerbahçe'nin Güiza transferi çok önemli. İspanya'nın gol kralı ligimizde oynayacak. Ayrıca Galatasaray'ın Meira ve Kewell transferleri önemli. Böyle kariyerli, önemli oyuncuların Türkcell Süper Lig'e gelmesi bizim için de çok iyi. Onlara karşı oynamak zevkli olacak. Bu da doğal olarak Türk futbolunun kalitesini artıracak. Ayrıca Trabzonspor da çok iyi transferler yaptı.

▼Şampiyonluk için en fazla hangi takımı şanslı görüyorsun?

▲Tüm takımlar arasında çekişme olacak ama şampiyonluğa Fenerbahçe ve Galatasaray diğer takımlara oranla daha yakın. Şampiyon da bu iki takımdan birisi olacak gibi.

▼Ön libero oyuncusunun hem defansif hem ofansif oynayabilmesi önemli. Ön libero oynamanın avantajları ve dezavantajları neler? Bir ön liberonun en önemli özelliği sence nedir?

▲Takımın göbeğindeisiniz ve çok koşturmanız mecbursunuz. Hem defansif hem de ofansif yönde takıma katkı yapmalısınız. Hem rakip takımın ataklarını kesmeniz hem de kestiğiniz topları oyuna iyi sokmanız lazım. Benim de en önemli özelliğim çok koşmak. Ama ön libero oynamanın kolay olmadığını söyleyebilirim.

▼Ön libero olarak beğendiğin oyuncular kimler?

▲Aurelio'yu çok beğeniyordum. Mehmet Topal da çok iyi çıkış yaptı ve iyi bir sezon geçirdi. Avrupa'da ise en beğendiğim oyuncu Pirlo.

Her bölgede oynadım

▼Futbola başladığından bu yana ön libero mu oynuyorsun?

▲Oyunculuk hayatımda çok değişik mevkilerde oynadım. Sağ bek, sol bek, sağ açık, sol açık gibi farklı görevler üstlendim. Şimdi de o bölgelerden birinde oynamam gerekirse rahatlıkla oynayabileceğimi düşünüyorum.

▼Geçen sezon neredeyse tüm maçlarda forma giymişsin. Bunu neye bağlıyorsun? İdmanlar dışında özel çalışma yapıyor musun?

▲Geçen sezon 29 lig, 3 kupa maçında oynadım. Ligdeki bir maçta sakat, bir maçta da cezalı olduğum için oynayamamıştım. Kendime bakmaya özen gösteriyorum. Zaten küçüklüğümde beri çok koşan bir oyuncuyum. Fizik kondisyonumun iyi olduğunu düşünüyorum. Belçika'da genelde takım yarışlarında birinci olurum. Türkiye'de de fena sayılmam. Ama antrenmanlar dışında özel çalışmalar yapmıyorum.

▼Gelecekle ilgili kariyer planlamanda neler var?

▲Avrupa'dan geldiğim için mutlaka geri döneceğim diye bir hedefim yok. Şartlar uygun olursa Avrupa'da oynarım tabii ki ama Türkiye'deki dört büyük takımdan birisinde oynamayı isterim. Ayrıca Milli

Takım'da oynamayı da çok istiyorum. Eğer iyi bir sezon geçirirsem olabilir de. Sonuçta henüz 23 yaşındayım. Bu hedeflerin benim için çok uzak olmadığını düşünüyorum.

Örnek insan olmaya çalışıyorum

▼Kadir Bekmezci nasıl bir insandır? Nelere kızar, nelerden hoşlanır?

▲Sakin bir insanım. Örnek insan olmaya çalışırım. Arkadaşım hata yapsa kızmaz, teselli ederim. Kimseyi kırmamaya çalışırım. Ama beni kırınlara cevabını veririm. Kızdığım şey ise art niyetli, ikiyüzlü insanlar. Onlardan uzak dururum.

▼Futbolun dışında nelerle uğraşıyorsun?

▲Belçika'da tenis oynardım. Masa tenisi ve bowling oynamayı da severim. Eşimle evde oturmak, alışverişe çıkmak da hoşuma gidiyor. Yurt dışındaki arkadaşlarımla da internetten konuşuyorum. Ara sıra sinemaya giderim.

▼Futbolcu olmasaydın başka ne iş yapacağın düşündün mü hiç?

▲Herhalde sporun farklı bir dalıyla ilgilenirdim. Spor okulunda okuduğum için spor öğretmeni olabilirdim. Ama o da olmasaydı aşçı olurum herhalde. Yemek yapmayı çok severim. Kendi dükkânımı açıp aşçılık yapabiliirdim.

Portekiz'de başkente kafa tutan şehirdir Porto. Kentin zengin takımı ise “Süper Ejderhalar” diye anılan Porto'dur. Boavista, Porto'ya karşı “dipten gelenler”i temsil eder ve “Panterler” lakabıyla anılır. Porto'nun her daim üstün götürdüğü rekabette Boavista hep kupalarla ayakta tutar kendini. Gelenek sadece bir kez bozulur ve Boavista, 2000-01 sezonunda ilk şampiyonluğunu ezeli rakibinin 1 puan önünde kazanır. Bu sezon iki takım arasındaki makasın en fazla açıldığı dönem yaşanıyor. Çünkü ülkede yaşanan rüşvet skandalı Porto'yu fazla sarsmazken Bovastia'yı 2. Lig'e gönderdi.

Dağhan **Irak**

Portekiz pek çok yönden Türkiye'ye benzer. Güney Avrupa'nın iki ucundaki iki ülke Akdeniz'e yakındır ama içinde Akdeniz kültüründen fazlasını da barındırır. İki ülke de üç kıtaya uzanmış hanedanlıkların mirasçısıdır. İki ülke için de bir zamanların “fethit”leri, yerini göçe ve “gurbet”e bırakmıştır. Artık dertleri yaşam kavgası da olsa iki ülkenin insanını gittiğiniz her yerde bulabilirsiniz. İki ülkede de her insanın farklı kökleri, farklı hikâyeleri vardır. Hem Türkiye'de hem de Portekiz'de insanlar futbola bayılır. Türkiye'yle Portekiz'in bir ortak noktası da iki ülkede de sık sık başkentten sahne çalan köklü bir şehrin bulunmasıdır. Nasıl ki Türkiye'de beş asrın tarihi İstanbul'da okunur, Portekiz'in kökleri de Porto'da bulunur. Öyle bir şehirdir ki burası, bulunduğu ülkenin tarihini çizmekle kalmaz, adını da verir. Bizim Portekiz, yerel halkının Portugal dediği ülkenin isim babası, aslında tarihi Porto'nun bir parçası olan Portus Cale'den

başkası değildir. Okyanusun esintisinin hissedildiği şehrin içinden geçen Douro Irmağı ise Porto'nun Boğaziçi'si olsa gerektir. Zira Porto da tıpkı İstanbul gibi “köprülerin şehri”dir. Mesele Türkiye ile Portekiz'i kıyas etmekse, bir çırpıda çok şey bulabilir insan. Spor deyince akla bu mahalleyle ilgili gelen tek şey konusudur. Örneğin ayrı şehirlerde de olsa, Portekiz'de de “üç büyükler”; Benfica, Sporting ve Porto şampiyonluğu pek kimselere bırakmaz. Bir başka şampiyon çıktığında ise kuşkusuz tarihe altın harflerle geçer. Bunu yapan uzun yıllar boyunca bir tek Belenenses

olabilmiştir. 1945-46 sezonundaki o şampiyonluğun gerisi ise gelmemiştir. Ta ki yıllar sonra Porto'nun bir ekibi sahneye çıkana kadar. Boavista (Buavišta okunur), Porto'nun ünlü bir mahallesidir. Portekizce'de “güzel manzara” anlamına gelir. Spor deyince akla bu mahalleyle ilgili gelen tek şey damalı siyah-beyaz bayrak olsa gerektir. Belki bu damalı bayrak sevgisindendir, bu mahallede iki kez Formula 1 sokak yarışı düzenlenmiştir. Herhalde Boavistalılar yarışın sonunda BFC bayrağının sallanmasına yarışı kazananadan daha çok sevinmiş olsa

gerektir. Ambleminden formasına kadar her şeyiyle siyah-beyaz damalı desene sevdalı olan Boavista FC, 1903 yılında Porto'nun aynı isimli mahallesinde kurulur. Kulüp kurulduğunda işleri zordur, çünkü kendilerinden on yıl önce kurulan FC Porto, çoktan ülkenin önemli spor güçlerinden biri hâline gelmiştir. FCP yalnızca futbolda değil, atletizmde, boksta, su sporlarında başkente kafa tutmaktadır. Ancak Boavista için önemli olan futboldur. Zira kulübün kuruluşuna kentteki İngilizler ön ayak olmuştur. Dick ve Harry Lowe isimli İngilizce öğretmeni

Zengin ejderha ile fakir panter

çıkarken, 1922 yılı itibarıyla Porto ülke şampiyonu olmuştur bile. Şehrin ismini taşıyan ve Lizbon'a karşı Porto'yu temsil eden FCP, çoktan şehrin gözdesi hâline gelmiştir. Boavista senelerce Porto'ya rakip olamaz. Ancak 1933 yılında kulüp için çok önemli bir gelişme yaşanır. Damalı formanın ilk kez giyildiği maçlardan birinde ekip, güçlü Benfica'yı 4-0 yener. Bu tarih “Boavista'nın ikinci doğum günü” olarak adlandırılır ve damalı formanın sihri orada başlar. Kulüp amblemine de işlenecek bu sembolün zirve yapmasına ise daha seneler vardır. 1935 yılında başlayan Portekiz Ligi'nin ilk sezonunda şehri yalnızca Porto temsil eder. Boavista ise lige ikinci sezonda dâhil olur. İlk yıllarda Porto sürekli başkent ekipleriyle şampiyonluk mücadelesi verirken, Boavista final grubuna hiç kalamaz ve ligi diplerde bitirir. 1975 yılına gelindiğinde Porto'nun beş şampiyonluğu, üç de Portekiz Kupası vardır. Boavistalıların ise ülke çapında hiçbir başarısı yoktur. Ancak 1975,

kardeşlerin edindiği futbol topu, BFC'yi, nâm-ı diğer “Panterler”i yaratır. İlk takım, siyah formayla sahaya çıkar. Damalı forma için ise biraz daha beklemek gerekecektir. Bu arada kuruluş aşamasında takımın Pazar günleri sahaya çıkıp çıkmayacağı tartışması yaşanır. Sonuçta futbol cemaati, Anglikan Kilisesi'ne karşı galip gelir ve Boavista, Pazar maçlarına çıkmaya başlar.

Damalı formanın sihri

BFC, ilk yıllarda FC Porto'ya kafa tutabilecek cinsten sonuçlar alamaz. Boavista, mütevazı maçlar

Siyah-beyazlı ekip 1979 yılında kupayı bir kez daha kazanır. Bu yıllar aynı zamanda Porto şehrinin de futboldaki zirve yıllarıdır. Zira Boavista kupa kovalarken, FCP de şampiyonluk mücadelesi vermektedir.

Boavista'nın ilk zaferi

19 Ağustos 1979 tarihi hem Porto şehri için hem de şehrin derbisi için özel bir gündür. 1978-79 sezonunun şampiyonu FC Porto ile Portekiz Kupası şampiyonu Boavista, FCP'nin stadi Estadia das Antas'ta karşı karşıya gelir.. Mücadele gerçek anlamda bir “devlerin mücadelesi” olur. Tek ayaklı oynanan kupada galip gelen 2-1'le Boavista'dır. Siyah-beyazlılar ilk kez Porto şehrinin bir numaralı ekibini geride bırakmıştır. İlerleyen yıllar yine FC Porto'nun üstünlüğüyle devam eder. Boavista zaman zaman dış gösterir ama takımın şampiyonluğa aday olamaması kentteki üstünlüğü sürekli mavi-beyazlı ekipte tutmaktadır. Bu koşullar altında 1991-92 sezonu Boavista için çok özel bir sezon olur. Damalı formalılar, “Süper Ejderha” lakaplı rakiplerini ilk kez kupa finalinde yakalar ve yener. Sezon sonunda Süper Kupa'da da iki takım karşılaşır ve gülen yine Boavista olur. Boavista, Süper Kupa'daki üçüncü zaferini de 1996-97 sezonunda yine Porto karşısında kazanacaktır. Boavista ne zaman kupa kazansa, şampiyon Porto olur ve siyah-beyazlıların fiyatısını bozar. Süper Kupa ise Boavista için kendini kanıtlama mücadelesi şeklinde geçer ve belki de Porto'nun şampiyonluğunun getirdiği geride bırakılmışlık duygusu, BFC'ye ikinci bir kupa kazandırır.

Ligin beşinci şampiyonu

2000-01 sezonu “her zamanın favorisi” Porto'yla, “teselli ikramiyelerinin galibi” Boavista'nın hiç olmadığı kadar birbirine yaklaştığı sezondur. Ligde amansız bir şampiyonluk mücadelesi yaşanır. FC Porto, kendi evi Dragao'da yenilmez ancak deplasmanda kaybettiği puanlar işi zora sokmuştur. Boavista ise Bessa'da belki Porto kadar etkileyici değildir ama deplasmanlarda müthiş bir performans sergiler. Son haftaya iki takım başa baş girer. 34. haftada son düdükler çaldığında Boavista'da manzara her zamankinden daha güzel ve daha siyah-beyazdır. Tarihteki ilk şampiyonluk çılgınca kutlanır. Ligi Porto'nun bir puan önünde bitiren BFC, Portekiz tarihinin beşinci şampiyonu olmuştur. Bu kez roller değişmiş,

FC Porto'ya ise Portekiz Kupası kalmıştır. İki takım yine Süper Kupa'da karşı karşıya olacaktır. Vila do Conde'de oynanan maç Porto kazanır. Boavista tarihinin en başarılı sezonunda, ilginçtir, ilk kez Porto'ya Süper Kupa kaybetmiştir. FC Porto, Boavista'yla giriştiği yarışı kısa sürede yeniden lehine çevirmeyi başarır. Özellikle 2000'lerde Mourinho ile gelen Şampiyonlar Ligi ve UEFA Kupası başarılarıyla makas yeniden açılır. Boavista da “ikinci büyük” rolüne razı gelmek zorunda kalır. Zira kulüp hiçbir zaman Porto'yla aşık atabilecek maddi güce sahip değildir ve Portekiz'de zirveye oynadıkları birkaç yılın faturası bile maddi olarak ağır gelmiştir. Kulüp bir keresinde iflasın eşliğinden taraftarların topladığı paralarla kurtulur. İki kulübün yolu geçtiğimiz sezon diğerlerinden çok farklı bir şekilde kesişir. Portekiz'de patlayan rüşvet skandalı iki kulübü de vurmuştur. “Altın Düdük Skandalı” olarak anılan olayda iki kulübün de dahili vardır ancak cezaların şiddeti oldukça farklıdır. Porto'ya verilen puan silme cezası zaten yirmi puan civarında fark yaparak şampiyon olan ekibi etkilemez. Ancak Boavista'ya verilen küme düşürme cezası siyah-beyazlıların idâm fermanı niteliğindedir. Zaten maddi krizdeki kulübün neredeyse kuruluşundan beri kullandığı ve 2004 Avrupa Şampiyonası döneminde yenilediği Bessa Stadyumu'na el konur ve satışa çıkarılır. Porto'nun aldığı tek önemli ceza olan Şampiyonlar Ligi'nden men cezası da iptal edilince mavi-beyazlılar skandalı hasarsız atlattmış olur. Boavista ise dibe vurmuştur. Porto'yla Boavista, önümüzdeki sezonu çok farklı noktalarda geçirecek. Porto, Şampiyonlar Ligi mücadelesine gruplardan başlarken; Boavista Portekiz'in ikinci ligi Liga Vitalis'ten bir an önce kurtulmaya bakacak. Belki de bu sezon, iki kulüp arasında farkın ilk kez bu kadar açıldığı yıl olarak tarihe geçecek. “İçinden nehir geçen şehir”de manzara bu yıl yalnızca Dragao'dan bakınca güzel gözükecek.

Etnik futbol arenası

UEFA Kupası'nda Beşiktaş'a rakip olarak Široki Brijeg takımı çıktığında, tüm futbolseverlerin, özellikle de Beşiktaşlıların gözleri kardeş ülke Bosna-Hersek'in bu kulübüne odaklanmıştı. Bizim gözümüz ise hemen bu fırsattan istifade Bosna'daki taraftar yapısını incelemeye daldı. Široki Brijeg ne kadar Boşnak takımıydı? Boşnaklar neden "kendi takımlarını" değil de Beşiktaş'ı destekliyordu? Bu soruların cevabı, o coğrafyadaki tüm takımların birbirinden etnik kimlikleriyle ayrılıyor olmasında saklı.

Caner **Eler**

Bir ülkenin ya da kulübün taraftar gruplarını ve karakterini incelemek için birçok dinamiği hesaba katmanız gerekiyor. Ülkenin sosyoekonomik ve kültürel yapısı, gelenekler, alışkanlıklar, dil, eğitim ve etnik-politik kökenler, vesaire... UEFA Kupası'nda Beşiktaş'a rakip olarak Široki Brijeg takımı çıktığında, tüm futbolseverlerin özellikle de Beşiktaşlıların gözleri kardeş ülke Bosna-Hersek'in bu kulübüne odaklanmıştı. Bizim gözümüz ise hemen bu fırsattan istifade Bosna'daki taraftar yapısını incelemeye daldı. Yukarıdaki kriterleri işin içine soktuğumuzda da çıkmaz sokağa girmiş gibi olduk. Türkiye'de kura çekildiğinde ilk yankılar, "Boşnak takımı, kardeş ülke" şeklinde yükselmeye başlamıştı. Ancak Bosna'daki hatta tüm eski Yugoslav Cumhuriyetleri'ndeki spor kulüplerini değerlendirirken çok dikkatli olmak lâzım. Kulüplerin hangi ülkeden değil de daha çok hangi şehirden geldiğine, hangi bölgeyi temsil ettiğine bakmak gerekiyor. Yıllarca karşılıklı savaştıktan sonra, faşizm, komünizm,

demokrasi, göç, ölüm, katliam gibi kavramlar arasında yıpranmış hüzünlü yürekler, hâlâ birbirine hoşgörü göstermede geçmişin hayaletlerinden etkilenen toplumlar, birbirlerine çok yakın mesafelerde konuşlanmış durumda. Boşnak, Hırvat, Sırp ve diğer etnik kökenler bu acıları, nefretleri, kırgınlıkları geride bırakmak için zamana ihtiyaç duyuyor. Kim bilir, belki de bu hiçbir zaman mümkün olmayacak. Fakat onları ortak noktada buluşturan en önemli konu spor. Doğal olarak öncelikle de futbol. Her ne kadar geçmişte, savaşın alevlenmeye başladığı dönemde, Dinamo Zagreb-Kızılyıldız maçında Boban'ın ve diğer yıldızların havada uçuşan tekmeleri gözümüzün önünden gitmese de son yıllarda birkaç şey en azından iyi gitmeye başladı. Savaş sonrası Bosnalı Hırvatlar, Boşnaklar ve Sırlar her biri kendi futbol ligini tatbik ederken, 2000'den itibaren bu ligler birleştirilip Bosna-Hersek Premier Ligi adını aldı. 1948

yılında kurulup savaş sonrası döneme kadar ismi hiç duyulmayan bir takım olan Široki de bu ligde 2004, 2005 ve 2007 yıllarında üç şampiyonluk yaşamış, son dönemin başarılı kulüplerinden. Aslında Široki takımının ismine baktığınızda bir farklılık sezebilirsiniz. Takımın tam ismi Nogometni Klub Široki Brijeg. Nogometni Hırvatçada "ayaktopu" demek, Široki Brijeg de zaten kasabanın adı. Bosna'daki bir kulübün isminin Hırvatça olmasının sebebi ise bu takımın Bosnalı Hırvatların takımı olması. Zaten Široki, Bosna-Hersek'in güneyi olan Hersek bölgesinin hemen Hırvatistan sınırında bulunan 8 bin nüfuslu bir kasabası. Bu popülasyonun yüzde 99'unu da Hırvatlar oluşturuyor. Široki Brijeg, çevresindeki köylerle beraber 30 bine ulaşan nüfusuyla, kültürel ve beşeri yapısıyla Bosna'dan daha çok Hırvatistan'a aitmiş gibi gözüküyor. Bu küçük kasabanın takımının bu kadar şampiyonluk kazanmasının, UEFA Kupası'na kadar elinin uzanmasının sebebi ise dış yardım. Daha önceki birkaç yazıda da belirttiğimiz gibi hem ikinci Dünya Savaşı sonrası hem de 90'lardaki büyük iç savaş sonrası büyük göç dalgaları yaşanmıştı. Bunun sonucunda Avustralya'da, ABD'de, Fransa'da, Almanya'da ve diğer birçok ülkede Hırvat, Sırp ve Boşnak kökenlilerin sayısında önemli bir artış olmuştu. Burada yaşayan Hırvatlar da Široki'ye büyük mali destek vermeye başladı. Široki Brijeg kulübü de bu destekle basamakları daha kolay tırmandı. Konunun uzmanı Özgür Dirim Özkan'dan aldığımız bilgilere göre takıma Athletic Bilbao-Basklı ve geçmişteki Glasgow Rangers- Protestan ilişkilerine benzer olarak sadece Katolik futbolcular transfer ediliyor. Yani bu kadar bol paraya rağmen, transfer dönemlerinde bu kriter sebebiyle sıkıntı yaşayabiliyorlar. 28 kişilik kadronun içerisinde beş Brezilyalı, on Hırvat, on bir Bosna-Hersek vatandaşı, bir Alman ve bir İsviçreli yer alıyor. Bu oyuncuların hepsi Katolik. Bu şekilde yazılı olmayan bir kurala sahip olan kulübün diğer bir özelliği de taşıdığı siyasal anlamların bir hayli yoğun olması. İşte zaten konu tam burada taraftar grubuna geliyor.

Hersek bölgesinin en azılı grubu

Kasabanın nüfusundan fazla kapasiteye (10 bin) sahip olan Pecara Stadi'nin tribünlerinde ilk maçta birçok şey dikkatinizi çekmiştir. En bariz görüneni Hırvatistan bayraklarıydı sanırım. Euro 2008'de Türkiye-Hırvatistan maçı sonrası Şiroki'nin Türkiye için kutlama yapanlara saldıracak kadar Hırvat milliyetçisi bir taraftar grubuna sahip olduğunu belirtelim. Taraftar gruplarının adı ise Şkripari. Hersek bölgesindeki en azılı grup onlar. 1945 yılında yani 2. Dünya Savaşı sırasında dağlardaki mağaralarda, oyuklarda saklanan Hırvat aşırı milliyetçilerine "mağarada yaşayan" anlamında, "Şkripar" denirmiş. "Şkripari" de zaten bunun çoğul biçimi (Dirim Özkan'a yine teşekkürler). Şiroki Brijeg taraftarları da 1996'da bu grubu kurdularında bu kişilerin anısına Şkripari ismini almayı uygun görmüşler. Bu taraftarlar aynı zamanda "Haçlılar" manasına gelen "Krijari" olarak da çağrılıyorlar. Hem dini hem de siyasal mesajlar taşıyan ve temeli buna dayanan bir taraftar grubu olarak tanınıyorlar. Zaten milli takım söz konusu olduğunda da Bosna-Hersek Milli Takımı yerine Hırvatistan'ı desteklemeyi tercih eden bir taraftar karakterine sahip olan Şkripari, tam anlamıyla Tudjman'dan miras kalan aşırı Hırvat milliyetçiliğinin en büyük kalelerinden birisi. Öyle ki bazı Bosnalı Hırvatlar dahi bunun aşırıya kaçtığını düşünüyor. Hatta geniş bir nefret dalgası da kulübün taraftarına doğru kendini hissettiriyor. Hem taşıdıkları siyasî, dini anlamlar hem de dışarıdan aldıkları büyük maddi destek onları

bir hayli antipatik kılıyor. Hemen hatırlatalım, bu mesajları sadece futbol sahasına değil, kasabanın basket takımı olan HKK Şiroki'nin maçlarına da taşıyorlar. Bunun dışında zaten hepsi aynı zamanda Dinamo Zagreb kulübünün de taraftarı. Hırvatistan'ın her yönüyle Bosna-Hersek Ligi'ndeki temsilcisi gibiler. Tüm bunlara karşılık bütün Boşnaklar, Bosna'yı temsil etmesine rağmen Şiroki'ye karşı Beşiktaş'ı desteklediklerini belirtiyorlardı. Diğer Bosna takımları demişken, ülkedeki taraftar yapısı, etnik kökenlerin yoğunluğu nedeniyle şehir şehir değerlendirilebilir. Doğal olarak birbirine benzer yerler var ancak onlar arasında da büyük rekabetler söz konusu. Eski Yugoslavya döneminde, komünizmin etkileriyle yerel yöneticilerin önderliğinde her şehirde futbol kulüpleri kurulmuştu. Bosna'daki üç büyük toplum olan Sırp, Boşnak ve Hırvat kulüpleri ve taraftar grupları arasındaki rekabetin dışında, Boşnak şehirleri temelindeki çekişme de üst boyutlarda. Saraybosna, Mostar, Zenica ve Tuzla gibi

Boşnak nüfusun yoğun olduğu büyük şehirlerin takımlarının birbirleriyle mücadelesi dillere destan. Özellikle Zenica şehrinin takımı, son dönemin formda ekibi, Elvir Bolıç'in yetiştiği FC Çelik ile Saraybosna ekipleri Sarajevo ve Zeljeznica kendi aralarında muazzam bir rekabet yaşıyor. Çelik takımının taraftarları ise ta eski Yugoslavya günlerinden kalma bir üne sahip. Onlar Bosna'nın en ateşli ve fanatik taraftar grubu. Tüm eski

cumhuriyetlerdeki Hajduk'un Torcida'sı, Dinamo Zagreb'in Bad Blue Boys'u, Partizan'ın Grobari'si kadar meşhur olan bu grup, kulübün, hatta Bosna-Hersek Milli Takımı'nın arkasındaki en büyük destek olarak biliniyor. Lâkin savaşın açtığı derin yaralar etkisini daha uzun bir süre sürdürecektir gibi gözüküyor. Bosna-Hersek, futbolu ve taraftar gruplarıyla belki de dünyadaki en büyük politik-futbol arenası. Tüm takımlar ve taraftarlar birbirinden etnik kimlikleri ile ayrılıyor. Ülke futbolunun tüm bu karakteristiği şike, yolsuzluk ve şiddet gibi olguları da beraberinde

getiriyor. Bu doğal olarak milli takıma da yansıyor. Hem geçen Euro 2008 eleme grubumuzda yer alan hem de 2010 Dünya Kupası eleme grubumuzda bulunan Bosna-Hersek Milli Takımı önemli sancılar yaşamasına rağmen yine de ayakta duruyor. Rüşvet, yolsuzluk ve şike iddialarıyla çalkalanan Bosna-Hersek Futbol Federasyonu için oynamak istemeyen birçok milli yıldız var. Geçmişte iki tanınık isim Baliç ve Bolıç'in yaşadığı problemleri animsayanlar olacaktır. Savaşın artçı şokları diyebileceğimiz bu sıkıntıların aşılması için zaman en büyük ilaç gibi gözüküyor. Velhasıl sadece manevi olarak değil maddi olarak da çok şey yitirmiş bir ülkeden, bir etnik kimlikler kümesinden bahsediyoruz. Bu yapının altı maddi olarak sağlam ve âdil temellere giydirildikçe, taraftar grupları arasındaki rekabet ve tartışmalar daha medeni boyutlara çekilebilir. Ama şu bir gerçek ki, Balkanların kalbinden bahsediyoruz. Yani ateşli, yüreği acılarıyla yorulmuş, her daim yanan insanların yaşadığı yerden. Oralardan gelen biri olarak en büyük dileğim de açılan yaraların yavaş yavaş karşılıklı sarılması. Futbol bu konuda ön ayak olabilir.

Hasan Doğan spor kompleksi açıldı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan Kartal Hasan Doğan Spor Kompleksi, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Hasan Doğan'ın eşi Aysel Doğan, oğlu Selim Doğan, TFF Başkanı Mahmut Özgener, Başkanvekili Lutfi Arıboğan ve Yönetim Kurulu üyelerinin katıldığı törenle açıldı. Merhum Hasan Doğan'ın adı verilen tesisin açılış kurdelesini davetliler birlikte kesti. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce gerçekleştirilen Kartal Hasan Doğan Spor Kompleksi ile 120 köye 120 parkın toplu açılış töreninde yaptığı konuşmada, "değerli kardeşim" dediği Hasan Doğan'ın adının böyle çok amaçlı bir tesise verilmesinin kadirşinaslık örneği olduğunu ifade ederek, Büyükşehir

Belediye Başkanı Kadir Topbaş'a teşekkür etti. Bu tesisle birlikte Hasan Doğan'ın kurumsallaşma ve tesisleşme noktasında attığı önemli adımlardan birinin gerçekleştiğini anlatan Erdoğan, Doğan'a rahmet, ailesine ve yakınlarına sabır diledi.

Başbakan Erdoğan, Futbol Federasyonu Başkanlığına neredeyse oy birliğiyle Mahmut Özgener'in seçildiğini ve yönetimin aynı kaldığını da belirterek, "İnşallah müesseseleşme, kurumsallaşma ve tesisleşme anlayışı tüm Türkiye'de yaygınlaştırılır ve atılan adımlar sonuçlandırılır" dedi. Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu da Hasan Doğan'ın bir dava adamı, bir can dostu olduğunu belirterek, "Tüm kimliğiyle kendini Türk futboluna adayan, değerli bir futbol adamıydı.

Birlik ve beraberlik, Türk futboluna bıraktığı en büyük miraslardan biri oldu" dedi.

Konuşma yapması için kürsüye davet edilen Hasan Doğan'ın oğlu Selim Doğan da "Babamın adının böyle güzel bir spor tesisine verilmesi dolayısıyla, ailem adına herkese teşekkür ederim. Bu tesislerin faaliyetlerini, babamın adına yakışır bir şekilde sürdürmesini temenni ederiz" dedi.

Törende daha sonra, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, İstanbul Valisi Muammer Güler, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, Basketbol Federasyonu Başkanı Turgay Demirel, Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım, Galatasaray Başkanı Adnan Polat, İBB Başkanı Göksele Gümüşdağ, Hasan Doğan'ın eşi Aysel Doğan ile oğlu Selim Doğan, birlikte kurdele keserek tesisleri hizmete açtı.

Tören sırasında, Hasan Doğan'ın hayatını konu alan bir sinevizyon gösterisi sunuldu. Sinevizyon gösterisi sırasında Aysel Doğan ile salondaki çok sayıda kişinin gözyaşlarını tutamadıkları görüldü.

Açılış öncesinde İBB Spor Kulübü Karate Takımı sporcuları ve Sıcak Yuva Vakfı halk oyunları ekibi de gösteriler sundu.

Kartal Belediyesi'nin katkılarıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapımı tamamlanan Kartal Hasan Doğan Spor Kompleksi'nin, toplam 1750 seyirci kapasiteli karşılıklı iki kapalı tribünü bulunuyor. İçerisinde olimpik yüzme havuzu bulunan kompleksin zemininde, 4 katlı ve her biri 200 araç kapasiteli otopark yer alıyor. Kompleksin bünyesinde, 2 adet aerobik ve fitness salonu, boks, masa tenisi, güreş, halter, uzak doğu sporları salonu, sporcu eğitim merkezi, kütüphane ve kafeterya, 2 adet revir, her salona ait duş, tuvalet, soyunma ve eğitim odaları bulunuyor. Tesis aynı zamanda, çok amaçlı toplantı salonlarını da bünyesinde barındırıyor.

Hasan Doğan'ın adı Kastamonu'da da yaşatılacak

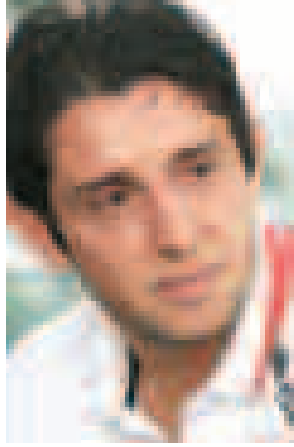
Kalp krizi sonucu hayatını kaybeden Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Doğan'ın adı memleketi olan Kastamonu'nun Abana ilçesindeki bir meydana verildi. Abana Belediye Başkanı Şevket Yazkan, ilçedeki bayram ve kutlamalar için kullanılan meydana Belediye Meclisi kararıyla hemşerileri Hasan Doğan'ın adını verdiklerini söyledi. Söz konusu alana "Hasan Doğan Meydanı" yazan bir tabela yerleştirildiğini belirten Yazkan, bu yıl düzenleyecekleri Kültür Sanat ve Deniz Şenlikleri'nin de bu meydana yapılacağını belirtti. Şevket Yazkan, Hasan Doğan'ın adını bir okulda da yaşatacaklarını belirterek, bu konudaki projelerini de yatırım programına aldıklarını ifade etti.

Türk sporculara “AB statüsü”

Milli Takım'ın programı belli oldu

2010 Dünya Kupası Eleme Grubu ilk maçını 6 Eylül'de Ermenistan ile yapacak olan A Milli Takımımız bu karşılaşmayı Erivan'daki Hrazdan Stadyumu'nda oynayacak. Karşılaşma TSİ 19.00'da başlayacak. 10 Eylül'de Türkiye'de Belçika ile yapılacak ikinci maç ise Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda oynanacak. Karşılaşmanın başlama saati ise 21.00 olarak belirlendi.

Gruptaki dördüncü maçında 15 Ekim'de deplasmanda Estonya karşısına çıkacak A Millilerimiz, TSİ 21.30'da başlayacak bu mücadeleyi başkent Tallinn'deki A Le Coq Arena'da oynayacak. Milli Takımımızın Ermenistan ve Belçika maçlarını yönetecek hakemler de açıkladı. Ermenistan-Türkiye maçını Norveç Futbol Federasyonu'ndan Tom Henning Ovrebo yönetecek. Ovrebo'nun yardımcılıklarını Geir Age Masovn Holen ve Jan Petter Randen yapacak. Karşılaşmanın dördüncü hakemi ise Espen Berntsen. Türkiye-Belçika maçında ise Fransa Futbol Federasyonu'ndan Stephane Lannoy düdüklü çalacak. Lannoy'un yardımcılıklarını Eric Dansault ve Fredric Cano yapacak. Dördüncü hakem ise Philippe Kalt.

Avrupa Toplulukları Mahkemesi'nin aldığı bir karar gereği, Avrupa Ekonomik Topluluğu (CEE) ile Türkiye arasındaki ortaklık anlaşması gerekçe gösterilerek, AB ülkelerinde oynayan profesyonel Türk sporcuların, “AB statüsünde oyuncu” olmalarına tam hak verildiği belirtildi.

Avrupa Toplulukları Mahkemesi'nin aldığı kararla, Nihat Kahveci'nin AB statüsünde oyuncu statüsünün kesinleştiği açıklandı. Madrid'deki Üst Mahkeme'nin 2004 Ocak ayında aldığı kararla İspanya'da AB statüsünde oyuncu olarak tanınan Nihat Kahveci'nin artık tüm AB ülkelerinde aynı statüyü değişmez olarak elde ettiği kaydedildi.

Avukat Juan de Dios Crespo, AB ülkelerindeki bir spor kulübü tarafından sözleşme yapılan Türk vatandaşı tüm profesyonel sporcuların, artık hangi AB ülkesinde olurlarsa olsun AB statüsünde oynayacaklarını, Nihat'ın durumunda olan tüm sporcuların mahkemenin bu karardan yararlanacağını ifade etti. Yazılı bir açıklama yapan Crespo, mahkemenin kararının sadece Türk sporcuları kapsamadığını, CEE ile anlaşması olan tüm ülkeleri içerdiğini bildirdi.

FIFA sıralamasında 13. basamağa yükseldik

FIFA Ağustos ayı dünya sıralamasını açıkladı. Türkiye, bir basamak yükselerek 1010 puanla 13. sıraya çıktı. 2008 Avrupa Futbol Şampiyonası'ndaki başarısı nedeniyle, Arjantin'in tahtını elinden alarak tarihinde ilk kez dünya klasmanında birinci sıraya yükselen İspanya 1557 puanla yerini korurken, geçen ay üçüncü sırada yer alan Almanya, ikinci sıradaki İtalya ile yer değiştirdi. Dünya Kupasını beş kez kaldıran Brezilya iki basamak gerileyip 6. sıraya düşerken, son 15 yıl içindeki en düşük performansını sergiledi. Sambacılar, geçen ay da ikinci sıradaki yerini, çeyrek finalde elenen son dünya şampiyonu İtalya'ya bırakmıştı.

Genç bayanlar kamp yaptı

U19 ve U17 Bayan Milli Takımlarımız geçtiğimiz ay içinde Riva'da kampa alındı. Teknik Direktörlüğünü Özay Atmaca'nın yaptığı U19 Bayan Milli Takımımız, 4-10 Ağustos tarihleri arasında TFF Riva Milli Takımlar Turkcell Tesisleri'nde, bu ay oynanacak Avrupa Şampiyonası eleme maçlarına hazırlandı. Teknik Direktör Ali Kızılet yönetimindeki U17 Bayan Milli Takımımızın da 11-17 Ağustos tarihleri arasında TFF Riva Milli Takımlar Turkcell Tesisleri'nde ara kamp yaptı.

U19'lardan iki galibiyet

U19 Milli Takımımız, Finlandiya ile deplasmanda oynadığı iki maçı da kazandı. 19 Ağustos'taki ilk karşılaşmadan 56. dakikada Serdar Aziz ve 65. dakikada Eren Albayrak'ın gollarıyla 2-1 galip ayrılan U19 Takımımız, iki gün sonra oynanan ikinci maçı da 75. dakikada Özgür Çek ve 79. dakikada Soner Aydoğdu'nun gollarıyla 2-0 galip kapattı.

U17'ler Beyaz Rusya'yı iki kez yendi

U17 Milli Takımımız, özel maçlarda karşılaştığı Beyaz Rusya'yı 2-1 ve 2-0'lık skorlarla mağlup etti. Beyaz Rusya'nın Başkenti Minsk'teki Torpedo Stadı'nda 8 Ağustos'ta oynanan ilk maçtan Hasan Ahmet Sarı ve Barış Yardımcı'nın gollarıyla 2-1 galip ayrılan U17 Takımımız, iki gün sonra oynanan ikinci maçı da Kamil Tefvik ve Ali Çukadar'ın gollarıyla 2-0 kazandı.

Ankara 19 Mayıs Stadyumu'na yeni zemin

Ankara 19 Mayıs Stadyumu'nun zemininin yenilenmesiyle ilgili çalışmalar tamamlandı. Yerden ısıtma borularının döşenmesi ve kolektörlerle bağlantısının tamamlanmasının ardından, "e-layer" adı verilen elastik katmanın serilmesi işlemi ve suni çim katmanı da oluşturuldu. Stadın zeminini yerinde inceleyen FIFA Suni Çim Zemin Danışmanı Eric Harrison, hem zemini hem de koltukları yenilenen stadın maç oynamaya müsait olduğu yolunda rapor verdi. Yaklaşık 75 gün süren çalışmalarla Ankara 19 Mayıs Stadı, Türkiye'de ilk kez yerden ısıtmalı ve FIFA 2 yıldız sertifikalı son jenerasyon suni çime sahip oldu.

TFF, kulüplere eğitim semineri verdi

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından düzenlenen Kulüp Eğitim Semineri, İstanbul WOW Airport Hotel'de gerçekleştirildi. İki gün süren seminere, Turkcell Süper Lig ve Bank Asya 1. Lig kulüplerinin genel müdürleri, güvenlik sorumluları, stadyum müdürleri ve medya sorumluları katıldı. İlk gün toplantılarında, tüm katılımcılar seminerde 2008-2009 sezonu profesyonel müsabaka statüsü ve TFF talimatlarındaki

değişiklikler hakkında bilgilendirildi. 2009-2010 sezonu için kulüp lisans sistemi talimatının da tanıtımının yapıldığı seminerde, TFF'nin kulüp kurumsallaşma projeleri ve müsabaka organizasyon düzenlemelerine ilişkin detaylar katılımcılarla paylaşıldı. Seminerin ilk günü, katılımcıların kendi alanlarıyla ilgili grup eğitim toplantıları ve bunun ardından yapılan toplu değerlendirmeye son buldu. Seminerin ikinci gününde ise katılımcılara gözlemci ve temsilci uygulamalarıyla ilgili bilgiler verildi.

Stephen Thomas, Gözlemci ve Temsilcilere sunum yaptı

Gözlemciler ve Temsilciler Kurulu'nun Ankara'da düzenlenen Üst Klasman Temsilcisi (ÜKT) ile Federasyon Güvenlik ve Akreditasyon (FGAT) seminerinde UEFA Güvenlik Sorumlusu Stephen Thomas, UEFA'nın güvenlik normları, uygulamaları ve kriterleri ile ilgili iki bölümden oluşan detaylı bir sunum yaptı. 2008 Avrupa Futbol Şampiyonası ile Şampiyonlar Ligi finalleri gibi en üst düzey karşılaşmalarda görev yapmış olan Thomas, İngiliz futbolundaki güvenlik, akreditasyon, kanun, yönetmelik, prensip ve uygulamaları hakkında detaylı bilgiler verirken, temsilcilerin sorularını da cevaplandırdı. Stephen Thomas, Türkiye Futbol Federasyonu'nun bazı uygulamalarının UEFA normlarına tam uyumlu olduğunu görmekten mutluluk duyduğunu belirtirken, bu normların ve uygulamaların henüz İngiltere'de olmadığını da sözlerine ekledi.

Bilimsel araştırmalara João Havelange Bursu

FIFA, futbolla ilgili bilimsel araştırmaları teşvik etmek için "João Havelange Araştırma Bursu" veriyor. Burstan yararlanmak isteyen araştırmacılar bir form doldurarak FIFA General Secretariat, FIFA-Strasse 20, P.O. Box 8044, Zurich-Switzerland adresine gönderebilecek. Daha detaylı bilgi sahibi olmak veya formların doldurulmasında destek almak isteyenler TFF Futbol Geliştirme Merkezi Dış Mali Destek Uzmanı Veli Ozan Çakır'a 0216 321 78 93 nolu telefondan veya veliozancakir@tff.org mail adresinden başvuruda bulunabilecek.

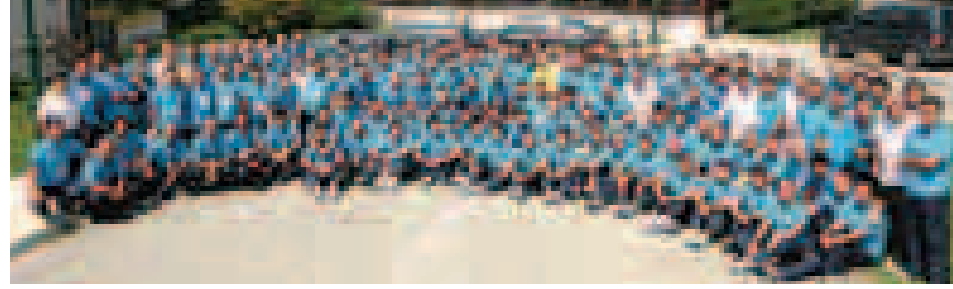
UEFA'dan hakemlerimize görev

FIFA kokartlı hakemimiz Fırat Aydınus, 20 Ağustos'ta Galler-Romanya Ümit Milli Takımları arasında oynanan Avrupa Şampiyonası Eleme Grubu maçını yönetti. Bu karşılaşmada Aydınus'un yardımcılıklarını Tarık Ongun ve Baki Tuncay Akkın yaptı. Maçın dördüncü hakemi ise Hakan Özkan'dı. 14 ve 28 Ağustos tarihlerinde oynanan UEFA Kupası karşılaşmalarında da Cüneyt Çakır, Selçuk Dereli ve yine Fırat Aydınus düdüğü çaldı. Cüneyt Çakır, Alper Ulusoy, Alex Taşcıoğlu ve İlker Coşkun ekibi 14 Ağustos'taki Deportivo-Hajduk Split, Selçuk Dereli, Cem Satman, Erdinç Sezertan, Özgüç Türkalp ekibi aynı gün Slovan Liberec-MSK Zilina ve Fırat Aydınus, Serkan Ok, Cemal Bingül, Koray Gençler ekibi de 28 Ağustos'taki Napoli-Vllaznia karşılaşmalarını yönetti. Bayan hakemlerimiz Dilan Deniz Gökçek ve Belgin Kumru da UEFA tarafından 3-10 Eylül tarihleri arasında Hırvatistan'da düzenlenecek WOCup Bayanlar Mini-Turnuvası'nda görevlendirildi. Turnuvaya Kazakistan'ın Alma, Romanya'nın CFF, Hırvatistan'ın WFC ve Kuzey İrlanda'nın Glentoran Belfast United takımları katılacak.

MHK ve GTK yeni çalışma binalarına taşındı

Türkiye Futbol Federasyonu Merkez Hakem Kurulu, Hakem İşleri Müdürlüğü, Gözlemciler ve Temsilciler Kurulu ile Gözlemci ve Temsilci İşleri Müdürlüğü, yeni çalışma binasına taşındı. Toprak Center, İhlamur Yıldız Cad. No: 10 2B Blok, 34353 Beşiktaş-İstanbul adresindeki iki kurulum yeni telefon ve faks numaraları şöyle: MHK Telefon: 0212 327 25 25, Faks: 0212 327 25 29 GTK Telefon: 0212 327 20 00, Faks: 0212 327 04 06

Akademi Ligleri çalıştırıcıları için sertifika programı düzenlendi

Akademi Ligi'ne katılacak kulüpler belirlendi

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi, 2008-09 sezonunda başlayacak ve 13-14-15 yaş kategorilerini kapsayacak olan Ulusal Futbol Gelişim Akademisi Ligi'nin kriter denetlemelerini tamamlayarak, bu lige katılacak olan takımları belirledi. Dört bölgeden 39 takım Akademi Ligi'ne kabul edilirken, bu kulüplerden 31 tanesinin denetleme kriterlerindeki eksikliklerini giderdikleri takdirde lige katılabilecekleri açıklandı.

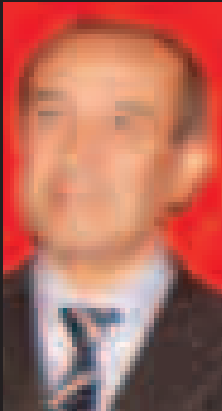
Futbol Federasyonu'nun merhum Başkanı Hasan Doğan'ın en çok önem verdiği projelerinden biri olan ve onun ismini alan "Hasan Doğan Akademi Ligleri Çalıştırıcı Sertifikasyon Programı" düzenlendi. İlk kez ve ücretsiz gerçekleştirilen programa, 13-14-15 yaş grubunu kapsayan Akademi Ligi'nde takım çalıştıracak 130 antrenör katıldı.

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi, ilk kez 2008-2009 sezonunda başlayacak ve 13-15 yaş kategorilerini kapsayacak olan Ulusal Futbol Gelişim Akademisi Ligi için antrenör eğitimlerine başladı. İlk kez ve ücretsiz gerçekleştirilecek Hasan Doğan Akademi Ligleri Çalıştırıcı Sertifikasyon Programı'nda UEFA B belgesine sahip 130 çalıştırıcı eğitim aldı. İstanbul Klassis Golf&Country Club'da gerçekleştirilen program, TFF-Futbol Geliştirme Merkezi tarafından iki aşamalı olarak veriliyor. Birinci aşama 18-31 Ağustos 2008 tarihlerinde gerçekleştirilirken, ikinci aşama da 6-15 Ekim 2008 tarihlerinde yapılacak. TFF Futbol Geliştirme Merkezi Direktörü Ahmet Güvener, sertifika programına ilişkin değerlendirmesinde bunun bir ilk olduğunu vurgulayarak, "Bu program Hasan Doğan'ın bize mirasıdır. Hasan Doğan, tüm

futbol paydaşlarının eğitimi adına önemli projelerin arkasında oldu. Tam donanımlı, gençleri anlayan antrenörlerle futbolun ilerleyeceğine ve genç futbolcuları başarıya götüreceğine olan inancı da bu programa hayat verdi. İlk kez gerçekleştirilen programı tamamlayan çalıştırıcılar, teknik açıdan olduğu kadar iletişim, yönetim, koçluk, psikolojik destek konularında da yetkinleşerek Akademi Ligi'nde antrenör olarak göreve başlayacak" dedi. Hasan Doğan Akademi Ligi Çalıştırıcı Sertifika Programı kapsamında antrenörlere, sporcu sağlığı, pedagoji, teknik, taktik, eğitsel oyunlar, antrenman bilgisi temel ilkeleri, yüklenim ilkeleri başlıklı eğitimler veriliyor. Program içeriğinde, 15 yaş altı gençlerde ve çocuklarda kişilik, yöneticilik, iletişim, çatışma, motivasyon, güven, hedef, odaklanma, pekiştirme, stres, takım olma ve zihinsel antrenman konuları da yer alıyor.

Embiya Yıldırım'ı kaybettik

Türkiye Futbol Federasyonu Merkez Hakem Kurulu Müdürü Embiya Yıldırım, yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak hayatını kaybetti. Yıldırım'ın naaşı Ankara Elmadağ Ulucamii'nde 22 Ağustos günü Cuma namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından Elmadağ Mezarlığı'na defnedildi. 29 Haziran 1953 tarihinde Ankara Elmadağ'da doğan Embiya Yıldırım, 1977 yılından beri Türkiye Futbol Federasyonu çatısı altında memur, şef ve müdürlük görevlerinde bulunurken, hakem ve gözlemci olarak da uzun yıllar futbola hizmet vermişti. Embiya Yıldırım'a Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı dileriz.

Marmara

Fenerbahçe
Galatasaray
Beşiktaş
Sakaryaspor
Kocaelispor
Bursaspor
Pendikspor
Kartalspor
B. Belediyespor
İstanbulspor
Sarıyer

Ege

Altay
Göztepe
Karşıyaka
İzmirspor
Bucaspor
Turgutluspor
Akhisarpor
Nazillispor
Denizlispor
Manisaspor

Çukurova

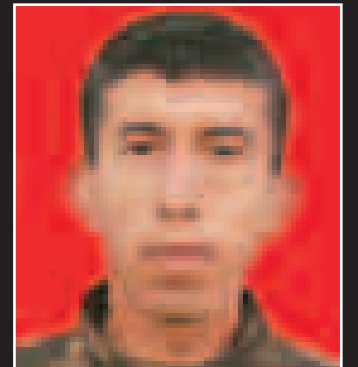
A.Demirspor
Gaziantepspor
GASKİ
Gaziantep B.B
Tarsus İ.Y
Toroslar Bld.
Adana G.B.
İskenderun D.Ç.
Adanaspor

İç Anadolu

Ankaragücü
Gençlerbirliği
Hacettepe
Ankaraspor
Eskişehirspor
Boluspor
E. Şekerspor
T. Telekomspor
Konyaspor

Muharrem Samur şehit oldu

Konya ASKF Yönetim Kurulu Üyesi ve Konya Futbol İl Temsilcisi Hacı İbrahim Samur'un oğlu, Konya İl Hakemi Muharrem Samur şehit oldu. Vatani görevini yapmakta olduğu Hakkari'nin Şemdinli İlçesi'ne bağlı Altınsu Köyü Dereboyu mezarı yakınlarında teröristlerin yola döşediği mayının patlaması sonucunda yaralanan ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde tedavi altına alınan Muharrem Samur hayatını kaybetti. Samur'un naaşı Konya'nın Akşehir ilçesine bağlı Altıntaş kasabasında toprağa verildi. Türkiye Futbol Federasyonu merhum Muharrem Samur'a Allah'tan rahmet, ailesi, yakınları, Silahlı Kuvvetler ve hakem camiasına başsağlığı diler.

Futbol Köyleri'nde 700 çocuk eğitim aldı

Türkiye'nin dört bir yanından çocukları futbol çatısı altında birleştirerek, sosyo-kültürel gelişimlerine katkı sağlamayı hedefleyen Futbol Köyü projesi devam ediyor. Bu yaz döneminde Sinop, Bolu, Sivas ve Isparta'da 700 çocuğun eğitildiği Futbol Köyleri 20 Ağustos'ta sona erdi.

dayanışma, v.b.) aldı. Ayrıca TFF tarafından da hijyen, Fair-Play, futbol oyun kuralları, dengeli beslenme, Atatürk ve liderlik ile ilkyardım gibi konularda da eğitim verildi. "Oynayarak öğrenme" modeli çerçevesinde satranç, masa tenisi, ayak tenisi gibi oyunlara da katılan çocuklar, kapanış gününde ise aldıkları eğitimlerle ilgili olarak kendi oluşturdıkları gösterileri sahneye koydu. Proje kapsamında, uzmanlar eşliğinde düzenlenen eğitimlerle çocukların futbol yeteneklerini geliştirmenin ötesinde, kardeşlik, centilmenlik ve dayanışma ruhunu da keşfetmeleri amaçlıyor. HERKEŞİN FUTBOL-GRASSROOTS departmanı programları kapsamında düzenlenen Futbol Köyü projesinde; yemek menüleri TFF Beslenme Uzmanı Şule Şakar tarafından, çocukların yaş gruplarına göre planlandı. Kamptaki tüm ara öğünler HERKEŞİN FUTBOL-GRASSROOTS ana sponsoru Ülker tarafından sağlandı. Kahvaltılarda ve ara öğünlerde ürün desteği veren Çokokrem, çocuklara yönelik yarışma saatleri de düzenledi. Futbol köylerini ziyaret eden Ogün Temizkanoğlu, Bülent Uygun ve Bülent Yıldırım gibi ünlüler de organizasyona renk kattı.

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi, HERKEŞİN FUTBOL-GRASSROOTS departmanı tarafından Ülker ana sponsorluğu ile hayata geçirilen Futbol Köyü projesi çerçevesinde Sinop, Bolu, Sivas ve Isparta'da toplam 700 çocuğa eğitim verildi. Futbol Köyü projesi ilk kez geçtiğimiz yıl Van'da hayata geçirilmiş ve 500 çocuk eğitilmişti. Geçen yıldan farklı olarak tek merkez yerine Sinop, Isparta, Bolu ve Sivas olmak üzere dört merkezde kurulan Futbol Köyü projesinin her dönemine Türkiye'nin farklı bölgelerinden 12 yaş grubundaki 100 çocuk katıldı. Futbol Köyü'ne katılan çocuklar, dokuz gün boyunca futbol antrenmanları dışında, İstanbul Psikodrama Enstitüsü - İstanbul Uluslararası Zerk Moreno Enstitüsü (I.P.I.) tarafından iki uzman psikolog liderliğinde psikodramatik eğitimler (takım ruhu, arkadaşlarıyla kaynaşma ve iyi geçinme,

Futbolda sakatlıkların değerlendirilmesi

Günümüz futbolu, futbol oyuncularının giderek yükselen performans ve profesyonellik düzeyleri ile oluşan sakatlanmaların daha fazla önem kazandığı bir sektör haline gelmiştir. Futbolda gözlemlenen yaralanmalar sıklıkla alt ekstremitelerde (kasık, diz, ayak bileği, ayak), özellikle de ayak bileğindedir. Futbol yaralanmaları, getireceği tedavi maliyetlerinin yanı sıra sporcuların antrenman ve maçlardan uzak kalmasına da neden olmaktadır. Dolayısıyla yaralanmalardan korunma sporcular ve takımları için ciddi önem taşımaktadır. Futbol yaralanması, bir oyuncunun müsabakayı bırakmasına veya bir müsabakaya katılmasına engel olan veya tıbbi yardım almasını gerektirecek durumlar olarak tanımlanabilir. Diğer bir tanım ise; "antrenman ve/veya müsabaka sırasında meydana gelen ve oyuncunun antrenmana ve/veya müsabakaya 48 saat süre ile katılmasını engelleyen durumlardır." Yaralanma oranı sıklıkla 1000 saatlik oyun aktivitesi süresince oluşan 1000 sporcunun maruz kaldığı yaralanma sayısı olarak tarif edilmektedir. Futbolda yaralanma oranı oyuncu başına ortalama yıllık 5 ile 8 arasındadır ve bu oran antrenman dönemine göre müsabaka sırasında daha fazladır. Aktivite sırasında oyunun temposu ne kadar yüksek olursa yaralanma oranı da o kadar fazla olmaktadır. Hız ve şiddet arttığında sporcular vücutları ile daha fazla temas etmeye başlar. Bu da yaralanmanın daha fazla görülmesine yol açar. Büyüme çağındaki ve erişkin profesyonel sporcular karşılaştırıldığında müsabaka sırasında yaralanma oranı erişkin profesyonel sporcularda daha fazladır. Profesyonel futbolda müsabaka seviyesinin yüksek olması ve daha sık/fazla müsabaka yapıyor olmaları yüksek yaralanma oranlarının en önemli nedenleridir. Ayrıca profesyonel futbolda alınacak galibiyet için maddi kazanımın olması sporcunun müsabaka sırasında daha fazla çaba sergilemesine yol açar ki bu da yaralanmanın daha fazla görülmesinin diğer önemli bir nedenidir. Antrenman dönemindeki yaralanma oranı bakımından ise büyüme çağındaki sporcular ile erişkin profesyonel sporcular arasında önemli bir farklılık saptanmamıştır. Ülkemizde 2004-2005 sezonunda yapılan, Süper Lig'deki yaralanma oranlarının değerlendirmesinde ise dünya literatürünün aksine Türk futbolcularının antrenman ortamlarında daha fazla yaralandıkları gözlenmiştir. Bu bulgu farklı şekillerde yorumlanabilir. Öncelikli faktör yaralanma tespit çalışmalarının kim ve hangi koşullarda rapor edildiği bilgisinin denetlenmesidir. Bu konuda yapılmış uluslararası çalışmalar, yaralanma raporlarının sıklıkla takım sağlık ekipleri tarafından sistemli biçimde tutulduğunu gösterirken, ülkemizde profesyonel kulüplerin bile takımında kurumsallaşmış sağlık ekiplerinin bulunamaması ve bu ekiplerin yaralanma kayıtlarını sağlıklı değerlendirme konusunda yaşadıkları sıkıntılar, verilerin güvenilirliğini sorgulamaktadır. Sakatlanmaların doğru değerlendirilmesinde sakatlığın zamanında doğru tanımlanması ve tedavi edilmesi kuşkusuz

önem taşımaktadır. Basit düzeyde iken bildirilmeyen veya önemsenmeyen pek çok yaralanmanın beklenmedik önemli turnuvalarda sıkıntı yaratabileceği olasılığı gözden kaçırılmamalıdır. Müsabaka sırasındaki yaralanma oranı açısından cinsiyetler arası bir karşılaştırma yapıldığında ise kadın sporculara göre erkek sporcular daha yüksek yaralanma oranlarına sahiptir. Erkek sporcuların yaptıkları müsabakaların seviyelerinin daha yüksek olması bu farkın önemli bir nedenidir. Müsabakadaki yarışma seviyesi ne kadar yüksek olursa, hareketin hızı ve vücut temasının boyutu da o kadar büyük olmakta ve dolayısıyla yaralanma olasılığını artırmaktadır. Yaralanma yüzdesi, yaralanan sporcu sayısının tüm sporcu sayısına bölünmesi ile elde edilir. Önceki paragrafta sıralanan nedenlerden dolayı profesyonel erişkin sporcular (%64) genç sporculara (%46) göre daha yüksek bir yaralanma yüzdesine sahiptir. Oynadıkları pozisyonlara göre değerlendirme yapıldığında ise orta saha ve kanat/hücum oyuncular (%20-25), defans (%15-20) ve kalecilerden (%10-15) daha fazla yaralanmaktadır. Günümüz futbolunda savunma oyuncuları rakibin sonuca ulaşmasına mani olmak için her türlü yönetime başvurmaktadır. Bundan dolayı da bazı ciddi yaralanmalar şut atma sırasında rakip sporcunun ayak vb. darbesi ile olmaktadır. Ayrıca, kafayla topa vurma, şut atma ve kaleci tarafından topa hamle yapma gibi aktivitelerin ayrılmaz bir parçası olan sıçrama ve takiben yere düşme sırasında meydana gelen kötü düşüşler veya çarpmalar/çarpışmalar yaralanmalara neden olabilmektedir. Araştırmalar vücut teması olmadan gerçekleşen (nontravmatik yaralanmalar) aktivitelerin de yaralanmalarda önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Özellikle ülkemiz profesyonel kulüplerinde yapılan yaralanma değerlendirme çalışmasının da çarpıcı sonucu, bizim futbolcularımızda uluslararası literatürün aksine temassız (nontravmatik) yaralanma oranlarının yüksek olmasıdır. Bu durum da futbolcuların uzun dönemde yaptıkları antrenman yöntemlerinin irdelenmesini gerektiren bir bulgu olarak değerlendirilmelidir. Günümüz futbolunda futbol eğitimi artık, genel bir eğitim programının parçası olarak algılanmaktadır. Bu çerçevede küçük yaşlardan itibaren uzun saatler antrenman yapmaları gereken gençlerin, futbol eğitimleri akademik, pedagojik formasyonlarının desteklenmesi ile üst düzey performansa ulaşabilmektedir. Başarı ve üst düzey performans sadece kazanılan şampiyonluklarla değil, İngiltere Premier Lig örneğinde olduğu gibi yüksek seyredirlik ortamları ile eşdeğer görülmektedir. Futbolun bir sektör olarak kalitesini ve değerini yükseltmek, kuşkusuz ülkelerin dünya üzerindeki tanınma düzeylerini de yükseltmektedir. Bu bakış açısından yola çıkan dünya futbolunun en üst kuruluşu FIFA, futbol performansının asla futbolcu sağlığından bağımsız değerlendirilemeyeceği

görüşünden yola çıkarak 1994 yılında F-MARC (Football, Medical, Assessment, Research, Centre) adı altına bir merkez oluşturmuş, dünya futbolunu kurallar, sakatlanma mekanizmaları ve antrenman programları bakımından kontrollü çalışmalar yapmaya teşvik etmiştir. F-MARC esas olarak yaralanmaların önlenmesi, tıbbi bakım standartlarının geliştirilmesi ve dopinge karşı savaş olarak belirlenen üç ana konuda çalışmalarını sürdürmektedir. Bu merkezin bulguları doğrultusunda, futbolcuların küçük yaşlardan itibaren antrenman programlarında yaralanmalarını önleyici tedbirlerin alınması gerekliliği ortaya konmuş ve önlemler, F-MARC 11 olarak özetlenen bir egzersiz paketi olarak FIFA tarafından tüm ülke federasyonlarına önerilmiştir. F-MARC 11 (10 + 1); 10 tane basit egzersizden oluşur. Bu egzersizler ısınma ve günlük antrenman programına yerleştirilmişlerdir. Bu programın özelliği, ● Basit ve akılda kalan bir program olması, ● Top dışında malzeme gerektirmemesi, ● Fazla zamana ihtiyaç göstermemesidir (15 dakika). Bu programda üzerinde durulan ana konular; ● Gövde stabilitesinin (denge ve kuvvet) kazandırılması, ● Sinir kas sistemlerinin kontrolü, ● Patlayıcı güç ve çeviklik becerilerinin geliştirilmesidir. Bu egzersizler, altyapı çalışmalarında antrenman yöntemlerinin bir parçası olarak önemsenmeli ve yaralanmaları önleyici bir faktör olarak uygulamaya konmalıdır. Türk futbolcularının altyapı çalışmalarında, önerilen gibi sistemli, yaralanmaları önleyici yöntemler uygulayıp uygulamadıkları konusunda yeterli bilimsel veri ne yazık ki elimizde bulunmamaktadır. Ancak gözlemlerimiz futbol eğitim programlarının temel ilkeler doğrultusunda ve sistematik uygulamalar içerecek şekilde olmadığını düşündürmektedir. Bu saptamalar doğrultusunda TFF, FGM'nin (Futbol Geliştirme Merkezi) girişimi ile belki de TFF tarihinde ilk kez geniş bir danışma kurulu katılımı ile altyapıya dönük, yoğun bir çalışma dönemi başlatmıştır. Bu çalışmaların gelecekte yetişecek oyuncularımızın sağlık ve performansa bakışlarını değiştireceği ve sakatlanma oranlarını düşüreceğine inancımız tamdır. Futbol yaralanmalarından korunmada, ısınma ve germe egzersizleri için yeterli zamanı ayırmak, egzersizi takiben soğuma egzersizlerini ve germeleri ihmal etmemek, herhangi bir yaralanmayı takiben yeterli iyileşme sağlanmadan aktiviteye geri dönmek, koruyucu malzemeler kullanmak (tekmelik vb.) ve zemine uygun ayakkabı giymek, saha zemin şartlarını iyileştirmek, uygun olmayan zeminlerde oynamaktan kaçınmak, oyun kurallarına uymak, kasti hareketlerden kaçınmak gibi faktörler hemen sıralanmakla birlikte, bu uygulamaların etkili anlamda gerçekleştirilebilmesinin o ülkedeki sporun ve dolayısı ile futbolun genel düzeyinin bir göstergesi olduğunu da unutmamak gerekir.